

TILINPÄÄTÖS 2020

Kaupunginvaltuusto 15.6.2021

SISÄLLYS

TOIMINTAKERTOMUS	3
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Kaupunginjohtajan katsaus	3
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
Luottamushenkilöorganisaatio	6
Yleinen taloudellinen kehitys	6
Haminan kaupungin toiminnan ja talouden kehitys	7
Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	8
Ympäristöasiat	8
Muut asiat	9
Arvio tulevasta kehityksestä	9
Merkittävimmät riskit	10
Tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	12
Haminan kaupungin henkilöstö	13
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä	18
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	20
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	21
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	22
Tase ja sen tunnusluvut	23
Kokonaistulot ja -menot	24
Hamina konsernin toiminta ja talous	25
Hamina konserniin kuuluvat yhteisöt	25
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	34
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	34
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	37
Keskeiset liitetiedot	40
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	40
Tilikauden tuloksen käsittely	40
TALOUSARVION JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	41
Yleistä	41
Talousarvio	41
Tavoitteet	43
Kaupunkistrategian toimeenpano	44
Toimenpideohjelmat ja kärkihankkeet	52
Käyttötalouden toteutuminen	55
Strategisen johtamisen palvelualue	55
Hyvinvoiva haminalainen palvelualue	62

Vetovoimainen Hamina palvelualue.....	69
Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen	79
Verotulojen erittely.....	80
Valtionosuuksien erittely.....	80
Investointien toteutuminen	81
Strategisen johtamisen investoinnit.....	81
Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit.....	81
Vetovoimaisen Haminan investoinnit.....	83
Rahoitusosan toteutuminen	88
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	91
Tuloslaskelma	91
Rahoituslaskelma	92
Tase.....	93
Konsernituloslaskelma	95
Konsernin rahoituslaskelma	96
Konsernitase.....	97
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	99
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	99
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	100
Tuloslaskelman liitetiedot	101
Taseen liitetiedot.....	104
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	104
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	108
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	110
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	115
HAMINAN VESI -LIIKELAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	117
Toimintakertomus	117
Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut	121
Liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu	124
Liikelaitoksen liitetiedot.....	127
Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot.....	132
LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN	135
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	138
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	141
TILINTARKASTAJIEN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	141
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	142

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2019 katsauksen päätin seuraavaan tekstiin: ”Tätä kirjoittaessani Suomessa on valmiuslaki osittain käytössä. Koronavirus ravistelee koko maailmaa. On vaikea ennustaa, mitä vuoden 2020 katsaus tulee sisältämään. Joka tapauksessa maailma tulee olemaan erilainen, kriisit luovat myös uutta.”

En todellakaan osannut arvata, että tilanne on suunnilleen sama kuin vuosi sitten; poikkeusolot voimassa, suuri osa oppilaista etäopetuksessa, etätyösuositus voimassa, kulttuuri- ja harrastetilat suljettuja, samoin kahvilat ja ravintolat, jne. Toisaalta paljon on myös tapahtunut; mm. digiloikka on ollut valtava, yhteiskunnallisessa kehityksessä monipaikkaisuus on noussut suurkaupungistumisen rinnalle, kotimaan matkailu on kokenut renessanssin, monet ovat löytäneet luonnon moninaisuuden ja rauhan. Kaikki tämä on toisaalta parantanut Haminan kaltaisten seutukaupunkien kilpailukykyä.

Vuoden 2019 alusta toimintansa aloittanut Kymsote ei vuoden 2020 aikana vakiinnuttanut toimintaansa kaupungissa eikä saanut kaupunkilaisten varauksetonta hyväksyntää. Erityisesti vanhuspalvelujen rakenneuutos ja kiirevastaanottoajan supistaminen herättivät runsaasti kritiikkiä. Plussana voidaan mainita hyvin hoidettu koronatilanne ja saavutettu yksimielisyys vuoden 2021 palvelusopimuksesta. Valtakunnallisen soten tulevaisuus ratkeaa alkukesällä 2021, hyväksyykö vai hylkääkö eduskunta uudistusta koskevan lakipaketin. Jos hyväksyy, niin uudistus astuu voimaan vuoden 2023 alusta lukien.

Kaupunki teki hyvän tilinpäätöksen, ylijäämää kertyi noin 8,7 M€. Se on paljon, suurin luku kuntaliitoksen (vuoden 2003) jälkeen. Karkeasti arvioiden vajaa puolet on erilaisia koronatukia, loput verotulojen kasvua ja talouden hyvää hoitoa, mistä kiitos kuuluu taloutta tervehdyttäneille päätöksille ja kaupungin henkilöstölle. Koronan lopullista laskua emme vielä tiedä, työttömyys kasvoi, syntyi hoitovelkaa, yksinäisyys lisääntyi ja virus on vielä nujertamatta.

Varsinaisista investoinneista suurimmat investointikohteet olivat vesihuollon saneeraus- ja uusinvestoinnit yhteensä 3,8 M€, uuden paloaseman rakentaminen 2,9 M€, aluepalveluiden investoinnit 2,4 M€ sekä Tervasaaren laiturit 1,1 M€.

Kaupungin lainamäärä oli vuoden lopussa 84,6 M€. Kokonaislainamäärä pieneni 2,6 M€. Suurista tulevaisuusinvestoinneista eniten puhutti ratainvestoinnit,

Itäinen rantarata vai uusi yhteys Porvoosta Kouvolaan? Talouspoliittinen ministerivaliokunta teki linjauksen jälkimmäisen puolesta. Päätös ei tarkoita rantaratasuunnitelmien kokonaan hylkäämistä ja mikä tärkeintä, päätöksessä myös kiinnitettiin erityistä huomiota tavaraliikenteen edellytysten ja samalla Suomen kilpailukyyn parantamiseen, mitä Porvoo–Kouvola -linjaus ei tee.

Hamina Energia Oy luopui biokaasun tuotannosta ja tästä johtuen tilikauden tulosta rasittaa yhteensä 4,2 M€ poikkeukselliset kustannukset. Tilikauden tulos muodostui tappiolliseksi -3,4 M€ ja sen vuoksi yhtiöllä ei ole edellytystä suunniteltuun 1 M€ osingonmaksuun vuonna 2021. Yhtiön mittavista investoinneista (LNG-termiinaali, kaukolämpöliiketoiminnan kehittäminen ja Fennovoima-hanke) johtuen yhtiön uusista lisärahoitusjärjestelyistä päätetään vuonna 2021.

HaminaKotka Satama Oy teki tilikaudelta hyvän toiminnallisen ja taloudellisen tuloksen. Uusi tehdashanke (Fintoil Oy) käynnistyi. Hamina Asunnot Oy käynnisti kerrostalon rakennushankkeen Tervasaassa.

Valtuustokausi vaihtuu kuluvan vuoden loppukesällä. Mielestäni nykyinen valtuusto on kokonaisuudessaan onnistunut hyvin työssään. Yhdessä huolella valmisteltu kaupunkistrategia on varsin hyvin toteutunut, arvot (asukas- ja yrityslähtöisyys, rohkeus ja tulevaisuuslähtöisyys) ovat näkyneet päätöksenteossa ja toiminnassa, myös vision mukainen maailmanluokan pikku-kaupunki on monta askelta lähempänä. Valiokuntamallin myönteiset tulokset näkyivät erityisesti valtuustokauden lopussa, erikseen mainittakoon hyvin mennyt vuoden 2021 budjettiprosessi. Kaupungintalous on paremmassa kunnossa nyt kuin valtuustokauden alussa. Toki työtä jää myös uudelle valtuustolle, Hamina mm. tarvitsee lisää asukkaita ja työtä.

Lämmin kiitos valtuutetut ja muut luottamushenkilöt, kaupunkikonsernin henkilöstö, yhteistyökumppanimme ja kaikki kaupunkilaiset vuodesta 2020. Hamina meni hyvin eteenpäin ja pidimme yhteisesti vuoden 2020 koronaviruksen kurissa.

Hannu Muhonen
kaupunginjohtaja

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto 31.12.2020

Puheenjohtaja	Inkeroinen-Lalu Elina	KOK
I varapuheenjohtaja	Peltonen Nina	SDP
II varapuheenjohtaja	Tulokas Kalervo	KESK
Jäsenet	Ahtola Aarni	VIHR
	Airaksinen Jouni	SDP
	Andrejev Katja	VIHR
	Erkkilä Titta	SDP
	Harjumaaskola Jarkko	SDP
	Hartikainen Veli-Matti	KOK
	Hauhia Ritva	KESK
	Heijari Kalle	Liike Nyt
	Heikkilä Juha	SDP
	Honkanen Hannah	KESK
	Hytönen Riitta	SDP
	Hämäläinen Pentti	SDP
	Kasari Jorma	SDP, sit.
	Kerkelä Harri	PS
	Kiuru Ismo	KESK
	Kormu Jouni	SDP
	Koskiaho Vesa	Ajatteleva Hamina
	Koskinen Jaakko	KESK
	Kuukka Vesa	PS
	Laitinen Markku	KD
	Luova Anna-Liisa	VIHR
	Muurman Peter	PS
	Niemi Milko	KOK
	Nyholm Janne	PS
	Pakkanen Antti	PS
	Pasi Tero	Liike Nyt
	Porkka Markku	SDP
	Pousi Ritva-Leena	KESK
	Rautamaa Eeva	KOK
	Reinikka Jari	PS
	Rinne Ari	PS
	Ruokonen Markku	KD
	Räsänen-Risu Katja	VIHR
	Sakki Timo	SDP
	Suikkanen Jaana	KOK
	Tuomisalo Tomi	Liike Nyt
	Vapalahti Sanna	KOK
	Viitala Nora	VIHR
	Virtanen Vili-Valtteri	SDP
	Vuoksiala Tuija	KOK

Poliittisten voimasuhteiden muutos:

Puolue	Paikkamäärä 31.12.2018	Paikkamäärä 31.12.2019	Paikkamäärä 31.12.2020
Ajatteleva Hamina		1	1
KESK	7	6	6
KOK	10	7	7
KD	2	2	2
Liike Nyt			3
PS	7	7	7
SDP	12	12	12
Suunta		3	
VIHR	5	5	5
	43	43	43

Kaupunginhallitus 31.12.2020

Puheenjohtaja	Erkkilä Titta	SDP
I varapuheenjohtaja	Koskiaho Vesa	Ajatteleva Hamina
II varapuheenjohtaja	Niemi Milko	KOK
Jäsenet	Andrejev Katja	VIHR
	Hämäläinen Pentti	SDP
	Muurman Peter	PS
	Pousi Ritva-Leena	KESK
	Vapalahti Sanna	KOK
	Rinne Ari	PS

Palvelualueiden valiokunnat 31.12.2020

Hyvinvointivaliokunta
Kasvatus ja koulutus -valiokunta
Kaupunkikehitysvaliokunta
Kilpailukykyvaliokunta
Lupavaliokunta

Operatiivinen hallinto

Kaupungin operatiivinen organisaatio muodostuu Strategisen johtamisen, Hyvinvoiva haminalaisen ja Veto-voimaisen Haminan palvelualueista sekä vesiliikelaite- ja -laitoksesta. Palvelualueet on jaettu tulosalueiksi, joille on muodostettu yksi tai useampia tulosyksiköitä.

Palvelualueille muodostettujen tulosalueiden palveluista vastaa yksi tai useampi valiokunta. Tilivelvolliset on esitetty kunkin määrärahan kohdalla.

Yleinen taloudellinen kehitys

Vuosi 2020 tullaan muistamaan koronapandemian alkamisesta, joka jatkuu ainakin pitkälle vuoden 2021 loppupuolelle. Pandemia rantautui Suomeen maaliskuussa ja sen seurauksena maan hallitus otti keväällä käyttöön valmiuslain poikkeusoloineen. Pandemialla on valtava vaikutus kansantalouteen ympäri maailman. Epidemian kiihtyminen uudelleen loppuvuodesta ja sen hillitsemiseksi käyttöönotetut rajoitukset pysäyttivät talouden elpymisen, joka pääsi jo hyvään vauhtiin kesän ja alkusyksyn aikana. Tilastokeskuksen mukaan Suomen BKT supistui 2,8 % vuonna 2020. Tilastokeskuksen mukaan Suomen talouden supistuminen alkoi jo ennen korona.

Työllisyysaste laski prosenttiyksikön 71,6 prosenttiin koronapandemian ja sen seurauksena käyttöönotettujen rajoitustoimien ja suositusten seurauksena. Työttömyysaste oli viime vuonna keskimäärin 7,8 prosenttia kun se edellisellä vuonna oli 6,7 prosenttia. Huolestuttavaa on erityisesti pitkäaikaistyöttömien ja nuorisotyöttömien määrän kasvu.

Kuluttajahintojen keskimääräiseksi vuosimuutokseksi eli inflaatioksi muodostui 0,3 %. Erityisesti ruuan hinnan nousu inflaatiota, sillä muiden erien hinnat ovat nousseet ruuan hintoja hitaammin.

Epidemia on ollut poikkeuksellista aikaa taloudessa ja yhteiskunnassa. Valtio on kannatellut yrityksiä ja työllisyyttä ja tukenut kuntia mittavilla toimilla, joille ei ole enää perustetta epidemian jälkeen.

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyvin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuet ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa.

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisellä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet kuntien koronatukien vuoksi peräti 27,2 prosenttia. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää muun muassa verokorttiuudistus, joka lykkäsi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Yhteisöverotu-

lojen romahdusta paikkaa valtion koronatukena kunnille myöntämä yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä. Ilman näitä kahta tekijää kuntien verotulot olisivat kasvaneet vuonna 2020 vain noin 0,5 prosentin tahtia.

Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 5,0 prosenttia. Kuntien ja kuntayhtymien käyttötulot eivät riittäneet kattamaan kasvaneita investointimenoja vaan kunnat ja kuntayhtymät ottivat viime vuonna lisälainaa noin 1,5 miljardia euroa. Toisaalta taseen rahavarat kasvoivat hieman enemmän.

Valtion kuntatalouteen osoittamat koronatuot antavat kuntatalouden tilasta tilapäisesti paremman kuvan

Haminan kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

Haminan asukasluku väheni 234 asukkaalla. Vuoden lopussa asukasluku oli 19 877.

Työttömiä työnhakijoita oli viime vuonna keskimäärin 1.180, kun edellisellä vuonna heitä oli 931. Työttömyysaste oli keskimäärin 13,3 ja heikkeni edellisestä vuodesta 2,8 % -yksikköä. Joulukuun lopussa yli vuoden työttömänä oli 363 henkilöä. Määrä oli vuodessa kasvanut 107 henkilöllä. Nuorten työttömien määrä oli niin ikään kasvanut vuoden takaisesta, sillä vuoden lopussa alle 25-vuotiaista oli työttömänä 176 (152).

Uusia yrityksiä perustettiin 83, kun vuonna 2019 yrityksiä perustettiin 98. Lopettaneiden yritysten määrä oli viime vuoden tasolla. Nettolisäys oli edellisvuoden tasolla ollen 42 yritystä (43).

HaminaKotka sataman liikennemäärä väheni edellisten ennätysvuosien jälkeen -18,2 % eli 3,3 miljoonaa tonnia. Tämä selittyi suurten projektien päättymisellä sekä koronapandemian vaikutuksilla. HaminaKotkan satama selvisi kuitenkin koronan vaikutuksista vähintäänkin hyvin.

HaminaKotkan sataman viime vuosien myönteisen kehityksen lisäksi Googlen käynnissä oleva Haminan datakeskuksen laajennus on erittäin merkittävä, ja työt etenevät suunnitellusti, joskin koronatilanne aiheuttaa mahdollisesti hieman viivästyksiä. Investoinnin työllisyysvaikutukset rakennusaikana ovat merkittävät, mutta myös laajennuksen valmistumisen jälkeen välillisten ja välittömien työpaikkojen lisäys on olennainen. Yhteensä Googlen investoinnit Haminaan nousevat tehtyjen päätösten jälkeen jo kahteen miljardiin euroon.

Hamina LNG Oy:n terminaalien rakennustyöt jatkuivat HaminaKotka Satama Oy:n Haminan öljy- ja kaasusatamassa.

kuin se todellisuudessa oli. Pitkällä aikavälillä koronan aiheuttamat kuntien lisäkustannukset ja tulojen menetykset saattavat hyvinkin ylittää valtion myöntämän tuen. Nyt syntynyt ylijäämä puskuu näitä vaikutuksia. Toisaalta pandemian jälkeen edessä on välttämätön valtiontalouden sopeutustarve, josta koituu merkittävä lasku myös kuntataloudelle.

Edelleen ikääntyvästä väestöstä johtuva hoito- ja hoivamenojen kasvu sekä syntyvyydestä ja muuttoliikkeestä johtuvat väestörakenteen muutokset edellyttävät kunnilta tulevaisuudessa mittavia sopeutustoimia.

Asuntorakentamisen osalta merkittävää oli Hamina-Asunnot Oy:n vuokrakerrostalokohteen rakentamisen käynnistyminen Tervasaarelle. Tästä odotetaan sysäystä näköalapaikalla olevan alueen rakentumisen ja kehittymisen käynnistymiselle valmistumassa olevan Oolanninpuiston tavoin. Yksityisen rakentamisen osalta vuosi oli erittäin hiljainen, vain yksi omakotitontti luovutettiin. Myös yritystonttien kysyntä oli edellisvuotta vähäisempää, sillä teollisuustontteja luovutettiin vain yksi.

Kaupungin tulos oli lähes 8,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulos parani edellisestä vuodesta lähes 10 miljoonaa euroa. Vesiliikelaitoksen tulos oli lähes 0,3 miljoonaa euroa positiivinen ja kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Vesiliikelaitoksen tulos sisälsi merkittäviä kertaeriä, joista on tehty investointivaraus tuleviin investointitarpeisiin varautumiseksi.

Myös konsernitalinpäätöksen tulos muodostui selvästi ylijäämäiseksi. Tulos parani edellisestä vuodesta 9,0 miljoonalla eurolla, ollen 8,8 miljoonaa euroa.

Vakinaisen henkilöstön kokonaismäärä kasvoi vuoden aikana 4 henkilöllä. Henkilöstömenot pienentyivät 0,8 miljoonaa euroa (2,8 %) johtuen pääosin säästöillä vuosiloma- ja muissa sijaiskustannuksissa koronatilanteen vähennettyä palveluiden kysyntää ja Haminassa toteutetun korvaavan työn mallin ansiosta.

Palveluiden ostot kasvoivat 4,1 miljoonaa euroa (4,5 %) johtuen pääosin Kymsoten kumulatiivisesta alijäämästä tehdystä pakollisesta varauksesta.

Toimintakate heikkeni 2,3 miljoonaa euroa (2,0 %). Tältä osin kehitys oli parempi kuin kuntien tilinpäätösennusteiden mukaan keskimäärin (3,1 %). Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet yhteensä) kasvoi 12,5 miljoonaa euroa (10,1 %). Kasvu johtuu koronatuotien vuoksi kasvaneista valtionosuuksista (8,7

M€), kunnallisverotulojen kasvusta (3,2 M€) sekä yhteisöverotulojen kasvusta (1,1 M€).

Vuosikatetta kertyi 19,9 miljoonaa euroa, mikä oli 9,9 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Alkuperäiseen talousarvioon nähden vuosikate toteutui 8,8 miljoonaa euroa arvioitua suurempana. Vuosikate asukasta kohti oli 1.003 euroa.

Kaupungin nettoinvestoinnit olivat 20,7 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli peräti 73,1 %. Kasvu selittyi tytäryhtiölainan konvertoinnilla oman pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi.

Vuosikate riitti kaupungin investointien rahoittamiseen, ja kaupungin lainakanta pieneni noin 2,6 miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistettiin pääasiassa yleistä infraa ja elinvoimaa vahvistaviin toimenpiteisiin. Vuosikate/poistot olivat 205 %. Asukaskohtainen lainamäärä

oli 4.253 euroa/asukas, mikä oli 83 euroa/asukas edellisvuotta pienempi. Kaupungin lainakanta pieneni 2,6 miljoonalla eurolla 84,6 miljoonaan euroon.

Kaupungin taseen loppusumma oli 210 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste parani hieman, ollen 50,7 % ja suhteellinen velkaantuneisuus pieneni 7,1 prosenttiyksikköä ollen 61,6 %. Taseen ylijäämä on 14,2 miljoonaa euroa.

Vaikka Haminan kaupungin tulos toteutui selvästi ylijäämäisenä vuonna 2020, haasteitakin riittää. Väestön ikääntyminen, kasvavat sote-menot ja ennustettu väkiluvun kehitys aiheuttavat tarpeen palvelurakenteiden ja -verkkojen kehittämiseksi. Kaupungin talous on kuitenkin viime vuosina kehittynyt positiivisesti ja erityisesti yhteisöverotulojen viime vuosien kehitys on erittäin myönteinen asia.

Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kunnallisverotulojen kertymä kasvoi koko maan tavoin Haminassa ennakoitua selvästi paremmin. Verotulojen kasvu johtui verokorttiuudistuksen edelliselle vuodelle aiheuttamasta tilitysvajeesta. Haminan osalta verotulot kasvoivat kokonaisuudessaan 4,4 %, mikä oli hieman koko maan kasvua (4,0 %) suurempi. Haminan osalta tähän vaikutti yhteisöverotulojen (15,0 %) koko maan kasvua (3,0 %) selvästi parempi kehitys. Positiiviseen kehitykseen vaikuttaa sekin, että uusimman Tilastokeskuksen tilaston mukaan työpaikkojen lukumäärä kasvoi (+181) Haminassa vuonna 2018 ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2010.

Kaupungin kannalta yhteisöverotulojen viime vuosina jatkunut positiivinen kehitys on tullut hyvään aikaan, kun vielä huomioidaan, että kuntien koronatukea ja varhaiskasvatusmaksulain muutoksen kompensointi kunnille toteutetaan kuntaryhmän yhteisöverotulojen jako-osuutta korottamalla.

Koronatilanteen takia vuosi 2020 ei ollut Tattoo-vuosi. Tapahtuman järjestäminen joka toinen vuosi kasvattaa toimintatuottoja sekä toimintamenoja noin

miljoonalla eurolla. Kun vuosi 2019 oli muutoin väli-vuosi, tämä ei vaikuta lukujen vertailtavuuteen.

Vuonna 2020 ei ollut tarpeen tehdä rakennusten arvonalennuskirjauksia. Edellisenä vuotena näitä tehtiin kolmesta koulurakennuksesta sekä vanhasta paloasemasta yhteensä 2,1 miljoonaa euroa.

Koronan vaikutuksia kaupungin talouteen on mahdollista arvioida tarkasti, mutta karkean arvion mukaan pandemian vaikutukset tilikauden tulokseen ovat noin 4 miljoonaa euroa. Valtionosuuksina koronatukea kertyi noin 5,6 miljoonaa euroa. Verokertymä oli lopulta kokonaisuudessaan ennakoitun mukainen. Henkilöstömenoissa säästettiin koronatilanteen takia sijaiskuluissa. Sen sijaan Kymsoten tulokseen korona vaikutti huomattavasti. Maksutuottojen menetykset erityisesti varhaiskasvatuksessa ja liikuntapaikkamaksuissa jäivät lopulta ennakoitua pienemmiksi, eikä koronaan varautumisesta aiheutunut merkittäviä suoria kustannuksia.

Ympäristöasiat

Haminan kaupunki oli Kymenlaakson ensimmäinen Hinku-kunta, joka tavoittelee 80 % kasvihuonekaasupäästövähennystä kaupungin alueella vuoteen 2030 mennessä (vrt. 2007). Ekologinen Hamina -ohjelman 2019–2022 toteuttamista jatkettiin. Ohjelmaan sisältyvää kaupunkipyörien lainausta jatkettiin vuonna 2020. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma valmistui ja sen mukaisia toimenpiteitä varten saatiin valtionavustus.

Ruoka- ja puhtauspalveluissa kasvisruokatarjontaa on lisätty vaihtoehdoksi muun ruokalistan yhteyteen. Ruokahävikin vähentämistä jatketaan edelleen. Ohjelman toteuttamisessa tukena oli Cursor Oy:n asiantuntijan työpanosta osana seudullista kuntien ilmasto- ja energiatiyön tukea.

Kiinteistöjen energiatehokkuustoimien osalta Hamina on mukana energiatehokkuussopimuksessa vuosille 2017–2025.

Vuonna 2020 energiatehokkuustoimina toteutettiin kiinteistöjen LED-valaistumuutoksia muun muassa Husulan koulun pihalla sekä Kurkitien päiväkodilla. Aluevalaistuksia uusittiin pitkien hiekkojen leirintäalueella sekä osa neuvottoman alueen katuvaloista on vaihdettu LED-valaisimiksi. Talvikaudella 2020 pilotoitiin älytermostaattihanke pappilansalmen vanhalle puolelle, jossa vanhat patteritermostaatit uusittiin älytermostaateiksi, joita ohjataan pilvipalvelun kautta. Sähkö-/kaasulämmitteisiin kohteisiin asennettiin ilmalämpöpumppuja leikkaamaan lämmityskustannuksia.

Suurimpina hankkeina kesällä 2020 olivat aseman koulun, Veteraanikodin sekä pääkirjaston lämmitysjärjestelmien muuttaminen vihreään kaukolämpöön. Näillä toimenpiteillä saavutettiin noin 220 MWh vuosittaiset kustannussäästöt lämmitysenergian osalta ja syvennettiin yhteistyötä Haminan Energian kanssa.

Lämmitysenergian osalta CO₂-päästöt laskevat edellä mainittujen toimenpiteiden johdosta noin 280 000 kg / vuosi (vastaa noin 70 suorasähkölämmitteisen pientalon CO₂-päästöjä).

Energiatehokkuussopimuksen mukaisia säästöjä on viime vuoden aikana saavutettu nykyaikaisilla ratkaisuilla 2,1% lämmitysenergiassa ja sähköenergian osalta hieman alle 1 prosentti.

Muut asiat

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen merkitystä on korostettu esimiehille. Ohjeet ovat korvanneet muun muassa sisäisen valvonnan ohjeet sekä hankintaohjeen. Luottamushenkilöiden eettiset pelisäännöt hyväksyttiin vuoden 2020 talousarviossa. Henkilöstön eettiset pelisäännöt on hyväksytty alkuvuodesta 2020.

Arvio tulevasta kehityksestä

Ensimmäisenä toimintavuonna Kymsote ylsi positiiviseen tulokseen, mutta vuonna 2020 kuntayhtymän talous oli raskaasti alijäämäinen. Kuntayhtymän onnistuminen talouden tasapainottamisessa on tärkeää myös kaupungin talouden tasapainon kannalta. Valtakunnan tasolla sote-uudistusta on yritetty jo lukuisia kertoja siinä onnistumatta. Hallitus antoi jälleen joulukuussa hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lakiesityksen eduskunnalle. Esityksen läpimeno eduskunnassa ei ole tälläkään kerralla varmaa ja eduskunnan on määrä käsitellä lakiesitys ensi

Kaupunki edistää joukkoliikenteen käyttöä Wlittimatkatkorteilla. Kaupungin etätyöohjeistus on voimassa, ja koronatilanteen vuoksi vuonna 2020 oli vahva etätyösuositus.

Paperin käyttöä on vähennetty ottamalla käyttöön keskitettyjä tulostuspalveluita sekä sähköisiä järjestelmiä. Kokouskäytännöt ovat myös sähköisiä.

Uusia kaava-alueita ei ole avattu, vaan on uudistettu ja tiivistetty vanhoja tai osin toteutumatta olevia asema-kaava-alueita.

Pilaantuneiden tai roskaantuneiden alueiden puhdistusvelvoitteita kaupungille ei ole tällä hetkellä olemassa. Koska kaupunki voi olla tietyissä tilanteissa puhdistusvelvollinen ja koska tällaiset velvoitteet saattavat vaikuttaa olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen, on ympäristöriskeihin alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota mm. ympäristövastuisiin tarkoitettuja vakuuksia nostamalla.

Merkittävää haittaa kaupungin matkailu- ja kalastuselinkeinoille aiheuttaisi itäisellä Suomenlahdella tapahtuva öljyvahinko. Vahinkoriskin toteutumisen todennäköisyys on kasvanut Itämeren öljykuljetusten jatkuvan lisääntymisen takia.

Sidonnaisuusrekisteri ja avoin ostolaskujen tiedostodata on julkaistu kaupungin nettisivuilla.

kesänä. Tämän hetkisten laskelmien perusteella Haminan kaupungin talouden tasapaino ei olennaisesti muuttuisi sote-palveluiden järjestämistä vastuun siirtäessä maakunnallisille hyvinvointialueille, mutta Kymenlaakson maakunta olisi uudistuksessa laskelmien mukaan suuri häviöjä. Talouden näkökulmasta on ratkaisevaa se, kuinka nopeasti maakunnan sote-palveluverkkoa ja palveluntuotantoa pystytään uudistamaan ja kehittämään. Tässä on kuitenkin huomioitava kokonaistaloudellisuus kuntayhtymän ja jäsenkunnan osalta.

Koronatilanne on pahentunut jälleen viime viikkoina ja ihmisten terveyden suojelemiseksi asetetut rajoitus- ja

sulkutoimet sekä suositukset ovat koetelleet erityisesti hotelli-, matkailu- ja ravintola-alan sekä muiden palvelualojen yrityksiä. Välittömiä ja välillisiä vaikutuksia kansantalouteen on vielä ennen aikaista arvioida. Yritysten konkurssien ja työpaikkojen menetysten lisäksi kertyvä hoitovelka ja ihmisten mahdollinen syrjäytyminen lisäävät kustannuksia. Valtio on kantanut päävastuun koronan vaikutuksista julkiseen talouteen, mutta nähtäväksi jää, millainen lasku valtion talouden väistämättä edessä olevasta sopeutustarpeesta myöhemmin aiheutuu kuntataloudelle muiden vaikutusten lisäksi. On erittäin tärkeää, että kaupungin taseeseen kertyi puskuria päättyneeltä tilikaudelta.

Kun Suomen talous oli jo loppuvuodesta 2019 kääntynyt taantumaan, korona-epidemia ajoittui todella pahaan aikaan. Tällä kaikella on suuria vaikutuksia kuntatalouteen heikentyvine kunnallis- ja yhteisöverokertymiseen sekä kasvavine sote-menoineen. Kuntatalous sai koronakupakettien seurauksena hengähdysaikaa, mutta on vaarassa ajautua myöhemmin entistä syvempään kriisiin.

Merkittävimmät riskit

Taloudelliset riskit

Kaupungin talous on saatu tasapainoon ja taloudellinen kantokyky on samalla vahvistunut. Kaupungin kilpailukyky vahvistamiseksi tulee talouden sopeuttamistoimenpiteitä kuitenkin edelleen jatkaa muuttamalla palvelurakenteita kysynnän muutosten mukaisesti.

Kasvupaineiltaan suurimpien ja ennakoitavuudeltaan vaikeimpien sote-kustannusten siirtyminen Kymsoten vastuulle voi parhaimmillaan lisätä talouden hallintaa pitemmällä tähtäimellä. Kahden ensimmäisen toimintavuoden jälkeen Kymsoten taloudellinen tilanne on myös koronasta johtuen erittäin haasteellinen. Lähi-vuosina on syytä varautua menokasvuun.

Rahoitusriskit

Maksuvalmiusriskiä hallitaan maksuvalmius-suunnitellulla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Alkuvuodesta 2021 konsernitiliin liitettiin 10 miljoonan euron tililimiitti.

Kaupungilla on lainasalkun jälleenrahoituslainojen sekä uusien investointilainojen johdosta jälleenrahoitusriski, jota hallitaan hajauttamalla laina-aikoja sekä suojamalla lainasalkku markkinatilanteen mukaan.

Haminan väestön väheneminen perustuu luonnolliseen väestönlisäykseen ja muuttotappioon maan sisäisessä muuttoliikkeessä. Väkiluvun väheneminen on leikkannut verotulokehitystä keskimäärin 0,5 miljoonalla eurolla vuodessa. Mikäli väestökehityksen osalta ei tapahdu käännettä parempaan, niin kehitys tulee jatkuamaan samanlaisena myös lähivuosina.

Suunnitelmavuosia pitempi investointiohjelma osoittaa, että investointitaso pysyy edelleen korkeana. Kaupungin velkamäärästä johtuen tulevat investoinnit tulisi pystyä rahoittamaan tulorahoituksella ja lainamäärää tulee pyrkiä lyhentämään kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Elinkeinoelämän edellytyksiin on edelleen kiinnitettävä huomiota positiivisen työpaikkakehityksen jatkumiseksi. Myös vetovoimaisten palveluiden ja tapahtumien sekä asuinalueiden kehittämistä on jatkettava ja markkinoinnissa onnistuttava.

Sote-kustannusten kasvun hillitseminen edellyttää myös palvelurakenteiden uusimista. Palveluverkkoa koskevat mahdolliset muutokset on valmisteltava jatkossa tiiviimmässä ja hyvässä yhteistyössä kaupungin johdon ja Kymsoten edustajien kesken kokonaistaloushuomioiden.

Kuntien taloudellista riskiä kasvattaa merkittävästi, mikäli kunnille asetetaan lisää uusia velvoitteita järjestää maksuttomia palveluja.

Korkoriskeihin suojaudutaan lainasalkkuanalyysillä ja rahoitusmarkkinoiden aktiivisella seuraamisella korkoriskinhallintastrategian tavoitteiden mukaisesti. Kaupunki suojautuu korkoriskiltä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Vuoden lopussa suojausaste oli 75,3 %.

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista

merkittävä osa on omilta tytäryhtiöiltä tai osakkuusyhteisöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille.

Haminan kaupunki omistaa yhdessä Cursorin ja YIT Oyj:n kanssa Kiinteistö Oy Hailikarin. Kaupunki on taannut kiinteistöyhtiön 13,9 miljoonan euron lainat. Lisäksi yhtiölle on myönnetty kymmenen vuoden laina, jota on jäljellä 235.000 euroa. Kiinteistöyhtiön tilanne on viime vuosina parantunut ja yhtiö pystynyt

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta

Henkilöriskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistiin työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Keväällä korona keskeytti työterveyshuollon kanssa suunnitellut työpaikkaselvitykset, mutta ne toteutettiin lopulta kesän ja syksyn aikana suunnitellusti. Työturvallisuuteen liittyvien riskien kartoittamisessa hyödynnetään sähköistä riskienkartoitusohjelmaa.

Kaupungin henkilöstön eläköityminen on suurta. Riskinä on osaamisen turvaaminen sekä henkilöstön työhyvinvointi. Tiedossa oleviin muutoksiin on reagoitu tehostamalla osaamisen johtamista sekä henkilöstösuunnittelua. Lisäksi esimiestaitojen vahvistamiseen on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota.

Omaisuuriskit

Kaupungin rakennetun omaisuuden arvon säilyttäminen tulo- ja investointien mahdollistaman tasapainoisen investointiraamin puitteissa on haasteellista. Tällä hetkellä tarkistettu kiinteistöjen laskennallinen korjausvelka vastaa todellista tasoa. Lisäksi vesihuoltojohtojen, katujen ja muun infran korjausvelka on merkittävä, mutta se on kuitenkin melko hyvin hallinnassa. Korjaustarpeet saattavat syntyä ennakoimattomasti ja aiheuttaa paljon ylimääräisiä kustannuksia.

Viime vuosina on kaupungin kiinteistöissä todettu jonkin verran sisäilmaongelmia. Ongelmiin on puututtu ja tarvittavat ratkaisut on kartoitettu. Hoitamattomina niistä saattaa seurata vakavia henkilöön kohdistuvia vaikutuksia, mutta myös suuria kustannuksia. Sisäilmaongelmia on saatu selvästi parempaan hallintaan vuoden 2020 aikana.

lyhentämään lainoja suunnitellusti. Koronan vaikutusten seurauksena vuokrausaste tippui 78 %: iin vuodenvaiheessa, kun se vuotta aikaisemmin oli 93 %. Lyhytaikaisesti kiinteistöyhtiö selviää tällä tasolla, mutta vuokrausastetta pitää pyrkiä nostamaan.

sopimuskumppani oli Fennia ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta LähiTapiola Oy.

Henkilöstön saatavuusongelmia on ollut lähinnä veto-voimainen Hamina -palvelualueella. Palkkauksen kehittäminen kilpailukykyiseksi on välttämätöntä osaavan henkilöstön saamiseksi.

Henkilöstömäärän vähentyessä palvelujen turvaaminen kaikissa olosuhteissa saattaa vaarantua. Ongelmatilanteisiin varaudutaan henkilöstösuunnitelmia ja tehtäväkuvia päivittämällä sekä huolehtimalla siitä, että henkilöstön osaaminen vastaa uusia vaatimuksia.

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen Kymsoten vastuulle on kasvattanut kiinteistöriskiä. Kuntayhtymän erittäin haasteellinen taloustilanne on pakottanut Kymsoten tarkastelemaan palveluverkkoaan, minkä vuoksi kuntayhtymä on jo lakkauttanut joitakin yksiköitä. Kymsote on laatinut kiinteistöstrategian, joka on alkuvuodesta 2021 toimitettu kuntiin lausuntokierrokselle. Haminan kannalta on välttämätöntä, että Kymsote ottaa kiinteistöstrategiansa luotettavasti kantaa siihen, mitä toimintoja missäkin kiinteistössä tulevaisuudessa tulee sijaitsemaan ja että Kymsote sitoutuu strategian toteuttamiseen. Mahdolliset palveluverkkoa koskevat muutokset on valmisteltava hyvässä yhteistyössä Kymsoten sekä kaupungin johdon kanssa kiinteistörisikin ja taloudellisten vaikutusten minimoimiseksi.

Mahdollisesti lähivuosina toteutuva sote-uudistus ei ainakaan vähennä kiinteistöriskejä. Epävarmuus vuokrasopimusten jatkumisesta aiheuttaa kunnille riskin, koska ko. kiinteistöjen myyminen, vuokraaminen tai jalostaminen toiseen käyttöön on erittäin haasteellista kysynnän puuttuessa.

Kaupungissa on laadittu kiinteistöohjelma, joka valmistui vuoden 2019 alkupuolella. Ohjelmassa on linjattu

tarkemmin kiinteistöomaisuudelle suunniteltavat toimenpiteet. Kaupungin palvelutuotannon kannalta tarpeettomille kiinteistöille käynnistetään viivytyksettä asianmukaiset toimenpiteet. Ensisijaisesti ne pyritään myymään ulkopuoliselle taholle. Ohjelman päivitys on käynnissä.

Tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tiedossa ei ole olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Haminan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

	Henkilöstömäärä 1.1.2020		Henkilöstö- määrä 1.1.2020	Henkilöstömäärä 31.12.2020		Henkilöstö- määrä 31.12.2020
	Miehet	Naiset	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yhteensä
Vakinainen	126	472	598	112	490	602
Määräaikainen	42	150	192	41	144	189
Työllistetyt	13	14	27	11	22	33
Yhteensä	181	636	817	164	656	824

Vuoden aikana määräaikaisia työsuhteita on vakinaistettu. Sijaistarve hieman väheni.

Henkilötyövuodet 31.12.2020

	HTV 1	HTV 2	HTV 3
Miehet	173,36	170,59	154,40
Naiset	615,21	581,95	512,89
Yhteensä	788,57	752,54	667,29

HTV 1, palveluksessa olevien lukumäärä kalenteripäivinä. Luvuissa on huomioitu osa-aikaiset palvelussuhteet.

HTV 2, luvuista on vähennetty palkattomat poissaolot

HTV 3, luvuista on vähennetty kaikki poissaolot, myös loma-ajat

Henkilöstön ikärakenne 31.12.2020

	Henkilömäärä
Alle 30	76
30–39	116
40–49	200
50–59	289
60–64	126
65 ja yli	17
Yhteensä	824
Henkilöstön keski-ikä	48,27

Eläkekustannukset

Työnantaja maksaa eläkemenoperusteista maksua niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005. Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärän.

Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken sen perusteella, kuinka paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä.

Eläkemenoperusteinen maksu vuonna 2020 oli 2,9 miljoonaa euroa. Palkkaperusteisia eläkemaksuja maksettiin 4,4 miljoonaa euroa.

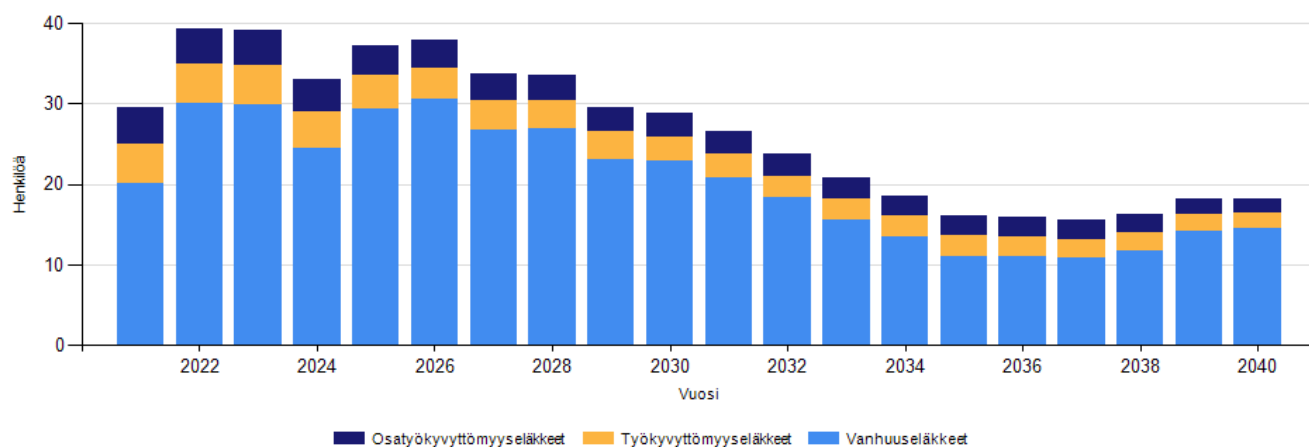
Eläkkeelle siirtyneiden ja osa-aikaeläkkeen aloittaneiden määrä, keski-ikä ja osuus eläkelajeittain

Eläkelaji	Määrä, henkilö	Määrä edellisenä vuonna, henkilö	Muutos, henkilö	Muutos %	Keski-ikä	Keski-ikä muutos	Osuus kaikista eläkkeelle siirtyneistä, %
Vanhuuseläkkeet	16	33	-17	-51,5	63,5	-0,5	59,3
Täysi työkyvyttömyyseläke	5	5	0	0,0	60,6	11,0	18,5
Täysi kuntoutustuki	1	9	-8	-88,9	*	*	3,7
Osatyökyvyttömyyseläkkeet yhteensä	5	5	0	0,0	61,5	4,0	18,5
Yhteensä	27	52	-25	-48,1	61,9	1,9	100,0

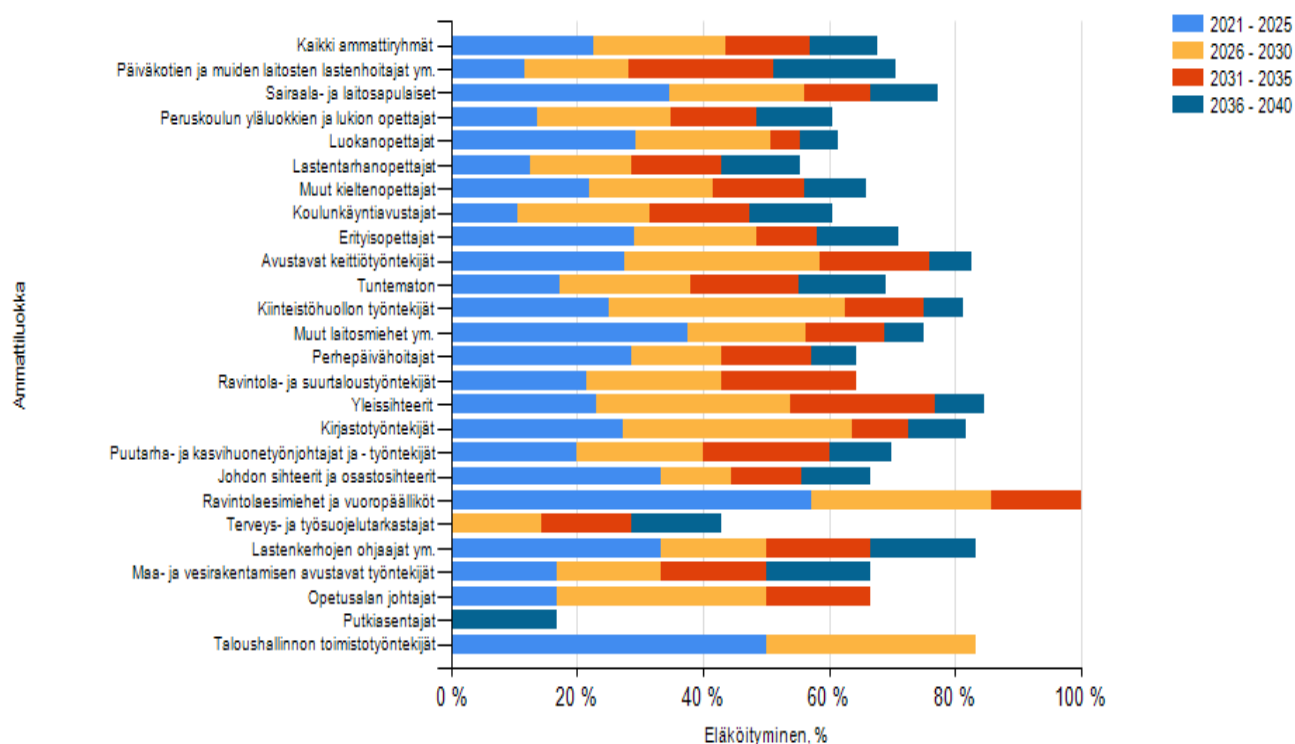
Kevan vakuutettujen eläköitymisennuste perustuu vuoden 2020 lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2020 alun organisaatiotilanteeseen.

Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt.

Henkilöstön eläköitymisennuste vuosina 2021–2040 (lähde Keva)

Eläköitymisennuste ammattiryhmittäin 2021–2040

Henkilöryhmä	Päätyneet vakinaiset työ- tai palvelussuhteet	Lähtövaihtuvuus %
Hallinto- ja toimistohenkilöstö	4	11,11
Muu sivistystoimen henkilöstö	2	2,38
Opetushenkilöstö	9	2,70
Ruoka- ja puhtauspalveluhenkilöstö	6	7,14
Tekninen henkilöstö	7	13,46
Varhaiskasvatustyöntekijät	4	4,55
Yhteensä	31	6,26

Henkilöstön sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot vähenivät noin 16 % edelliseen vuoteen verrattuna. Koronan myötä tulleet suositukset mm. etätyöstä ja käsihygieniasta ovat osaltaan vaikuttaneet sairauspoissaolojen vähenemiseen.

Terveysperusteisia poissaoloja oli vuonna 2020 keskimäärin 13,11 pv/hlö, edellisenä vuonna 16,11 pv/hlö.

Vuonna 2019 kuntatyöntekijöiden keskimääräinen sairauspoissaolo oli 16,5 päivää.

Voimme edelleen jatkaa hyvää suuntausta edistämällä työkykyä ennakoinnin, riskien sekä kuormitustekijöiden arvioinnin että varhaisen tuen kautta.

Poissaolot yhteensä: sisältää sairauspoissaolot, työtaturmat sekä työmatkataturmat.

	Poissaolot kalenteripäivinä 2019	Poissaolo-tapauksia 2019	Poissaolot kalenteripäivinä 2020	Poissaolo-tapauksia 2020
Alle 4 pv	2.535	565	1.768	423
4–29 pv	6.596	353	5.052	325
30–60 pv	2.593	44	2.342	36
61–90 pv	610	7	1.553	12
91–180 pv	904	7	247	2
Yli 180 pv	184	1	0	0
Yhteensä	13.422	977	10.962	798

Terveysperusteiset poissaolot

	Poissaolot kalenteripäivinä 2019	Poissaolot kalenteripäivinä 2020
Sairasloma, palkallinen	9.177	7.636
Sairasloma, osapalkkainen	2.397	2.115
Sairasloma, palkaton	1.335	1.055
Yhteensä	12.909	10.806

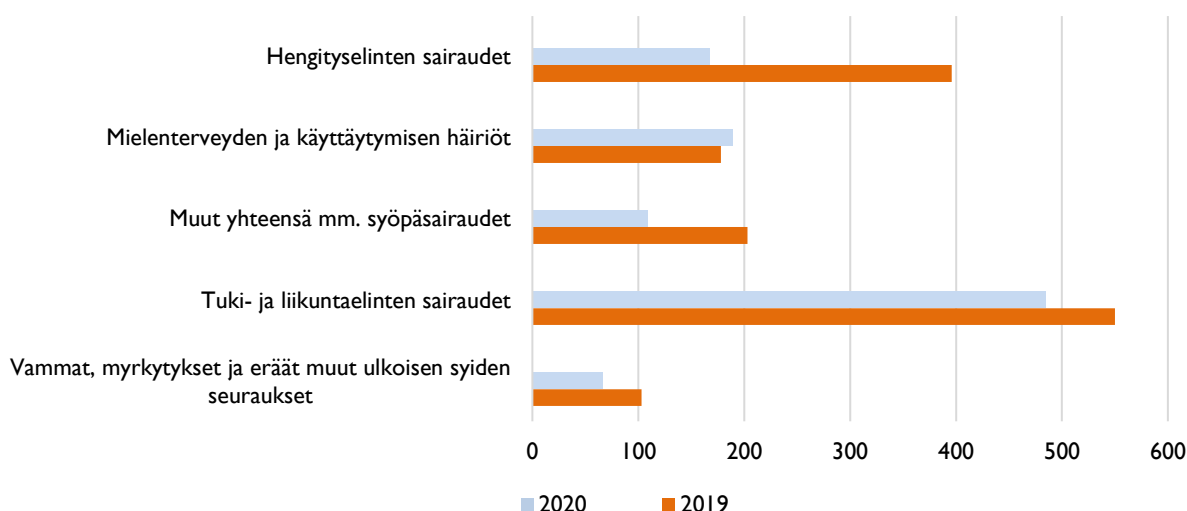
Sattuneet työmatka- ja työtaturmat ja vakuutusyhtiön maksamat korvaukset

	2019		2020	
	kpl	€	kpl	€
Työmatka- ja työtaturmat				
Työ	49	41.764	29	12.518
Työmatka	11	43.392	7	10.028
Yhteensä	60	85.156	36	22.545

Poissaoloja työmatka- ja työtaturman vuoksi vuonna 2019 oli yhteensä 513 kalenteripäivää ja

vuonna 2020 yhteensä 283 kalenteripäivää.

Sairauspoissaolot ja käynnin syyt työterveyshuollossa

Työvoimakustannukset

	2019	2020
Poissaolokustannukset	€	€
Vuosiloma, säästövapaa, lomarahavapaa	2.193.664,07	2.073.403,08
Sairauspoissaolot	885.735,52	718.145,72
Perhevapaat	112.377,48	90.082,94
Muut poissaolot	60.879,66	55.412,01
Koulutus	54.376,74	37.102,20
Työtapaturmat ja ammattitaudit	40.006,69	23.106,42
Kuntoutus	3.810,20	3.961,70

Henkilöstön osallistuminen koulutuksiin

Koulutuspoissaolot	Poissaolleiden henkilölukumäärä	Poissaolot työpäivinä	Poissaolot €
Koulutus, palkallinen	154	384	20.415,86
Luottamusmieskoulutus, palkallinen	3	11	557,29
Oppisopimuskoulutus, palkallinen	5	43	2.925,86
Opintovapaalain alainen opintovapaa, palkaton	9	977	
Yhteensä	171	1 415	23.899,01

Henkilöstön palkitseminen

Palkitsemislaji	Henkilöt	Kustannus €
Oman kunnan palvelu		
40 vuotta oman kunnan palvelua	3	689,38
30 vuotta oman kunnan palvelua	20	5.048,12
20 vuotta oman kunnan palvelua	17	3.923,70
50- ja 60-vuotismerkkipäivät	44	6.600,00
Palvelussuhteen päätyminen		
Yhteensä	84	16.261,20

Työterveyshuolto

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön työterveyshuoltopalvelut ostettiin Pihlajalinna Oy:ltä. Kustannukset vuonna 2020 olivat yhteensä 224.340 euroa. Kilpailutuksen jälkeen uusi sopimus vähensi bruttokustannuksia 202.347 euroa.

Korvausluokassa I oli työterveyshuollon kustannuksia 78.477 euroa (34,9 %) ja korvausluokan II kustannukset olivat 145.862 euroa (65 %).

Työterveyshuollon kustannukset (vuosina 2016–2018 mukana Kymsoteen siirtyneet)

	2020	2019	2018	2017	2016
Korvausluokka I	78 477	150 172	303 798	291 354	228 153
Korvausluokka II	145 863	276 515	392 620	369 252	385 099
Yhteensä	224 340	426 687	696 418	660 606	613 252
Kela korvaus	120 000	228 360	378 589	359 438	315 919
Yhteensä	104 340	198 327	317 829	301 168	297 333

Työntekijäkohtaiset kustannukset

	2020	2019	2018	2017	2016
Korvausluokka I	95,24	188,00	218,09	208,55	161,47
Korvausluokka II	177,02	346,00	281,85	264,31	272,54
Yhteensä	272,26	534,00	499,94	472,86	434,01
Kela korvaus	145,63	286,00	271,78	257,28	223,58
Yhteensä	126,63	248,00	228,16	215,58	210,43

Yhteistoiminta

Työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminnan järjestäminen on sovittu Haminan kaupungin ja kaupungissa edustettuina olevien ammattijärjestöjen kesken yhteistoiminnan pelisäännöillä.

Yhteistyöelimenä toimii yhteistyötoimikunta, jossa käsitellään sekä työsuojeluyhteistoimintaa että muuta yhteistoimintaa. Yhteistyötoimikunnassa on kuusi työnantajan edustajaa, joista kaksi on kaupunginhallituksen jäsentä ja 10 henkilöstön edustajaa.

Henkilöstön oikeudenmukaisen ja tasa-arvoisen kohtelun turvaamiseksi kaupungissa on yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa tehty tehtävien vaativuuden arviointia kaikilla sopimusaloilla. Periaatteena on,

että yhtä vaativasta työstä maksetaan samaa palkkaa. Eri sopimusalojen työryhmät kokoontuvat säännöllisesti pohtimaan muuttuvia tehtäviä ja tarvittaessa työn vaativuustekijöitä muutetaan uuden tilanteen mukaisesti ja tehdään tarvittavat palkankorjaukset.

Haminan henkilöstön rekrytoinnissa noudatetaan valitsevaa lainsäädäntöä ja tämä turvaa jo hakuvaiheessa sen, että minkäänlaista tasa-arvolain vastaista syrjintää ei tapahdu. Sukupuolisesta häirinnästä ei ole tullut yhtään ilmoitusta työsuojeluun.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Riskienhallinnan viitekehys ja sen seurannan työnjako on määritelty kaupunginvaltuuston hyväksymissä perusteissa, jotka päivitettiin vuonna 2019 vastaamaan muuttunutta toiminnanohjausta. Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta raportoidaan tilinpäätöksen lisäksi toisen osavuosisikatsauksen yhteydessä. Lisäksi kaupunginhallitus käsittelee osana tilinpäätöstä palvelualueittain laaditut sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan selonteot. Myös talousarvion tavoitteiden toteutumista arvioidaan riskienhallinnan näkökulmasta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista on annettu ohjausta ja neuvontaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Riskikartoitusten laatiminen on edelleen sattumanvaraista. Riskienhallinnan osaamista vahvistetaan vuonna 2021, jolloin kuvataan ja kartoitetaan palvelualueittain riskit, joista muodostetaan koko organisaation kattava ja jatkuvasti ylläpidettävä riskirekisteri. Tämä oli tarkoitus laatia jo viime

vuonna, mutta koronapandemian aiheuttaman työmäärän vuoksi tämä siirtyi.

Myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavan kuvausten suunnitelmalliseen laadintaan ja toimeenpanoon tullaan jatkossa kiinnittämään enemmän huomiota.

Johdon asiantuntijapalveluissa seurattiin toimielinten päätösten lainmukaisuutta. Käytännössä kaikkiin vaativiin päätöksentekotilanteisiin liittyi etukäteisneuvontaa, jossa tavoitteena on päätöksen oikeellisuuden turvaaminen. Hallintosääntöä seurataan ja päivitetään säännöllisesti. Viranhaltijapäätökset saatetaan toimielimille tiedoksi mahdollisen otto-oikeuden käyttämistä varten. Päätökset ovat nähtävissä myös kaupungin nettisivuilla.

Tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellisuutta sekä kaupunkistrategian toteutumista seurattiin osavuosisikatsauksen yhteydessä, jotka vietiin myös valtuuston käsiteltäväksi. Kuntalain mukaan valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa arvioi myös tarkastuslautakunta antamassaan arviointikertomuksessa.

Talouden seurannan välineenä oli web-raportointi, jossa on päiväkohtainen tieto. Kokonaistilanteesta raportoituihin toimielimille säännöllisesti. Talousarvion poikkeamisista raportoituihin sekä tarvittavat määrärahamuutokset tehtiin vähintään osavuositarkastuksissa, joita annettiin valtuustolle viime vuonna kaksi. Lisäksi vuoden 2020 talousarviomuutokset käsiteltiin joulukuun kaupunginvaltuustossa.

Taloutta ja toimintaa arvioitiin säännöllisesti myös johtoryhmissä ja työpaikkapalaverissa.

Palveluiden hinnoittelun ajantasaisuutta seurattiin. Sisäisen vuokrien määrittely uudistettiin vastaamaan paremmin Suomessa yleisesti käytössä olevia sisäisen vuokran laskentamenetelmiä. Uudet vuokrat otettiin käyttöön vuoden 2020 alusta lukien. Taksojen ja maksujen ajantasaisuus tarkistettiin.

Tiliöintejä tarkastettiin laskujen hyväksymisen yhteydessä. Kassojen tarkistukset tehtiin ennalta ilmoittamatta.

Vakuutusturvaa arvioidaan säännöllisesti ja omaisuusluettelo päivitetään vuosittain. Kaupungin omaisuus- ja henkilöstöriskejä arvioidaan vähintään vakuutusturvan kilpailuttamisen yhteydessä. Rakennushankkeissa on otettu kiinteistövakuutuksen riskilisävuokaus. Myös julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen kattavuutta on laajennettu aiemmin. Vakuutusasioissa hyödynnettiin vakuutusmeklarin asiantuntemusta.

Häiriötilanteiden aikaista toimintaa varten on nimetty johtoryhmä. Kaupungin valmiussuunnitelma ja toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat päivitetään vuoden 2021 aikana.

Omaisuuksien hankinta- ja luovutusrajat on määritelty hallinto- ja toimintasäännöissä. Hankintoja kilpailutetaan joko omana työnä, Sarastian kautta tai hyödyntämällä Hanselin (ent. KL-kuntahankinnat) kilpailutuksia. Kaupungin omia hankintoja varten käytössä on sähköinen järjestelmä (Cloudia).

Rakennusomaisuuden osalta toimintaa ohjaa kiinteistöohjelma, jonka päivitys on käynnissä. Ohjelma on osa kaupungin strategian toimeenpano-ohjelmaa. Kaupungin tilojen sisäilma-asioita seuraa sisäilmatyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti.

Pitkäkestoiset sopimukset on talletettu sopimuksen hallintajärjestelmään, jossa on määritelty myös sopimuksesta vastuussa olevat viranhaltijat. Sopimusten seurannassa on apuna sähköinen sopimusarkisto (Jemma) sekä Cloudia sopimustenhallintajärjestelmä, joka mahdollistaa sopimuksen koko elinkaaren hallinnan (hankintapäätöksestä sopimukseen sekä sopimuksen jatkuvaan hallintaan). Sopimusjohtamisen osaaminen korostuu palvelujen ostojen lisääntymisen johdosta sekä organisaatiomuutosten myötä.

Kaupungin kehittäminen toteutetaan usein projektien muodossa ja erilaisten hankkeiden määrä on jatkuvassa kasvussa. Projektien hallinnoinnissa on ollut puutteita, joihin on vastattu paremmalla ohjauksella ja neuvonnalla. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeistusta on myös tältä osin täsmennetty.

Hankerahoituksen ja avustusten merkitys kaupungin peruspalveluiden kehittämisen ja kasvavien palvelutarpeiden rahoittamisen kannalta on korostunut koronan vaikutusten seurauksena entisestään. Avustus- ja hankkeiden osaamista on vahvistettu vuoden 2020 aikana ja kehitystyö jatkuu edelleen.

Aktiivisen tuen mallin sekä työyksikkökohtaisten työhyvinvointisuunnitelmien avulla edistetään henkilöstön työkykyä ja työssäjaksamista.

Osaamisen johtamisen hallinnassa ollaan uudistamassa sähköistä järjestelmää, jonka avulla tehdään osaamiskartoitukset ja kehityssuunnitelmat.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu virheitä tai rikkomuksia.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintatuotot yhteensä kasvoivat noin 1,5 miljoonaa euroa edellisvuodesta noin 26,0 miljoonaan euroon.

Toimintakulut olivat yhteensä 144,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta noin 3,9 miljoonaa euroa (2,8 %). Tämä selittyy Kymsoten kumulaatiivisesta alijäämästä kirjatusta pakollisesta varauksesta (3,6 m€). Palvelujen ostot kasvoivat tästä syystä 97,2 miljoonaan euroon (4,5 %). Henkilöstömenot sen sijaan pienentyivät 0,8 miljoonaa euroa (2,4 %) johtuen pääosin koronan vuoksi pienentyneissä sairauspoissaolo- ja muista sijaiskuluista.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta yli 3,7 miljoonaa euroa (4,4 %). Kunnallisveroja kertyi 74,4, yhteisöveroja 8,5 ja kiinteistöveroja 6,2 miljoonaa euroa. Kunnallisverotuotot kasvoivat vuodessa yli 3,2 miljoonaa euroa johtuen vuositulorajaan perustuvan verokortti-uudistuksen käyttöön otosta seuranneesta tilitysvajeesta vuonna 2019. Yhteisöverot kasvoivat 1,1 miljoonaa euroa johtuen sekä kuntien koronatukena päätetystä yhteisöveron jako-osuuskorotuksesta, että Haminan kuntakohtaisen jako-osuuden edelleen jatkuneesta myönteisestä kehityksestä. Yhteisöverotulot ovat ohittaneet kiinteistöverotulot euromääräisesti toiseksi merkittävimpänä verolajina. Kiinteistöverot pienentyivät lähes 0,6 miljoonaa euroa johtuen kiinteistöverotuksen siirtymisestä rovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen lykäten vuoden 2020 tilityksiä vuoden 2021 tammi-helmikuulle.

Valtionosuudet kasvoivat peräti 8,7 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia kasvattivat erityisesti valtion lisätalousarvioissa kunnille myönnettyt koronatuotet, jotka kasvattivat Haminan valtionosuutta noin 5,6 miljoonaa euroa. Myös valtionosuuksien lakisääteiset tarkistukset, hallituksen kuntien laajeneviin tehtäviin myönnetty valtionosuuspäätökset ja kiky-sopimuksen lomarahasäästöön pohjautuneen valtionosuusleikkauksen päätyminen kasvattivat valtionosuuksia.

Peruspalvelujen valtionosuus oli verotulojen tasaus huomioiden 39,6 miljoonaa euroa. Aiemmasta poiketen, vuoden 2020 valtionosuuspäätöksessä on erotettu varainhoitovuodesta 2010 lähtien toteutetuista veroperustemuutoksista johtuva kunnallisverotulomuutoksia vastaava veromenetyksen korvaus erilleen kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta. Veromenetyksen korvaus oli 8,7 miljoonaa euroa ja koronan vuoksi ve-

rovelvollisille myönnetyn verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatio 0,4 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet olivat -1,8 miljoonaa euroa.

Poistot yhteensä olivat 9,7 miljoonaa euroa ja ne pienentyivät edellisvuodesta 12,7 %. Vuonna 2019 poistoihin sisältyi arvonalentumisia lähes 2,1 miljoonan euron edestä.

Korot olivat edelleen poikkeuksellisen alhaisella tasolla. Korkokulut olivat 0,6 miljoonaa euroa ja laskivat hieman edellisestä vuodesta. Lainasalkun keskiporko vuonna 2020 oli 0,73 %, kun se edellisenä vuotena oli 0,97 %. Tilinpäätöshetkellä lainakannasta oli suojattu kiinteällä korolla tai korkojohdannaisilla yhteensä 75,3 %.

Kymenlaakson Sähkö Oy maksoi kaupungille osinkoa 1,3 miljoonaa euroa ja Haminan Energia Oy 1,0 miljoonaa euroa.

Bruttoinvestoinnit olivat 21,8 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit 20,7 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusprosentti oli 91,9 % (77,7 %). Investointeja kasvattaa Haminan Energia Oy:lle aiemmin myönnetyn 7 miljoonan euron lainan konvertointi oman pääoman ehtoiseksi SVOP-sijoitukseksi. Varsinaisista investoinneista suurimmat investointikohteet olivat vesihuollon saneeraus- ja uusinvestoinnit yhteensä 3,8 miljoonaa euroa, aluepalveluiden investoinnit 2,4 miljoonaa euroa, Tervasaaren laiturit 1,1 miljoonaa euroa sekä uuden paloaseman rakentaminen 2,9 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainamäärä oli vuoden lopussa 84,6 miljoonaa euroa. Kokonaislainamäärä pieneni 2,6 miljoonaa euroa. Lainamäärästä 80,7 miljoonaa euroa oli pitkäaikaisia talousarviolainoja ja loput 3,9 miljoonaa euroa konsernitilivelkaa tytäryhteisöille.

Haminan Vesi -liikelaitoksen liikevaihto kasvoi kertaluonteisista liittymismaksuista johtuen ollen 7,7 miljoonaa euroa. Liikelaitoksen tilikauden ylijäämä oli 0,27 miljoonaa euroa. Vesiliikelaitoksen erillistilinpäätös on osa kaupungin tilinpäätöstä. Se esitetään omissa pääkohdassaan.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut, kaupunki ja vesiliikelaitos	2020 / 000 euroa	2019 / 000 euroa
Toimintatuotot	26 024	24 530
Valmistus omaan käyttöön	434	342
Toimintakulut	-144 562	-140 655
Toimintakate	-118 104	-115 783
Verotulot	89 199	85 455
Valtionosuudet	46 900	38 153
Rahoitustuotot ja -kulut	1 961	2 247
Korkotuotot	303	583
Muut rahoitustuotot	2 451	2 289
Korkokulut	-562	-616
Muut rahoituskulut	-231	-9
Vuosikate	19 956	10 072
Poistot ja arvonalentumiset	-9 728	-11 141
Tilikauden tulos	10 228	-1 069
Vapaaehtoisten varausten lisäys	-1 500	
Tilikauden yli-/alijäämä	8 728	-1 069
	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,1	17,5
Vuosikate/Poistot, %	205,1	90,4
Vuosikate, €/asukas	1004	501
Asukasmäärä 31.12.	19 877	20 111

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
Kaupunki ja vesiliikelaitos	1 000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta	23 443	9 663
Vuosikate	19 956	10 072
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	3 487	-409
Investointien rahavirta	-20 715	-11 968
Investointimenot	-21 783	-13 086
Rahoitusosuudet investointimenoihin	63	129
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 005	989
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 728	-2 305
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	6 619	-249
Antolainasaamisten lisäys	-1 003	-585
Antolainasaamisten vähennys	7 622	336
Lainakannan muutokset	-2 592	3 325
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 530	17 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-28 505	-16 895
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 617	2 620
Muut maksuvalmiuden muutokset	-64	-9 353
Rahoituksen rahavirta	3 963	-6 277
Rahavarojen muutos	6 691	-8 582
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12. 1000 euroa	10 200	3 509
Rahavarat 01.01. 1000 euroa	3 509	12 091
	6 691	-8 582
	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1000 euroa	1 657	-1 338
Investointien tulorahoitus, %	91,9	77,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	19	7
Asukasmäärä 31.12.	19 877	20 111

Tase ja sen tunnusluvut

Kaupunki ja vesiliikelaitos

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
<i>1 000 euroa</i>			<i>1 000 euroa</i>		
PYSYVÄT VASTAAVAT	196 892	192 405	OMA PÄÄOMA	105 322	96 598
Aineettomat hyödykkeet	226	198	Peruspääoma	85 276	85 276
Aineettomat oikeudet	137	197	Arvonkorotusrahasto	5 334	5 338
Muut pitkävaikutteiset menot	89	1	Muut omat rahastot	476	476
Aineelliset hyödykkeet	135 763	131 183	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 507	6 576
Maa- ja vesialueet	33 430	32 673	Tilikauden yli-/alijäämä	8 728	-1 069
Rakennukset	53 653	53 314			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 596	40 434	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	1 500	
Koneet ja kalusto	1 032	1 120	VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesken-			Vapaaehtoiset varaukset	1 500	
eräiset hankinnat	7 052	3 642			
Sijoitukset	60 903	61 024	PAKOLLISET VARAUKSET	3 862	252
Osakkeet ja osuudet	51 221	44 723	Eläkevaraukset	13	24
Muut lainasaamiset	9 487	16 138	Muut pakolliset varaukset	3 849	228
Muut saamiset	195	163			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	255	279
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	149	148	Lahjoitusrahastojen		
Lahjoitusrahastojen			pääomat	255	279
erityiskatteet	149	148			
			VIERAS PÄÄOMA	99 822	101 717
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 720	6 293	Pitkäaikainen	62 004	71 092
Saamiset	3 520	2 784	Lainat rahoitus- ja vakuutus-		
Lyhytaikaiset saamiset	3 520	2 784	laitoksilta	60 425	68 315
Myyntisaamiset	2 808	1 646	Lainat julkisyhteisöiltä	878	983
Muut saamiset	392	213	Liittymismaksut ja muut velat	701	1 794
Siirtosaamiset	320	925	Lyhytaikainen	37 818	30 625
Rahat ja pankkisaamiset	10 200	3 509	Joukkovelkakirjalainat		3 000
			Lainat rahoitus- ja vakuutus-		
			laitoksilta	19 265	11 247
			Lainat julkisyhteisöiltä	105	103
			Lainat muilta luotonantajilta	3 927	3 544
			Saadut ennakot	4	9
			Ostovelat	7 441	6 126
			Muut velat	2 467	2 368
			Siirtovelat	4 609	4 228
VASTAAVAA YHTEENSÄ	210 761	198 846	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	210 761	198 846

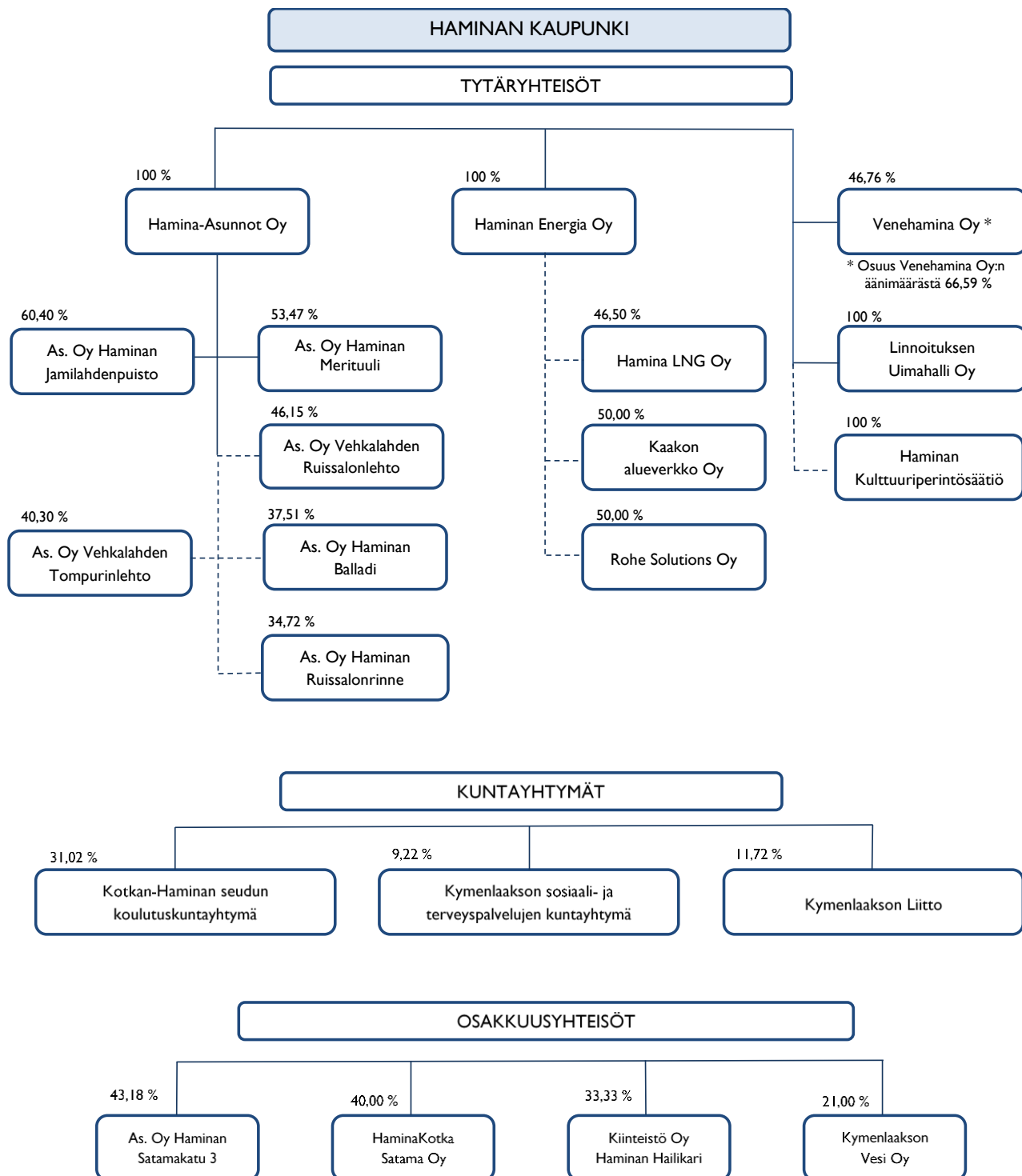
	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	50,7	48,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,6	68,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 235	5 508
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	716	274
Lainakanta 31.12, 1000 €	84 600	87 192
Lainakanta 31.12, €/asukas	4 256	4 336
Lainat ja vuokravastuut, 1000€	93 775	97 098
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 718	4 828
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	9 487	16 138
Kunnan asukasmäärä 31.12.	19 877	20 111

Kokonaistulot ja -menot

TULOT	<i>milj.€</i>	%	MENOT	<i>milj.€</i>	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	26,0	12,9	Toimintakulut	144,6	74,0
Verotulot	89,2	44,2	- valmistus omaan käyttöön	-0,4	-0,2
Valtionosuudet	46,9	23,2	Korkokulut	0,6	0,3
Korkotuotot	0,3	0,1	Muut rahoituskulut	0,2	0,1
Muut rahoitustuotot	2,5	1,2	Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- Pakollisten varausten muutos	-3,6	-1,8
luovutusvoitot	-0,2	-0,1	Investoinnit		
Investoinnit			Investointimenot	21,8	11,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,1	0,0	Rahoitustoiminta		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Antolainasaamisten lisäys	1,0	0,5
luovutustulo	1,0	0,5	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	28,5	14,6
Rahoitustoiminta			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2,6	1,3
Antolainasaamisten vähennys	7,6	3,8			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28,5	14,1			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0			
Kokonaistulot yhteensä	201,9	100,0	Kokonaismenot yhteensä	195,3	100,0

Hamina konsernin toiminta ja talous

Hamina konserniin kuuluvat yhteisöt

Kaupungin merkittävin konsernitaseen ulkopuolinen omistus on HaminaKotka Satama Oy, josta kaupunki

omistaa 40 %. Kymenlaakson Sähkö Oy:n omistus on 13,88 %.

Konsernin toiminnan ohjaus ja tavoitteiden toteutuminen

Konsernin toiminnan ohjausta on käsitelty konserninelontekokohdassa.

Talousarviossa määriteltiin tärkeimmille konserniyhteisöille seuraavat tuloutustavoitteet.

	Tavoite	Toteutuma 2020
HaminaKotka Satama Oy	Sopimuksenmukaiset velvoitteet ja sitoumukset	Toteutui
Haminan Energia Oy	Kaupungille tuloutetaan osinkotuloja 1,0 M€	Toteutui
Hamina-Asunnot Oy	ei tuloutustavoitetta	
Linnoituksen Uimahalli Oy	ei tuloutustavoitetta	

Yhteisön nimi

Haminan Energia Oy

Yhteisön osakkuusyhtiöt

Hamina LNG Oy (46,52 %)
Kaakon Alueverkko Oy (50,00 %)
Rohe Solutions Oy (50,00 %)
Suomen Voima Oy (<10,0 %)

Toiminta-ajatus

Haminan Energia Oy:n omistajapoliittisena päätavoitteena on kestävästi turvata energiahuollon toimintavarmuus, energian laatu ja kilpailukykyinen hinta sekä energiatoimialan kehittäminen paikallisesti ja valituilla toimialoilla myös kansallisesti.

Haminan Energia Oy:n tulee toiminnassaan ja hinnoittelussaan toimia tasapuolisesti ja kustannusvastaavasti sekä kehittää energianhuoltoverkostoja ja palvelutarjontaa niin, että alueen luonnollinen kasvu on mahdollista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Yhtiön keskeisimpänä tavoitteena on energiamuotojen toimitusvarmuuden ja riittävän laatutason ylläpitäminen, mistä huolehdittiin onnistuneesti myös poikkeustilanteissa olosuhteiden mahdollistamalla tavalla. Covid-19 pandemialla ei ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia yhtiön liiketoimintoihin. Henkilöstön työskentelyolosuhteissa huomioitiin kansalliset ja paikalliset ohjeistukset, joilla yhtiön toimintakyky ja yhtiön toimialalla keskeinen huoltovarmuus kyettiin turvaamaan.

Vuonna 2020 oma sähköntuotantomme on täysin päästötöntä tai uusiutuvaa. Kaukolämmön tuotannossa uusiutuvan energian osuus oli 74,8 % (tavoitearvo 85,0 %) ja yhtiö on panostanut voimakkaasti kaukolämmön kehittämiseen toiminta-alueellaan muun muassa rakentaen verkostoa ja lanseeraamalla uusia tuotteita asiakastarpeet huomioiden.

Yhtiö pyrki lisäksi edistämään suunnitellusti osakkuusyhtiöidensä liiketoimintoja sekä tehostamaan omistajaohjausta strategisesti tärkeissä osakkuusyhtiöissään.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Tilikauden liikevaihto jäi 24,1 M€:on, kun talousarviovaiheessa tavoitteeksi asetettiin 29,0 M€. Vuosi 2020 oli poikkeuksellisen lämmin, minkä vaikutus näkyi kaikissa keskeisimmissä liiketoiminnoissa. Yhtiö toimi aktiivisesti vuonna 2020 avautuneilla kaasumarkkinoilla säilyttäen myyntivolyyminsa ja varmistuen huomattavan suuria asiakkuuksia vuodelle 2021. Maakaasun myyntivolyyymi oli vuonna 2020 noin 20 % alhaisempi kuin vuonna 2019.

Yhtiö päätti luopua biokaasun tuotannosta ja tästä johtuen tilikauden tulosta rasittaa yhteensä 4,2 M€ poikkeukselliset kustannukset. Liikevoittoa ennustettiin talousarviovaiheessa kertyvän 2,3 M€, mutta tunnusluku painui tappiolle -

1,8 M€. Tilikauden tulosta heikentää myös rahoituseriin kirjatut poikkeukselliset yhteensä noin 0,9 M€ kulut: arvonalentuminen sijoituksista osakkuusyri-tykseen ja pääomalainasaatavan todennäköinen menetys velallisen taloudelli-
sesta tilanteesta johtuen.

Yhtiö maksoi suunnitellusti 2019 tilinpäätöksen mukaisen osingon 1,05 M€ ke-
säkuussa 2020. Tilikauden 2020 tulos muodostui tappiolliseksi -3,4 M€ ja sen
vuoksi yhtiöllä ei ole edellytystä suunniteltuun 1M€ osingonmaksuun vuonna
2021.

Tärkeimmät investoinnit 2020 Yhtiön kassavirtaperusteiset bruttoinvestoinnit olivat 11,2 M€.

Tärkeimmät investoinnit olivat:

- Maakaasuverkon laajentaminen LNG-termiinalin tarpeisiin ja panostuk-
set LNG-liiketoimintojen kehittämiseen
- Kaukolämpöliiketoiminnan kehittäminen ja verkon laajentaminen
- Fennovoima-hanke Suomen Voima Oy:n kautta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan toimenpiteet

Merkittävimmät riskit olivat energia-alalle tyypillisesti merkittävien investointihankkeiden rahoitukseen ja toteutukseen liittyvät riskit sekä energiamaarkkinoihin liittyvät riskit. Investointihankkeiden kannattavuus-analyysiin sekä hankkeille asetettuihin tuottota-
voitteisiin ja hankkeiden riskienarviointiin liittyviä menetelmiä ja prosesseja on uudistettu.

Yhtiö päivittää säännöllisesti riskienhallintapolitiik-
kaansa sekä kehittää johtamis- ja toimintajärjestel-
määnsä.

Arvio yhtiön tulevasta kehityksestä

Riittävän hyvän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpitämiseen sekä investointien kannattavuuteen ja rahoitusjärjestelyihin kiinnitetään yhtiössä kasvavaa huomiota. Eri liiketoimintojen kannattavuuden paran-
taminen ja yhtiön omavaraisuuden kohentaminen ovat edelleen keskeisimmät taloudelliset tavoitteet.

Kaukolämpöliiketoiminnassa on paljon kasvupotentiaalia biolämmön ja mahdollisten hukkalämpöjen ol-
lessa pääasialliset tuotantomuodot.

Maakaasumarkkinoiden avautuminen ja yhdistyminen Baltian markkinaan on mahdollistanut merkittävän kaasun myyntivolyymien kasvun. Tämä huomioiden maakaasun hankinnassa onnistuminen on ratkaise-
vassa roolissa yhtiön tavoitellessa 40,0 M€:n liikevaih-

totasoa ja vastaavasti 3,0 M€ liikevoittoa tulevina vuo-
sina. Avautuneessa maakaasumarkkinassa Haminan LNG-termiinalilla on merkittävä rooli yhtenä kansalli-
seen verkkoon kaasua syöttävistä kolmesta syöttöpis-
teestä.

Vuoden 2021 aikana valmistuva Hamina LNG:n termi-
naali tuo yhtiölle maakaasun hankintaan lisää vaihtoehtoja. Yhtiö toimittaa Haminan LNG-termiinalin käyttö- ja kunnossapitopalvelut, ja tällä palveluliiketoiminnalla on positiivinen vaikutus yhtiön liikevaihtoon ja tulokseen.

Yhtiö pyrkii jatkuvasti tukemaan Haminan alueelle si-
joittuvia teollisia toimijoita tarjoamalla vakaan ja mo-
nipuolisen energiainfran sekä kilpailukykyiset palvelut.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Liikevaihto €	29 525 002	28 196 336	26 318 740	28 990 000	24 051 947
Liikevaihdon muutos, %	-4,1	-4,5	-6,7	+9,8	-8,6
Liikevoitto %	6,3	7,8	6,5	7,9	-7,7
Tilikauden tulos, €	549 830	968 230	1 457 523	1 080 080	-3 350 975
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,3	3,9	4,8	4,2	-5,0
Lainat	37 975 185	41 152 939	38 330 693	40 972 794	40 555 124
Leasingvuokravastuut €	13 233 949	16 374 314	19 563 799	13 690 391	12 936 662
Taseen loppusumma €	57 332 965	61 487 042	58 795 728	80 085 336	62 195 590
Omavaraisuusaste %	21,1	19,5	21,1	23,9	24,2
Haminan kaupungin omistusosuus %	100	100	100	100	100
Henkilöstö	39	39	44	56	52

Kaupungin sijoitukset	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	10 091 276	10 091 276	10 091 276	17 091 276	17 091 276
Pääomalainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Muut lainat €	12 000 000	12 000 000	12 000 000	5 000 000	5 000 000
Takaukset €	15 885 310	13 838 238	11 791 166	9 744 094	9 744 094

* Talousarvion laadintavaiheessa oletuksena oli, että osa kaupungin yhtiölle aikaisemmin myöntämistä lainoista konvertoitaisiin tilikauden aikana lisäsijoitukseksi yhtiön omaan pääomaan. Asiasta on neuvoteltu kuluneen vuoden aikana kaupungin ja yhtiön johdon välillä. Asia etenee päätöksentekoon kaupungin hallintoelimissä kevään 2020 aikana.

Yhteisön nimi

Hamina Asunnot Oy (konserni)

Yhteisön tytäryhtiöt

Asunto Oy Haminan Merituuli
Asunto Oy Haminan Jamilahdenpuisto

Toiminta-ajatus

Viihtyisää, turvallista ja vaivatonta asumista kohtuuhinnalla

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Asuntojen käyttöastetavoite (TA 96 %) ei toteutunut koko vuoden osalta suunnitellusti, vaikka alkuvuosi näyttikin hyvältä. Koko vuoden keskimääräinen vuokrausaste oli 93,3 % (2019 toteutuma: 92,4 %).

Koronapandemia ei juurikaan vaikuttanut käyttöasteeseen eikä asukkaiden vuokrien maksuun, muutamia maksujärjestelyjä jouduttiin kuitenkin tekemään.

Vuokrat säilyivät pääosin entisellä tasolla lukuun ottamatta pieniä laatutason ko-
hoamiseen perustuvia vuokrantarkistuksia.

Vuoden aikana otettiin käyttöön uusia sähköisiä palvelumuotoja (sähköinen asun-
tohakemus) ja tehostettiin olemassa olevien ohjelmistojen käyttöä asiakaspalvelun,
työn tuottavuuden ja toiminnan laadun parantamiseksi. Sähköisten palveluiden käyt-
töönotto helpotti asiakaspalvelua korona-aikaan, koska toimiston aukioloaikoja jou-
duttiin rajoittamaan.

Vuoden 2020 alussa julkaistiin uusi sähköinen esite, jonka sisältö palvelee sekä asun-
nonhakijoita että asukkaita.

Tervasaaren uuden kerrostalon urakoitsijat kilpailutettiin kesällä ja kohteen rakentaminen käynnistyi syksyllä.

Henkilöstön osalta tapahtui muutoksia. Kahden kiinteistösihteerin työsuhde päättyi ja tilalle palkattiin yksi uusi kiinteistösihteeriksi. Uusi toimitusjohtaja aloitti 1.9.2020.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Yhtiön tulos on tavoitteen mukaisesti nolla.

Tärkeimmät investoinnit 2020

Vuonna 2020 toteutettiin peruskorjauksia yhteensä noin 421.000 eurolla kohteissa Karjakatu 20 (vesikatkon uusiminen) sekä Ravikatu 5 (kylpyhuoneiden uusiminen). Näiden lisäksi toteutettiin kylpyhuoneiden uusimisia useissa yksittäisissä kohteissa.

Kubbenkadun rakentamiseen käytettiin v. 2020 noin 1.870.000 euroa.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Liikevaihto, €	5 436 440	5 462 754	5 456 574	5 667 000	5 482 502
Liikevaihdon muutos, %	-6,1	0,5	-0,11	3,7	0,5
Liikevoitto, %	16,7	15,9	19,4	18,9	16,3
Tilikauden tulos, €	-73 510	-131 067	0,70	0	0,85
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,2	0,9	1,0	1,4	0,79
Lainat, €	28 018 341	28 069 310	27 281 467	27 252 000	31 637 945
Leasingvuokravastuut €	0	0	227 865	0	177 228
Taseen loppusumma, €	36 449 461	36 869 129	36 664 702	35 900 000	41 778 251
Omavaraisuusaste, %	20	20,9	23,0	22	22
Asuntojen määrä, kpl	853	825	823	820	816
Asuntojen käyttöaste, %	88	89,6	92,4	96	93,3
Asukasvaihtuvuus, %	18,8	20	23	16	16
Vuokra-asuntojen keskineliövuookra, €/kk	10	10,06	10,08	10,1	10,09
Haminan kaupungin omistusosuus, %	100	100	100	100	100
Henkilöstö	10	10	9	9	8

Kaupungin sijoitukset	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta, €	632 867	632 867	632 867	632 867	632 867
Pääomalainat, €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Muut lainat, €	2 827 327	2 737 010	2 639 911	2 600 000	3 104 201
Takaukset, €	15 945 113	15 304 344	15 840 718	15 234 000	24 034 895

Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta ja riskien hallinnasta

Hamina-Asunnot konsernin sisäisessä valvonnassa noudatetaan yhtiön hallituksen vuonna 2014 hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita sekä Haminan kaupungin uusia konserniohjeita, jotka hyväksyttiin Hamina-Asuntojen hallituksessa keväällä 2020. Tuloksellisuutta ja tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Seurannan menetelminä ovat mm. sisäiset käytännön ohjeistukset, raportointi ja eri-

laiset tekniset toimintojen hallintajärjestelmät. Riskienhallinta kuuluu konsernin johdon toiminnallisiin vastuisiin ja sen kehittäminen on pysyvää toimintaa. Organisaation pienuudesta johtuen itsearviointin merkitys sisäisessä valvonnassa on suuri.

Konsernin emoyhtiön organisaation tehtäviin kuuluu mm. konsernitilinpäätöksen laadinta, rahavarojen hal-

linta, rahoitukseen liittyvät järjestelyt ja siirtohinnoittelu. Konsernin pääkirjanpito- ja myyntireskontran hoito ovat ulkoistettu. Näitä palveluita koskeissa sopimuksissa on määritelty palveluita tuottavan yhtiön vastuut, veloitteet ja raportointikäytännöt. Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden maksatuskäytännöt on määritelty henkilöiden toimenkuvissa.

Toimintaympäristön muutosten vaikutuksia yhtiön toimintaan analysoidaan ja tavoitteita uhkaavia tekijöitä ennakoita talousarvion valmistelun yhteydessä

vuosittain. Vuokra-asuntokysyntään liittyviä epävarmuustekijöitä hallitaan säilyttämällä asuntokanta määrällisesti ja laadullisesti kysyntää vastaavassa kunnossa ja vuokrataso kohtuullisena. Talous säilytetään vakaana ja maksuvalmius hyvänä talousarvion toteutumisen jatkuvalla seurannalla ja tarvittavilla sopeuttamistoimenpiteillä.

Arvio yhtiön tulevasta kehityksestä

Hamina-Asunnot -konsernin toimintaan on tulossa vuoden 2021 aikana merkittäviä muutoksia taloushallinnon palveluiden osalta, jotka on suurelta osin tarkoitus ulkoistaa. Muutoin henkilöstöön liittyen ei ole tiedossa merkittäviä muutoksia vuoden 2021 aikana.

Yhteisön nimi

HaminaKotka Satama Oy (konserni)

Yhteisön tytäryhtiöt

Kotkan Satamatalot Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiön perustehtävä ja toiminnan tarkoitus on kehittää ja ylläpitää toimintaedellytyksiä merikuljetuksille ja niitä palveleville yrityksille. Yhtiö huolehtii sataman infrastruktuurista ja alusliikenteestä. Satamakonsernin kiinteistöjen omistus ja hallinnointi on pääosin keskitetty tytäryhtiö Kotkan Satamatalot Oy:lle.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Finnpulp Oy:n biotuotetehtaan rakentaminen Kotkan Mussaloon on viivästynyt, koska se ei saanut rakentamiselle ympäristölupaa. Niinpä D-alueen 2. vaiheen valmistuminen viivästyy. Alueelle on kuitenkin kysyntää, joten EU-osarahoitteen hankkeen toteutukselle haetaan jatkoaikaa.

NordStream 2 -kaasuputkiprojekti HaminaKotka satamassa saatiin päätökseen kuten myös Kazakstaniin kuljetettavien öljynporausmoduulien projektiliikenne. Haminasta projektiliikenteeltä vapautuvien alueiden markkinointi antaa mahdollisuuksia uusien asiakkaiden hankintaan.

Valtion rahoittaman Kouvolan ja Kotkan välisen raiteiston kehittämishanke on edennyt. Kotolahden ratapiha on turvalaitteita vaille valmis. Satamayhtiö toteutti vuoden 2020 aikana raiteistojen rakentamisprojekteja yhteistyössä kolmen asiakkaan kanssa yhteensä noin 2,4 miljoonan euron arvosta. Raiteistojen lisäksi asiakkaat investoivat varastoihin ja säiliöihin.

Satamaan sijoittuvaa liiketoimintaa etsittiin aiempien vuosien tapaan aktiivisesti sekä BusinessMooring -yhteensittymän että sataman omasta toimesta. Vuoden 2020 lopussa tehtiin aiesopimus akkuteollisuuden sijoittumisesta HaminaKotka satamaan. UPM:n päätöstä biojalostamon rakentamisesta Mussaloon odotetaan vuoden 2022 alkupuolella.

Laivakoon kasvaessa Hietasen laituripaikat ovat käyneet ahtaiksi ja lyhyiksi. Laivojen käynnin helpottamiseksi siellä on päätetty leventää ramppia. Työt aloitetaan syksyllä 2021 ja arvioidaan valmistuvan keväällä 2022.

Koronan vuoksi risteilyliikenne Itämerellä ja laajemminkin peruttiin kokonaan kesän 2020 osalta. Sen sijaan markkinointi vuosille 2021 ja 2022 on edistynyt varsin suotuisasti ja vahvistettuja risteilijävierailuja kesälle 2021 on jo 14. Maailman suurimpia risteilyaluksia tulee vierailemaan myös Haminassa. EU-rahoitteiselle Kotka Pax- hankkeelle risteilyliikenteen edellytysten parantamiseksi on haettu jatkoaikaa ja työt projektissa käynnistyvät keväällä 2021.

Toimistotilojen vuokraaminen oli vuoden 2020 aikana haasteellista koronan takia.

Sähköisen paikka- ja kartoitusjärjestelmän (Gisgro) kehittämisprojekti on saatu valmiiksi. Järjestelmää kehitetään edelleen tulevina vuosina.

Tilikauden tulos vuodelta 2020 ylitti budjetoidun lähes 2,5-kertaisesti ja omavaraisuus parani 31 prosentista 36 prosenttiin. Koronatilanteen takia jo keväällä aloitettu tiukka kulukuri edesauttoi hyvää tulosta.

Tärkeimmät investoinnit 2020

Investoinnit vuonna 2020 olivat konsernissa yhteensä 6,4 miljoonaa euroa ja satamayhtiössä 6,3 miljoonaa euroa. Tästä 0,8 miljoonalla eurolla lunastettiin konttonosturi leasingyhtiöltä ennen sen myyntiä. Muut investoinnit liittyivät pääosin asiakkaiden käyttöön rakennettuihin raiteistoihin Mussaloon tai olivat korvausinvestointeja kenttiin ja asfaltointeihin eri satamanosissa.

Tuloksellisuusmittarit (konserni)	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Liikennemäärä, tuhatta tn	14,7	16,2	18,1	16,5	14,8
Liikevaihto, €	40 783 783	42 820 398	45 456 687	43 000 000	41 164 293
Liikevaihdon muutos %	+2,2	+5,0	+6,2	-5,4	-9,8
Liikevoitto, €	6 546 629	10 738 003	11 169 295	5 300 000	9 359 360
Liikevoitto %	16,1	25,1	24,6	12	22,7
Tilikauden tulos, €	3 561 733	7 140 709	7 551 768	2 525 000	6 056 147
Käyttökate %	46,0	56,9	59	50	63
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,0	6,6	6,0	2,5	4,8
Lainat, €	75 495 500	95 550 410	98 292 831	90 235 274	94 562 425
Leasingvuokravastuut, €	1 324 319	955 812	672 889	300 000	465 705
Taseen loppusumma, €	147 487 253	180 737 456	187 891 244	175 900 000	175 222 172
Omavaraisuusaste %	31	28,3	31	33	36
Haminan kaupungin omistusosuus %	40	40	40	40	40
Henkilöstö	65	66	65	65	66

Kaupungin sijoitukset	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Pääoma- ja muut lainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Takaukset €	26 594 267	23 430 141	24 843 446	21 403 859	23 351 168

Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta ja riskien hallinnasta

Satamayhtiö seuraa jatkuvasti liiketoimintaympäristön muutoksia ja niiden mukana syntyviä strategisia riskejä. Strategia päivitetään ja liiketoiminta suunnataan asiakastarpeiden mukaan. Yhtiössä on päätoiminen controlleri, jonka tehtävä on seurata hallituksen ja johdoryhmän päätösten toteuttamista sekä sopimusten ja rahaliikenteen sisäistä valvontaa. Sopimuksiin liittyviä riskejä hallitaan laajoilla ehdoilla ja hyvällä sopimushallinnalla.

Satamatoimintaan liittyvät operatiiviset, vahinko- ja finanssiriskit kartoitetaan säännöllisesti ja niiden toteutumisen estämiseksi päätetään toimenpiteet. Tämä laaja kartoitus päivitettiin syksyllä 2020. Toimintaa ohjaa sertifioidut ISO 9001: 2015 ja ISO 14001: 2015 mukaiset laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Lisäksi satamakonsernissa on käytössä ISO/IEC 27002 mukainen tietoturvapoliittikka sekä tietojärjestelmien käyttösäannot.

Henkilöriskejä hallitaan kehittämällä henkilöstön osaamista sekä käyttämällä tarvittaessa yhtiön ulkopuolisia asiantuntijoita. Henkilöstöön kohdistuvia riskejä turvataan lakisäätteisten vakuutusten lisäksi myös vapaaehtoisilla henkilövakuutuksilla. Koronaan sairastumista ehkäistiin hankkimalla hengityssuojia ja käsidesiä, siirtymällä vuoroviikoittaiseen etätyöhön rooleissa, joissa se on mahdollista ja siirtämällä asiakastapaamiset, kokoukset, neuvottelut ja koulutukset sähköisiksi.

Arvio yhtiön tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 liiketoiminnan kehittymisen arvioiminen on koronatilanteen takia aiempia vuosia haasteellisempaa. Mikäli virusta vastaan kehitetyt rokotteet saavat käyttöluvut ja rokottaminen pystytään toteuttamaan nopeasti, ennakoidaan talouden pääsevän kovaan kasvuun patoutuneen kulutuskysynnän purkautumisen myötä. Tätä kirjoitettaessa virustartunnat ovat kuitenkin uusien nopeammin leviävien mutaation takia lisääntyneet ja useat Euroopan maat ovat joutuneet lähes täydelliseen sulkutilaan. Talouden kasvu voi siten viivästyä vuoden jälkimmäiselle puoliskolle, mikä tulisi näkymään myös Suomen kansantaloudessa.

Suomen teollisuustuotanto ja vienti säilyivät koronatilanteesta, Kiinan ja Yhdysvaltojen välisestä kauppasodasta ja Britannian EU-eron vaikeista sopimusneuvotteluista huolimatta vuoden 2020 yllättävän korkealla tasolla. Pitkään jatkunut, mutta erityisesti koronatilanteen pienentämä paperinkulutus näkyy paperin viennin vähenemisenä Suomesta ja HaminaKotkan sataman kautta. Muiden metsäteollisuustuotteiden ja

Vuoden 2020 aikana korona ei aiheuttanut yhtään sairauspoissaoloa. Yksi työntekijä joutui olemaan tartuntatautilääkärin määräämässä karanteenissa.

Liiketoimintariskit on pyritty turvaamaan kattavasti vakuutusin niin omaisuuden kuin liiketoiminnan osalta. Luottosalkkuun liittyvää korkoriskiä hallitaan suojaamalla vaihtuvakorkoisia luottosopimuksia johdannaisopimuksilla. Joidenkin asiakkaiden taloudellisen tilanteen heikkeneminen aiheuttaa satamalle asiakasriskejä maksamatta jäävinä maksuina ja vuokrina. Riskejä seurataan säännöllisesti ja menetykset kirjataan viivytyksestä. Koronatilanteen pelättiin heikentävän asiakkaiden maksukykyä, mutta pelko osoittautui vielä vuonna 2020 aiheettomaksi, sillä luottotappioita kirjattiin vain 876 euroa.

Verottaja ei hyväksynyt vuoden 2017 tilinpäätökselle kirjattua yhden varastohallialueen arvonalennusta vähennettäväksi tuon vuoden verotuksessa. Satamayhtiö palautti arvonalennuksen verotettavaan tuloon ja haki muutosta hallinto-oikeudesta, joka päättyi asiassa verottajan kannalle. Yhtiö haki asiassa valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta sitä ei saatu, joten hallinto-oikeuden ratkaisu jäi asiassa voimaan.

Pitkään vireillä ollut Lemminkäisen asfalttikartelliasia, jossa satamayhtiö oli kantajana yhdessä useiden kaupunkien kanssa, saatiin sovittua vuoden 2020 aikana.

erityisesti sellun kysynnän kasvu ja viennin keskittymisen muista satamista HaminaKotkan satamaan sen sijaan lisää liikennettä.

Euroopan unionissa sovittiin vuoden 2020 aikana mitattava talouden elvytyspaketti, jolla maiden talouksia pyritään paitsi elvyttämään koronakriisistä myös kehittämään vähäpäästöiseen ja energian käyttöä säästäviin ratkaisuihin. Suomi on hyvässä tilanteessa hyödyntämään elvytyspakettia ja päästötavoitteiden pakottamia uusia ratkaisuja. Elvytyspaketin ja keskuspankkien markkinoille tuoman suuren rahamäärän pitäisi näkyä teollisuuden investointien kasvuna, mikä heijastuu tuotantotarvikkeita tuottavassa Suomessa viennin ja sitä kautta satamassa liikennemäärän kasvuna. Liikenteen merkittävän EU-tasoisien sähköistämistavoitteen myötä HaminaKotka sataman vaikutusalueelle toivotaan ratkaisua akkuteollisuuden saamisesta, mikä tulisi vaikuttamaan merkittävästi myös sataman liikenteeseen.

Erilaisista uhkatekijöistä huolimatta liikennemäärän ja talouden kehityksen uskotaan HaminaKotka satamassa säilyvän hyvällä tasolla ja jopa lisääntyvän. Asiakkaiden erilaisia investointeja ja hankkeita sekä niistä käytäviä neuvotteluja on joidenkin isojen hankkeiden viivästymisistä huolimatta runsaasti ja asiakkaiden kanssa käydyissä keskusteluissa heidän odotuksensa vuodelle 2021 ovat varovaisen positiiviset, mutta merkittävää on, että ne ovat hallitsevan positiiviset. HaminaSarens-projektilta vapautuva alue antaa satamayhtiölle mahdollisuuden uusien asiakkuuksien hankinnalle. Myös Mussalon D-alueita laajennetaan asiakkaiden tarpeisiin sekä kenttäalueita että laitureita rakentamalla. Risteilyliikenteen markkinointia on tehty aktiivisesti sen siirryttyä satamayhtiön toiminnaksi. Risteilyliikenne käynnistyy koronatilanteen salliessa Haminan satamassa kesällä 2021. Haminassa vierailee myös maailman suurimpia risteilyaluksia.

Vastaaminen asiakkaiden tarpeisiin edellyttää satamayhtiön aktiivisuutta ja kykyä tehdä investointipäätöksiä. Investointeja vaikeuttaa satamayhtiön suhteellisen kova velkaantuneisuus ja omistajien korkeat tuottovaatimukset. Rahoituksen saatavuus investointeihin ja kassan hallinta tuovat yhtiölle haasteita.

Yhtiössä jatketaan satamasidonnaisen teollisuuden etsimistä talousalueelle yhdessä omistajien, kehittämissatamayhtiön, alueellisten energia- ja vesiyhtiöiden sekä maakuntaliiton kanssa.

Tavoitteena on, että myös vuonna 2021 pystytään hoitamaan sekä yhteiskuntavelvoitteet että sitoumukset omistajille aiempien vuosien tapaan sekä jatkaa velkojen nopeaa takaisinmaksuohjelmaa.

Yhteisön nimi
Yhteisön tytäryhtiöt

Linnoituksen Uimahalli Oy

-

Toiminta-ajatus

Uimahallirakennuksen vuokraus uimahallipalveluihin ja muihin liikunta- ja hyvinvointipalveluihin. Rakennuksen hyvässä kunnossa pitäminen.

Tavoitteiden toteutuminen 2020

Uimahallitoiminnasta on vastannut Haminan kaupunki. Koronapandemiasta johtuen halli on ollut osan aikaa kiinni ja kävijämäärät ovat olleet alhaisia. Normaalit huolto- ja korjaustyöt on tehty.

Tärkeimmät investoinnit 2020

Uimahallin yhteyteen on suunnitteilla ulkoallas ja ulkosauna. Ulkotilojen kehittämisen suunnittelua on tehty vuosina 2019 ja 2020. Toteutus siirtyi koronapandemiasta johtuen niin, että se tapahtuu aikaisintaan 2021.

Tuloksellisuusmittarit	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Liikevaihto €	853 739	849 431	844 127	847 000	832 139
Liikevaihdon muutos-%	-15,2	-0,5	-0,6	0,3	-1,8
Liikevoitto %	31,9	27,0	31,81	26,0	31,0
Tilikauden tulos, €	38 527	-9 211	44 297	0	42 918
Sijoitetun pääoman tuotto %	4,7	4,3	4,4	2,8	5,0
Lainat €	9 650 000	9 500 000	9 350 000	9 200 000	9 200 000
Leasingvuokravastuut, €					
Taseen loppusumma	10 085 582	9 928 030	9 799 044	9 800 000	9 702 496
Omavaraisuusaste %	3,7	3,7	5,0	5,0	5,0
Haminan kaupungin omistusosuus %	100	100	100	100	100
Henkilöstö	0	0	0	0	0

Yhtiöllä ei ole omaa henkilöstöä.

Kaupungin sijoitukset	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Oman pääoman sijoitus Haminan kaupungilta €	567 275	567 275	567 275	567 275	567 275
Pääoma- ja muut lainat €	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
Takaukset €	9 650 000	9 500 000	9 350 000	9 200 000	9 200 000

Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta ja riskien hallinnasta

Yhtiön sisäinen valvonta perustuu kaupungin konserniohjeisiin, omistajapoliittisiin tavoitteisiin, taloussuunnitelmaan sekä käytännön toimintatapoihin. Sisäisen valvonnan menetelmänä käytetään raportointia.

Uimahallikiinteistön hoito- ja rahoituskulut katetaan pääosin Haminan kaupungin maksamilla vuokratuotoilla. Talousarvion toteutumista seurataan jatkuvasti ja raportoidaan hallitusta säännöllisesti.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Haminan Energia Oy myi tilikaudella yhdessä Kotkan Energia Oy:n kanssa 50 % omistamansa sähköenergian myyntiin keskittyneen Karhuvoima Oy:n KSS Energialle. Yhtiö luopui myös biokaasun tuotannosta.

Kaupunki myi tilikaudella osuutensa Haminan Hotelli-kiinteistöt Oy:stä. Lisäksi Kiinteistö Oy Rautakortteli

Yhtiöllä on kolme koronvaihtosopimusta, joilla suojataan kuuden kuukauden euriboriin sidottua Kuntarahoituksesta otettua vaihtuvakorkoista lainaa.

Yhtiön omistama uimahallikiinteistö on vakuutettu laajalla kiinteistön täysarvovakuutuksella ja omaisuus- riskivakuutuksella sekä yritysturvavakuutuksella.

on purettu ja lisäksi Asunto Oy Vehkalahden Kustaanmäki poistui konsernista.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Haminan Energia Oy:n keskeisin taloudellinen tavoite on kannattavuuden parantaminen ja omavaraisuuden kohentaminen yhdessä kumppanuuksiin perustuvan liiketoiminnan kehittämisen kanssa.

Terminaaliprojektin valmistuminen ja LNG-myyntin käynnistäminen osakkuusyhtiöissä ovat edelleen merkittävässä roolissa yhtiön tulevien vuosien toiminnassa. Energiatehokkuus sekä tavoitteet kasvihuonekaasujen vähentämiseksi ohjaavat investointeja vähäpäästöisempiin energialähteisiin, mistä ovat osoituksena panostukset mm. biopohjaisen kaukolämmön tuotantoon, tuuli-voimatuotantoon ja siihen liittyvä palvelut sekä panostukset kansallisiin ydinvoimahankkeisiin.

Yhtiön vuonna 2017 julkaiseman vision mukaisesti yhtiö haluaa profiloitua kansallisena energiakaasujen ja uusiutuvan energian edelläkävijänä.

Hamina-Asunnot -konsernin toiminta jatkuu tulevaisuudessa samankaltaisena. Vuokrausaste on viime vuosina kehittynyt positiiviseen suuntaan ja Tervasaaren vuokrataloiteen myötä yhtiöllä tulee olemaan veto-voimaisia asuntoja kaupungin ytimessä.

HaminaKotka sataman liikennemäärän ja talouden kehityksen uskotaan jatkuvan positiivisena, vaikka korona tuokin haasteita. UPM:n biojalostamon investointipäätös nostaisi merkittävästi HaminaKotka sataman liikennemääriä.

Kymsoten ensimmäiset kaksi toimintavuotta ovat olleet haasteellisia ja päättynyt tilikausi painui raskaasti alijäämäiseksi. Jäsenkuntien kannalta on välttämätöntä, että Kymsote onnistuu talouden tasapainottamisessa. Kuntien taloustilanne on haasteellinen, joten kuntayhtymän täytyy pystyä lisäämään tuottavuutta palvelutuotannossaan.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa

Haminan kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn konserniohjeen toukokuussa. Ohjeen tarkoituksena ja tavoitteena on luoda puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohje sisältää myös ohjeistuksen hyvästä hallinnosta ja johtamistavasta.

Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapolitiittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osake-yhtiölain ja kuntalain edellyttämällä tavalla.

Kaupunginhallitus johtaa ja ohjaa kaupunkikonsernia. Kaupunginhallitus vastaa strategisten osakkuusyhteisöjen/kuntayhtymien johtamisesta ja ohjaamisesta sekä valmistelee hallintoelimien jäsenten nimeämisen.

Strategisia yhteisöjä ovat:

a) tytäryhtiöt

Hamina Asunnot Oy tytäryhtiöineen
Haminan Energia Oy

b) kuntayhtymät

Kymenlaakson Liitto
Kotkan-Haminan seudun koulutus kuntayhtymä
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Kymnote

c) osakkuusyhteisöt ja muut strategisesti merkittävät yhteisöt

Cursor Oy
HaminaKotka Satama Oy
Kiinteistö Oy Haminan Hailikari

Konserni- ja elinvoimajaoston tehtävänä on valvoa ja ohjata konserniohjeen mukaisesti, että tytäryhteisöt ja liikelaitokset toimivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Jaosto valvoo myös sitä, että näiden yhteisöjen toimintapolitiikat ovat kaupungin päämäärien mukaiset.

Muita yhteisöjä ohjaa ja valvoo kaupunginjohtaja. Hänen tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kaupunginjohtajan ohella konsernivalvonnassa apuna toimivat myös konserniyhteisöille nimetyt vastuuhenkilöt. Valvontavastuut on jaettu strategisten yhteisöjen osalta seuraavasti:

Kaupunginjohtaja

- HaminaKotka Satama Oy
- Haminan Energia Oy
- Kymenlaakson Liitto
- Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Kymnote tytäryhtiöineen

Muutosjohtaja, vetovoimainen Hamina

- Hamina Asunnot Oy tytäryhtiöineen
- Kiinteistö Oy Haminan Hailikari
- Cursor Oy

Muutosjohtaja, hyvinvoiva haminalainen

- Kotkan-Haminan seudun koulutus kuntayhtymä tytäryhtiöineen

Tytäryhteisön ja konsernijohtajan erikseen päättämän osakkuusyhteisön on hyvissä ajoin etukäteen tiedusteltava konsernijohtajan ennakkokäsitys seuraavista asioista:

Kaupunginhallituksen ennakkokäsitys

- 1) liiketoiminnan merkittävä tai poikkeuksellinen laajentaminen
- 2) merkittävä tai poikkeuksellinen investointi
- 3) hakeutuminen selvitystilaan tai konkurssiin

Konserni- ja elinvoimajaoston ennakkokäsitys

- 1) yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- 2) osakeanti tai muu pääomarakenteen muuttaminen
- 3) liiketoiminnan tai merkittävän kiinteistön myyminen tai muu olennainen liiketoiminnan uudelleenjärjestely
- 4) yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyhteisöasemansa suhteessa kuntaan
- 5) tytär- tai osakkuusyhteisön perustaminen tai pääomittaminen
- 6) merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- 7) varojen sijoittaminen
- 8) tuloksen käsittely ennen yhteisön hallituksen tilinpäätöskäsittelyä
- 9) vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen
- 10) toimitusjohtajan valinta, toimitusjohtajasopimus sekä toimitusjohtajalle maksettavat muut taloudelliset etuudet
- 11) tulospalkkiojärjestelmän käyttöönotto ja siinä tehtävät muutokset

- 12) yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- 13) eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen (mikäli muu kuin Keva)
- 14) muu yhteisön tulokseen, pääoman tuottoon tai riskiin olennaisesti vaikuttava tapahtuma.
- 15) muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka

- hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- 16) periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuusto käsitellessään vuoden 2020 talousarviota ja taloussuunnitelmaa 2021–2022 on hyväksynyt HaminaKotka Satama Oy:n, Haminan Energia Oy:n ja Hamina-Asunnot Oy:n tavoitteet.

Kaupunginhallitus on valitessaan tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajia antanut heille tarvittaessa evästyksiä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteuttamista koskeva arviointi

Konserniyhtiöt antavat kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle selvityksen toiminnastaan kaupungin II osavuosikatsauksen sekä kaupungin tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston talousarviossa ja -suunnitelmassa asettamat tavoitteet ovat toteutuneet.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Kaupunginjohtajalla tai valvontavastuuhenkilöllä on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhteisöjen kokouksissa.

Tytäryhteisön hallituksella ja toimitusjohtajalla on oikeus ja velvollisuus luovuttaa konsernijohtolle ja kaupungin sisäiselle tarkastukselle niiden pyytämät tiedot.

Konserniohjeen edellyttämä raportointi on pääsääntöisesti toteutettu niin, että yhtiön toimitusjohtaja on kutsuttu konserni- ja elinvoimajaostoon tai kaupunginhallitukseen raportoimaan asiasta. Myös kaupunginval-

tuustolle on raportoitu yhtiöiden tilanteesta ja haasteista. Konserni- ja elinvoimajaostolle on lisäksi toimitettu konserniohjeessa edellytetyt erilliset toimintakertomustiedot konsernijohtolle. Raportointi on kertomusvuonna ollut pääosin riittävää, mutta riskien osalta raportointia tulee kehittää.

Lisäksi konsernijohtoryhmä kokoontuu kaupunginjohtajan johdolla säännöllisesti. Kokouksissa kartoitetaan yhtiöiden ajankohtaiset asiat.

Keskitettyjen konsernipalvelujen käyttö

Konserniohjeessa on ohjeistettu tytäryhteisöjä noudattamaan kaupungin hankintaperiaatteita ja henkilöstöpolitiikan periaatteita. Tytäryhteisöt sijoittuvat ensisijaisesti kaupunkikonsernin omistamiin tiloihin. Konsernissa käytetään yhtenäisiä kiinteistön vuokrausperusteita.

Kaupungin tytäryhteisöt liittyvät konsernin sisäisen pankin jäseniksi ja konsernitalin käyttäjiksi. Tytäryhteisöjen investoinnit, rahoitus-, laina-, takaus- ja vakuusasiat valmistellaan yhteistyössä kaupungin johdon kanssa.

Tietohallinto koordinoi kaupunkikonsernin ICT-palveluja ja vastaa tietohallintostrategioiden toteuttamisesta. Tarkoituksena on käyttää mahdollisimman kattavasti konsernin omia tai seudullisesti tai maakunnallisesti hankittuja yhteisiä ICT-järjestelmiä.

Yhteisön viestinnän on tuettava kaupungin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa sekä noudatettava kaupungin viestinnän linjauksia.

Tarvittaessa tehdään yhteistyötä kaupungin viestinnän kanssa, erityisesti merkittävässä tytäryhteisön muutos- ja kriisitilanteissa.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa erikseen ohjeet kaupunkikonsernin yhtenäisen riskienhallinnan järjestämisestä.

Konserniyhteisöt ovat järjestäneet riskienhallintansa itsenäisesti.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 2015 antaman yleisohjeen mukaisesti.

Konsernin vuosikate oli 29,6 (17,3) miljoonaa euroa ja tilikauden yli-/alijäämä 8,8 (-0,2) miljoonaa euroa.

Konsernin lainamäärästä 169,5 (158,8) miljoonaa euroa, kaupungin lainat olivat 84,6 (87,2) miljoonaa euroa, Hamina-Asunnot konsernin lainat 33,0 (29,4) miljoonaa

euroa ja Haminan Energia Oy:n lainat 40,6 (38,3) miljoonaa euroa. Näistä yhtiökohtaisista lainoista konsernitaseessa on eliminoitu konsernin sisäiset lainat 8,1 miljoonaa euroa.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1000 euroa	1000 euroa
Toimintatuotot	120 573	118 932
Toimintakulut	-233 718	-232 850
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	354	859
Toimintakate	-112 791	-113 059
Verotulot	88 925	85 188
Valtionosuudet	54 776	45 626
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 261	-455
Korkotuotot	94	56
Muut rahoitustuotot	1 426	1 266
Korkokulut	-1 607	-1 738
Muut rahoituskulut	-1 174	-39
Vuosikate	29 649	17 300
Poistot ja arvonalentumiset	-20 772	-17 437
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	8 877	-137
Laskennalliset verot	-122	-140
Vähemmistöosuus	38	41
Tilikauden yli-/alijäämä	8 793	-236
	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	52	51
Vuosikate/Poistot, %	142,7	99,2
Vuosikate €/asukas	1 491	860
Asukasmäärä 31.12.	19 877	20 111

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	29 650	17 300
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-936	830
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-35 362	-27 402
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72	281
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 324	2 052
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 252	-6 939
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-587	-585
Antolainasaamisten vähennys	470	336
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	41 687	27 404
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 886	-25 109
Lyhytaikaisten lainojen muutos		3 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16	-76
Vaihto-omaisuuden muutos	118	36
Saamisten muutokset	-4 148	21
Korottomien velkojen muutos	-1 088	-4 991
Rahoituksen rahavirta	5 550	36
Rahavarojen muutos	2 299	-6 903
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	20 029	17 730
Rahavarat 1.1.	-17 730	-24 633
	2 299	-6 903
	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta	927	-363
Investointien tulorahoitus, %	84,0	63,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	0,9
Kassan riittävyys, pv	24	23

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
<i>1000 euroa</i>			<i>1000 euroa</i>		
PYSYVÄT VASTAAVAT	288 444	277 210	OMA PÄÄOMA	122 705	114 432
Aineettomat hyödykkeet	2 990	3 150	Peruspääoma	85 276	85 276
Aineettomat oikeudet	2 087	1 991	Säätiöiden peruspääomat	383	383
Muut pitkävaikuttaiset menot	270	764	Arvonkorotusrahasto	5 403	5 407
Ennakkomaksut	633	395	Muut omat rahastot	477	477
Aineelliset hyödykkeet	238 224	228 587	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 372	23 125
Maa- ja vesialueet	35 199	34 472	Tilikauden yli-/alijäämä	8 793	-236
Rakennukset	115 824	113 290			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	42 859	42 948	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 686	2 026
Koneet ja kalusto	19 432	18 745			
Muut aineelliset hyödykkeet	10 244	7 460	PAKOLLISET VARAUKSET	663	714
Ennakkomaksut ja kesken-			Eläkevaraukset	13	24
eräiset hankinnat	14 666	11 672	Muut pakolliset varaukset	649	690
Sijoitukset	47 230	45 473			
Osakkuusyhteisöosuudet	32 026	30 171	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	660	487
Osakkeet ja osuudet	8 477	8 479			
Muut lainasaamiset	1 383	1 033	VIERAS PÄÄOMA	205 674	195 976
Muut saamiset	5 344	5 790	Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	129 220	137 706
			Pitkäaik. koroton vieras pääoma	4 578	6 237
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	505	316	Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	40 253	21 101
			Lyhytaik. koroton vieras pääoma	31 622	30 932
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 438	36 111			
Vaihto-omaisuus	209	328			
Saamiset	22 200	18 053			
Pitkäaikaiset saamiset	1 924	2 405			
Lyhytaikaiset saamiset	20 275	15 648			
Rahat ja pankkisaamiset	20 029	17 730			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	331 387	313 637	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	331 387	313 637

	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	37,1	36,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	77,3	78,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	85,4	89,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	31 165	22 889
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 568	1 137
Konsernin lainakanta 31.12. 1000€	169 473	158 807
Konsernin lainat, €/asukas	8 526	7 889
Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000€	1 383	1 033
Konsernin lainat ja vastuut 31.12. 1000€	190 694	185 758
Konsernin lainat ja vastuut €/asukas	9 594	9 237
Kunnan asukasmäärä	19 877	20 111

Keskeiset liitetiedot

Kaupungilla oli tytäryhteisöjen puolesta annettuja takauksia 43,7 (37,1) miljoonan ja muiden puolesta annettuja 41,7 (43,8) miljoonan euron edestä.

HaminaKotka Satama Oy:n konsernille annettujen takauksen jäljellä oleva pääoma aleni 0,8 miljoonalla eurolla 23,4 miljoonan euroon.

Haminan Energia Oy:n takaukset alenivat 2,1 miljoonalla eurolla 9,7 miljoonaan euroon.

Hamina-Asunnot Oy:n konsernille annettujen takausten määrä kasvoi 8,9 miljoonalla eurolla 25,1 miljoonaan euroon.

Linnoituksen Uimahalli Oy:n rakentamislainan takaus aleni 0,2 miljoonalla eurolla 9,2 miljoonaan euroon.

Kiinteistö Oy Hailikarin rakentamislainan takaus aleni 0,6 miljoonalla eurolla 14,0 miljoonaan euroon.

Yksityisen liiketoiminnan ja yhdistysten rahoitukseen annetut takaukset olivat 4,1 miljoonaa euroa.

Kymenlaakson Sähkö Oy maksoi kaupungille osinkoa noin 1,3 miljoonaa euroa ja Haminan Energia 1,0 euroa.

Konsernin vuokravastuut olivat 21,2 (26,9) miljoonaa euroa, josta Haminan Energian osuus oli 12,9 (19,6) miljoonaa euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tuloksen käsittely

Koko kaupungin tilikauden tulos 8.727.735,38 euroa sisältää vesiliikelaitoksen ylijäämän.

Haminan Vesi -liikelaitoksen johtokunta on esittänyt kaupunginhallitukselle 1,5 M€ investointivarausten tekemistä. Varaus kohdistuu vuonna 2023 rakennettavaksi suunniteltuun päävesijohdon kahdentamiseen välille Mäkelänkangas–Rantahaka. Johtokunta on esittänyt, että tilikauden ylijäämä 270.347,66 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisten vuosien ylijäämä/alijäämä -tilille.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä seuraavasti:

Tehdään 1,5 M€ investointivaraus, joka kohdistuu vuonna 2023 rakennettavaksi suunniteltuun päävesijohdon kahdentamiseen välille Mäkelänkangas–Rantahaka. Siirretään kuluvan vuoden kirjanpidossa tilikauden ylijäämä 8.727.735,38 euroa edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä -tilille.

TALOUSARVION JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Yleistä

Talousarvio

Haminassa valtuustoon nähden sitova käyttötalouden määräraha on tulosalueen toimintakate. Määrärahoissa ovat mukana sisäiset erät. Rahoituksessa nettositovia ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä lainojen muutokset. Investoinneissa sitova määräraha on hankeryhmän menomääräraha. Yli yhden miljoonan investoinnit ovat erikseen valtuustoon nähden sitovia.

Talousarvioon tehtiin muutoksia kolme kertaa. Ensimmäisessä osavuosisikatsauksessa koronapandemian ennakoituihin talousvaikutuksiin varautumiseksi etsittiin kustannussäästöjä ja toimintamenoja karsittiin yhteensä noin 552.000 eurolla. Tämän lisäksi maaliskuun osavuosisikatsaukseen valmisteltiin selvitys perusopetuksen erityisen tuen lisäresursointitarpeesta, ja selviytyksen perusteella henkilöstömäärärahoja lisättiin 240.000 eurolla. Lisäksi muihin toimintatuottoihin lisättiin budjetointikorjauksena 200.000 maanvuokratuloja. Yhteensä toimintakate parani näillä muutoksilla 512.000 euroa. Lisäksi valtionosuuksia tarkistettiin alkuperäisen valtionosuuspäätöksen sekä verotulojen maksun lykkäysmenettelyn seurauksena kunnille päätetyn kompensaaion johdosta yhteensä 2,3 miljoonaa euroa suuremmiksi. Verotuloja puolestaan tarkistettiin Kuntaliiton ennusteen mukaisesti 4,1 miljoonaa euroa pienemmiksi. Muutosten tulosvaikutus oli -1.334.300 euroa. Antolainoihin lisättiin 600.000 euron määräraha Pyhällön valokuituverkon rakentamiseen.

Toisessa osavuosisikatsauksessa kasvatettiin palvelujen ostoja 2.000.000 miljoonalla eurolla varautuen Kymsoten taseeseen tilikaudelta kertyvään alijäämään ja kaupungin osuudesta kirjattavaksi tulevaan pakolliseen varaukseen. Verotuloja tarkistettiin edellisestä osavuosisikatsauksesta poiketen Kuntaliiton ennusteen mukaisesti 4,1 miljoonaa euroa suuremmiksi. Valtionosuuksia tarkistettiin edelleen 2,8 miljoonaa euroa suuremmiksi valtion kuntatalouden koronatukipäätöksiensä seurauksena. Korkotuottoja tarkistettiin 288.000. euroa pienemmiksi, koska Haminan Energia Oy:lle myönnetystä lainasta 7.000.000 euroa muutettiin SVOP-sijoitukseksi. Rahoitustuottoja puolestaan kasvatti 195.000 euroa budjetoitua suuremmat osinkotulot Kymenlaakson Sähkö Oy:ltä. Rahoituskuluja tarkistettiin 212.700 euroa suuremmiksi Haminan HotelliKiinteistöt Oy:n osakkeiden myynnin yhteydessä myydyin pääomalinasaatavan arvonalennuksen vuoksi. Muutosten tulosvaikutus oli + 4.582.100 euroa.

Investointiosassa tuloksi kirjattiin HaminaKotka Satama Oy:n SVOP -palautuksia 340.000 euroa sekä Haminan HotelliKiinteistöt Oy:n osakkeiden myyntitulo 135.000 euroa. Investointeja tarkistettiin 330.000 euroa pienemmiksi monipalveluauton hankinnan siirryttyä vuodelle 2021.

Kaupunginvaltuusto tarkisti talousarviota vielä joulukuussa viimeisimpien valtionosuuspäätösten mukaisesti 761.000 euroa. Tällä muutoksella valtionosuudet kasvoivat noin 5,8 miljoonaa alkuperäistä talousarviota suuremmiksi. Alkuperäiseen talousarvioon nähden lopullisen tarkistetun talousarvion tulos oli puolestaan yli 4,0 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi.

Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate toteutui 0,7 miljoonaa euroa arviota parempana, mutta alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,8 miljoonaa euroa heikompana. Toimintakate heikkeni alkuperäiseen talousarvioon nähden ainoastaan sote-kuntayhtymäosuudet -tulosalueella (3,6 miljoonaa euroa). Vastavasti toimintakate vahvistui erityisesti kasvatus- ja koulutuspalveluiden (1,1 miljoonaa euroa), kaupunkisuunnittelun (0,8), kaupunkikehityspalveluiden (0,4) sekä johdon asiantuntijapalveluiden (0,2) tulosalueilla.

Toimintatuotot pienentyivät alkuperäisestä talousarviosta 0,9 miljoonaa euroa ja toimintakulut 0,1 miljoonaa euroa. Näin ollen toimintakate heikkeni 0,8 miljoonaa euroa. Henkilöstömenot toteutuivat 1,6 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota pienempinä. Palvelujen ostoihin käytettiin 2,2 miljoonaa euroa enemmän lähinnä Kymsoten alijäämästä tehdyn pakollisen varauksen (3,6 miljoonaa euroa) seurauksena.

Verotulojen tuotto ylitti alkuperäisen talousarvion 2,7 miljoonalla eurolla. Verotulolajeittain eriteltynä toteutumat olivat kunnallisveron osalta 3,0 ja yhteisöveron osalta 0,5 miljoonaa euroa alkuperäistä arviota suuremmat. Sen sijaan kiinteistöveron tilitykset toteutuivat 0,8 miljoonaa euroa arvioitua pienempinä.

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat				1000 €		Tuloarviot				
		Ta	Ta muutok- set	Ta muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Ta	Ta muu- tok- set	Ta muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama	
sis. laskennalliset erät												
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Kaupunginvaltuusto	B	184		184	163	21					0	
Toimintakate	N	184		184	163	21						
Tarkastustoimi	B	50		50	35	16					0	
Toimintakate	N	50		50	35	16						
Strateginen johtaminen	B	4 823		4 823	4 863	-40				84	84	
Toimintakate	N	4 823		4 823	4 779	44						
Sote-kuntayhtymäosuudet	B	79 350	2 000	81 350	82 959	-1 609				8	8	
Toimintakate	N	79 350	2 000	81 350	82 951	-1 601						
Johdon asiantuntijapalvelut	B	4 778	-67	4 711	4 594	117	211		211	197	-14	
Toimintakate	N	4 567	-67	4 500	4 398	102						
Kasvatus- ja koulutuspalvelut	B	34 088	120	34 208	32 928	1 280	1 633		1 633	1 614	-19	
Toimintakate	N	32 454	120	32 574	31 313	1 261						
Hyvinvoinnin edistäminen	B	3 036	-65	2 971	2 991	-20	281		281	285	4	
Toimintakate	N	2 756	-65	2 691	2 706	-15						
Elinkeino- ja vetovoimapalvelut	B	5 470	-20	5 450	4 528	922	1 590		1 590	733	-857	
Toimintakate	N	3 880	-20	3 860	3 795	65						
Kaupunkisuunnittelu	B	1 180		1 180	1 016	164	7 055	200	7 255	7 708	453	
Toimintakate	N	-5 875	-200	-6 075	-6 691	616						
Kaupunkikehityspalvelut	B	22 561	280	22 281	21 687	594	23 625		23 625	23 112	-513	
Toimintakate	N	-1 064	-280	-1 344	-1 424	80						
Ympäristön ja rakentamisen valvonta	B	1 172		1 172	1 127	45	494		494	532	38	
Toimintakate	N	678		678	595	83						
TULOSLASKELMAOSA		121 803	1 488	123 291	122 619	673						
Verotulot	B						86 500		86 500	89 199	-2 699	
Valtionosuudet	B						41 221	5 802	47 024	46 900	124	
Rah.tulot ja menot	B						2 589	-306	2 283	2 421	-138	
Satunnaiset erät	B											
Varausten muutos	B											

Sitovuustaso käyttötalousoosassa on toimitilin siten, että toimintatulojen ja -menojen nettomäärä on sitova.

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/tuloarvio

Selitykset olennaisiin poikkeamiin:

Sote-kuntayhtymäosuudet

Toimintakate toteutui budjetoitua heikommin (-1.601 t€)

Kymsoten raskaasti tappiollisen vuoden myötä kuntayhtymän taseeseen kertyneestä alijäämästä kirjattiin tulosvaikutteisesti osavuosisikatsauksessa arvioitua suurempi pakollinen varaus, 3,6 miljoonaa euroa

Kasvatus- ja koulutuspalvelut

Toimintakate toteutui budjetoitua paremmin (+1.261 t€)

Henkilöstömenot -851 t€

- Varhaiskasvatus -651 t€, sijaiskuluissa säästettiin huomattavasti koronan palveluiden kysyntään aiheuttamien vaikutusten vuoksi. Muutama virka jäi täyttämättä.
- Perusopetus -200 t€, toteutui yleisesti budjetoitua pienempinä
- Palvelujen ostot -205 t€, ruoka- ja puhtauspalveluissa säästettiin koronan seurauksena 225 t€
- Muut toimintakulut -233 t€, sisäiset vuokrat alittuivat 205 t€

Kaupunkisuunnittelu

Toimintakate toteutui budjetoitua paremmin (+616 t€)

- Metsänmyyntitulot ylittivät +142 t€
- Maanvuokratuotot ylittivät +324 t€
- Kustannussäästöjä

Ympäristön ja rakentamisen valvonta

Toimintakate toteutui budjetoitua heikommin (-83 t€)

- Maksutuotot ylittivät +41 t€
- Henkilöstömenot alittivat -17 t€
- Palvelujen ostot alittivat -45 t€

Tavoitteet

Talousarvion tavoitteet on johdettu kaupungin visiosta sekä strategisista tavoitteista.

HAMINAN KAUPUNGIN STRATEGIA

Arvot

- Asukas- ja yrityslähtöisyys
- Rohkeus
- Tulevaisuuslähtöisyys

HAMINA | KOHTAAMISTEN KAUPUNKI

VISIO 2030

Ympyräkaupunki Hamina on satama hyvälle elämälle sekä viihtyisälle ja ekologiselle asumiselle. Hamina on asukkaiden ja yritysten arvostama, loistavista yhteyksistä ja kohtaamisista tunnettu maailmanluokan pikkukaupunki.

Strategiset tavoitteet

- Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen ○
- Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö ○
- Kestävä talous ja omaisuuden hallinta ○
- Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen ○
- Ekologinen Hamina ○
- Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö ○
- Kumppanuuksien edistäminen ○
- Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen ○
- Sote-palvelujen saatavuuden turvaaminen ○

WWW.HAMINA.FI ○○○○

HAMINA

Kaupunkistrategian toimeenpano

Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö			
Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Tarjoamme veto-voimaisia tontteja ja modernia kaupunkiasumista, monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, parannamme kaupunkikuvaa puistoja ja yleisiä alueita ehostamalla	Toteutetaan Haminaan asumaan -kampanja.	Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta	Kyllä
	Käynnistetään vuokrakerrostalon rakentaminen Tervasaareen vuoden 2020 aikana.	Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta	Kyllä
	Asukasystävällinen kaupunki: Siistitään ja varustetaan kaupungin alueita kaikkien kaupunkilaisten virkistyskäyttöä varten Parannetaan liikkumisen turvallisuutta ja esteettömyyttä	• Toteutetaan vuosien 2020–2021 aikana	Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta
	Toteutetaan kesäpuistosta kaupunkilaisten kohtaamispaikka ja olohuone sekä vierailijoiden keidas osallistuvaa budjetointia hyödyntäen	Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta	Kyllä
	• Osallistuva budjetointi toteutetaan keväällä 2020		
	• Toteutetaan vuosien 2020–2021 aikana		Ei, toteutus alkaa vuonna 2021

	Toteutetaan Husulan koulun piha monipuolisena lähiliikuntapaikkana palvelemaan eri ikäisiä ihmisiä vuosien 2020–2021 aikana. <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan asukaskysely toteutumisesta loppuvuodesta 2021 	Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta	Kyllä
Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	<p>Haminaan asumaan -kampanja on käynnistynyt. Koronaviruksen takia toteutusta suunnattiin hieman uudelleen. Tervasaarelle sijoittuvan vuokrakerrostalon toteutussuunnittelu etenee.</p> <p>Kaupungin siistiminen ja viheralueiden varustaminen on aloitettu. Viheralueiden laatuluokitusta tarkistetaan.</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman asukas- ja päättäjäkysely on valmistunut.</p> <p>Asukaskyselyyn perustuva Kesäpuiston kehittämissuunnitelma on valmis.</p> <p>Husulan koulun pihan toteutus on käynnissä.</p>		

Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Huolehdimme varhaiskasvatuksen ja opetuksen korkeasta laadusta, tuemme elinikäistä oppimista, järjestämme palvelut terveellisissä toimitiloissa, ehkäisemme kiusaamista ja syrjäytymistä	<p>Käyttöön otetaan positiivisen pedagogiikan toimintatapoja sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa osana syrjäytymisen vastaista toimintaa</p> <ul style="list-style-type: none"> Kiusaamista ehkäisevä toimintatapa on käytössä kaikissa kouluissa v. 2020 aikana. Toimintaa auditoidaan kaksi kertaa vuodessa alkuaan kevätlukukaudella 2020 Kaikki kiusaamistapaukset kirjataan Wilmaan, tavoitteena on kiusaamistapausten väheneminen kohti nollatasoa 	Kasvatus ja koulutus -valiokunta	Kyllä Kyllä
	<p>Järjestetään oikea-aikaista tukea lasten ja nuorten kasvatuksen ja koulunkäynnin sekä nuorten aikuisien ja lapsiperheiden arjen sujumista varten</p> <ul style="list-style-type: none"> Koulutetaan kasvatus- ja opetushenkilöstöstä 20 henkilöä Nepsy-valmentajiksi vuosien 2020–2021 aikana Erityisen tuen toimintatapa on kouluissa toiminnassa vuoden 2020 aikana Koulupudokkaiden määrän väheneminen vuosittain Ehkäisevän päihdetyön toimintatapa käynnistetty kevään 2020 aikana 	Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta	Kyllä Kyllä Ei Kyllä/Ei
	Nuorten hyvinvointisuunnitelman keskeiset toimenpiteet on toteutettu vuosien 2020–2021 aikana.	Kasvatus ja koulutus -valiokunta	Kyllä
Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	<p>Positiivista pedagogiikkaa on vahvistettu varhaiskasvatuksessa suhteessa lapseen, vanhempiin ja työyhteisöön. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa tavoitteet asetetaan pedagogiselle toiminnalle ei lapselle. Keskiössä on lapsen vahvuudet. Opetushallitukselta on saatu valtionavustusta hankerahana ”osallisuus, hyvinvointi ja turvallisuus” -teemaan. Laadunarviointia on työstetty yhdessä henkilöstön kanssa.</p> <p>Kiusaamista ehkäisevä, yhtenäinen toimintatapa on laadittu ja sitä toteutetaan kouluissa. Koulut ovat jakaneet myös hyviä käytäntöjä yhteisen toimintatavan edelleen parantamiseksi.</p>		

<p>Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa oikea-aikaisen tuen järjestäminen on jatkuva kehittämisen kohde ja siihen on satsattu. Monikulttuuristen, erityisesti venäjänkielisten perheiden tukeminen kieli- ja kulttuuri erityisopettajan, kulttuuritulkinn avulla on ollut etenkin poikkeusaikana keskeistä.</p> <p>Vehkalahden koululla 2019 käynnistetyistä kuntouttavasta luokasta on saatu hyviä tuloksia. Lähes kaikki ko. luokan oppilaat on saatu yhdistettyä koulun pienryhmiin. Syksyllä 2020 käynnistettiin vastaava kuntouttava luokka Poitsilan koululla.</p> <p>Nepsy-koulutuksia on järjestetty sekä varhaiskasvatukseen, perusopetuksen että nuorisopalveluiden henkilöstölle.</p> <p>Perusopetuksessa koronan vuoksi nopeutunut digitaalisten välineiden käyttöönotto on lisännyt tarvetta digitutoreille ja digityökalujen valmennukselle.</p> <p>Ehkäisevässä päihdetyössä on parannettu eri toimijoiden yhteistyötä nuorten hyväksi ja nuorisopalveluissa on lisätty sekä koulunuorisotyötä että jalkautuvaa nuorisotyötä. Etsivä nuorisotyö on järjestetty Ekami-yhteistyönä. Ehkäisevän päihdetyön toimintatapa on käynnistetty, mutta mm. monialaisessa yhteistyössä on edelleen rakentamassa.</p> <p>Nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti Ruissalon nuorisotila on valmiina käyttöön. Sinne on saatu myös e-urheilulaitteistoja. Skeittipuiston ympäristö on siistitty ja mopo- ja pyörätallin toimintaa rakennetaan kaupungin keskustaan yhdessä nuorten ja lähitalojen asukkaiden kanssa viestien.</p>

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Edistämme kaupungin saavutettavuutta sekä yhteyksien rakentamista, parannamme yhteistyössä seudullisten toimijoiden kanssa yrityksille tuotettavia palveluja, markkinomme aktiivisesti kaupungin vetovoimatekijöitä sekä tuemme kansallisesti merkittävänä tapahtuma- ja matkailukaupunkina yritysten elinvoimaa	<ul style="list-style-type: none"> Tarvittavien teollisuustonttien toteuttaminen / jalostaminen (Tontteja jalostettu luovutusvalmiiksi 10 kpl) Satamasidonnainen teollisuus <ul style="list-style-type: none"> Maakauppojen toteuttaminen (Hillonlahden pohjoispuoleisen alueen toteuttaminen) Yhteistyö yritysten kanssa kasvaa <ul style="list-style-type: none"> 100 yrityskäyntiä Hamina Festivalin konsepti on luotu ja markkinointitoimenpiteet on aloitettu Matkailun toiminnan uudistaminen <ul style="list-style-type: none"> Matkailun organisointi on tehty ja konsepti on luotu vuoden 2020 aikana Kaupungin tapahtumien ja toimitilojen myyntiin on luotu toimintatapa Ohjaamon toiminta vakiintuu kaupungin omaksi toiminnakseen 	Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta	Kyllä Kyllä Ei Ei Kyllä Ei Kyllä
	Parannetaan maaseudun elinvoimaa yhteistyössä koulujen, elinkeinoelämän, kylien ja muiden toimijoiden kanssa. <ul style="list-style-type: none"> Suunnitelman laatiminen ja toimenpiteiden käynnistäminen vuoden 2020 keväällä 	Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta	Ei, suunnitelman runko on valmis ja toiminta käynnistetään koronan jälkeen. Suunnitelma tarkentuu toiminnan myötä.
Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	Maakauppoja toteutettiin Hillonlahden alueella ja Hillonlahden pohjoispuoleisen alueen suunnitelua käynnistetään. Yrityskäyntejä ei ole pystytty suorittamaan suunnitellusti koronaviruksen vuoksi.		

Hamina Festivalsin markkinointitoimenpiteiden käynnistäminen siirtyi vuodelle 2021.

Ohjaamo on siirtynyt kaupungin omaksi toiminnaksi.

Toimitilojen myyntiin on luotu toimintatapa, mutta tapahtumien osalta tämä puuttuu.

Kumppanuuksien edistäminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Luomme edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä rakennamme alustan yhdessä tekemiseen, edistämme seutuyhteistyötä ja kansainvälisyyttä sekä huolehdimme edunvalvonnasta	Rakennetaan kumppaneiden kanssa hyvinvointipalveluja kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopiston palveluista. <ul style="list-style-type: none"> Suunnitelman mukainen kumppanuus-toiminta on käynnissä vuonna 2020 Asukkaita varten on 10 kohtaamispaikkaa toiminnassa vuoden 2020 aikana LAPE-seutuyhteistyönä on käynnistetty perhekeskus vuoden 2020 aikana HILMA-yhteistyönä on käynnistetty kuukausittaiset yhdistysten verkostotapaamiset vuoden 2020 aikana 	Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta Kaupunkikehitysvaliokunta	Kyllä Kyllä Ei Ei
	Rakennetaan mahdollisuuksia asukkaiden aktiiviselle toiminnalle <ul style="list-style-type: none"> Järjestetään asukasfoorumeita asukkaiden osallisuutta varten vuoden 2020 aikana Käyttöön otetaan Haminappi; 500 henkilöä on ottanut sovelluksen käyttöön vuoden 2020 aikana 	Hyvinvointivaliokunta Johdon asiantuntijapalvelut	Kyllä Kyllä
	Käyttöön otetaan Haminan sähköinen hyvinvointikertomus vuoden 2020 aikana	Hyvinvointivaliokunta	Ei
	Rakennetaan kansainvälistä kumppanitoimintaa kulttuuripalveluiden tuottamista varten <ul style="list-style-type: none"> Käynnistetään kulttuuriyhteistyö Viipurin kanssa vuoden 2020 aikana 	Hyvinvointivaliokunta Kilpailukykyvaliokunta	Ei
Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	<p>Kohtaamispaikkoja on toiminnassa kahdeksan. Koronatilanteen vuoksi toimintaa ei voitu järjestää kevään aikana.</p> <p>Koronan vuoksi toteutui vain yksi, asumista käsittelevä asukasfoorumi</p> <p>Perhekeskuksen suunnittelu on aloitettu yhteistyössä Kymsoten kanssa. Tilarpeita ja toteuttamisvaihtoehtoja on kartoitettu. Kymsote ei ole tehnyt päätöstä tilaratkaisuista.</p> <p>Avoimessa varhaiskasvatuksessa suunniteltu kohtaamispaikkatoiminta lapsiperheille ei toteutunut poikkeusaikana turvallisuussuosituksista johtuen. Lapsiperheitä autettiin korona-aikana mm. Oma Nanny-toiminnan avulla, johon kuului lasten ulkoiluttamista koronaturvaohjeita noudattaen.</p> <p>Alueellinen hyvinvointikertomus 2020–2025 valmistui. Hamina osallistui sen työstämiseen. Haminan Kuntakortin laadintaan osana alueellista suunnitelmaa osallistettiin sote-ryhmä, työntekijöitä, johto ja hyvinvointivaliokunta.</p> <p>Kirjastoauton monipalveluauton kilpailutus tehty. Auto on valmistuksessa. Otetaan käyttöön syksyllä 2021.</p> <p>Haminappi on käytössä I 532:lla haminalaisella.</p>		

Ekologinen Hamina

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
<p>Huolehdimme, että ekologisuus otetaan huomioon kaikessa toiminnassamme, luomme siitä uudenlaista yritystoimintaa, toteutamme hiilineutraaliohjelman (HINKU) toimenpiteitä, edistämme puurakentamista</p> <p>HINKU = hiilineutraalikunta</p> <p>KETS = kuntien energia- tehokkuussopimus</p>	<p>Edistetään kestävä elämäntapaa ja kehitystä kasvat-, koulutus- ja hyvinvointipalveluissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekologisuuden teema on sisällytetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppiaineisiin • Kaikissa kaupungin toimipaikoissa kierrätetään jätteet vuoden 2020 loppuun mennessä 	<p>Kasvatus ja koulutus -valiokunta Hyvinvointivaliokunta</p> <p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta</p>	Kyllä, sillä tasollamitä pystytään tekemään
	<p>Haminan kaupungin alueella paikallisliikenteen käyttömäärä on 5 % korkeampi vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019</p>	<p>Kilpailukykyvaliokunta Kaupunkikehitysvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>	Ei
	<p>Haminan kaupunki toteuttaa pyöräilyä ja kävelyä edistäviä investointeja keskusta-alueella, joihin haetaan Väyläviraston investointitukea</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>	Kyllä
	<p>Haminan kaupunki mahdollistaa kaupunkipyöräjärjestelmän, jonka käyttömäärä on kaksinkertainen vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>	Ei
	<p>Haminan kaupunki säästää toimitiloissaan energiaa kuntien energiatehokkuussopimuksen mukaisesti (-4 % vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2016)</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>	Kyllä, mutta vaikutusta lämpimällä vuodella
	<p>Tehdään suunnitelma Hamina kaupungin toimitilojen siirtymisestä uusiutuvan energian käyttöön pääenergiälähteenä</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>	Kyllä
	<p>Haminan kaupungin toimitiloissa investoidaan kahdeksan uuteen aurinkosähköjärjestelmään vuonna 2020</p>	<p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p> <p>Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus ja koulutus -valiokunta</p>	Ei
<p>Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta</p>	<p>Paikallisliikenteen tavoitemäärään ei päästy, koska koronavirus on vähentänyt radikaalisti julkisen liikenteen käyttäjiä.</p> <p>Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on laadittu. Kaupunkipyörät on olleet käytössä kesällä 2020, mutta Tatoon peruuntumisen vuoksi pyörämäärä jäi vähäisemmäksi.</p>		

<p>Energiätehokkuuden osalta kolmen kohdetta siirtyi kaukolämpöön (kirjasto, Alakaupungin koulu ja Veteraanikoti).</p> <p>Aurinkosähköjärjestelmä tilattu Alakaupungin koululle.</p> <p>Pappilansalmen koululla kierrätys on saatu toimimaan hyvin, muilla kouluilla kierrätystä on parannettu vuoden 2020 aikana. Kouluilla on saatu kierrätykseen tarvittavat varusteet siihen kuntoon, että kierrättäminen on mahdollista.</p> <p>Kierrättämistä on lisätty myös kaupungintalolla.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa noudatetaan Kestävä elämäntapa-suunnitelmaa, jossa käytännön kierrättäminen on osa kasvatustyötä.</p>

Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
<p>Henkilöstömme palvelukyky on korkea, kannustamme henkilöstöä palvelujen kehittämiseen yhteistyössä kunta- ja laisten kanssa, otamme palveluissa käyttöön uusia innovaatioita, hyödynnämme tekoälyn ja robotiikan mahdollisuudet ja koulutamme henkilöstöämme jatkuvasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön osaamistarpeet on tunnistettu (100%) • Koulutussuunnitelmat laadittu osaamistarpeiden pohjalta henkilöittäin (100%) • Sosiaalinen pääoma / On kiva tulla töihin (asteikko 1–4, keskiarvo 3,5, lähtötaso 3,3/kevät 2019) • Sisäinen kehittäjä -koulutuksen peittävyys (10 % henkilöstöstä on koulutuksessa) • Palvelumuotoilu kehittämisen työvälineenä (palvelumuotoilua käynnistyy 10 kpl vuonna 2020) • Digitalisaation hyödyntäminen kasvaa - digiohjelman toimenpiteiden toteutuma vuonna 2020 on 50 % 	<p>Kaupunginhallitus Muutosjohtajat</p>	<p>Ei 100%:sti</p> <p>Ei 100%:sti</p> <p>Ei, kysely siirrettiin keväälle 2021</p> <p>Ei, toteuma 7%</p> <p>Ei</p> <p>Ei 50%:sti</p>
<p>Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta</p>	<p>Henkilöstön osaamistarpeita on tunnistettu ja kehityskeskustelujen yhteydessä on laadittu koulutussuunnitelmia. Kehityskeskustelut keskeytyivät osittain koronaviruspandemian takia vuoden 2020 aikana. Kehityskeskusteluita ja osaamistarpeiden kartoitusta jatketaan ja koronan tuomat muutokset otetaan huomioon vuonna 2021.</p> <p>Varhaiskasvatuksen ja koulujen vuosisuunnitelmissa on kirjattuna kunkin yksikön henkilöstön keskeiset osaamisenkehittämisaalueet. Kehityskeskustelut osittain keskeytyivät koronaviruspandemian takia vuoden 2020 aikana. Kehityskeskusteluita ja osaamistarpeiden kartoitusta jatketaan ja koronan tuomat muutokset otetaan huomioon vuonna 2021.</p> <p>Organisaatio on siirtynyt käyttämään sähköisiä yhteistyökanavia ja järjestelmiä. Videoneuvottelujen ja sähköisten palaverien käyttö on lisääntynyt merkittävästi ja toimintamalli on tullut jäädäkseen. Digiohjelman toimenpiteiden tarkkaa toteumaa ei ole, koska koronaviruspandemian vuoksi piti keskittyä akuutimpiin toimenpiteisiin, joita ei välttämättä digiohjelmaan ollut kirjattu ja täten kaikkiin digiohjelman mukaisiin toimenpiteisiin ei voitu ryhtyä resurssisyistä.</p> <p>Kolmas Sisäinen kehittäjä -koulutus on päättynyt. Tuotekehittämistyön ammattitutkinnon (sisäisen kehittäjä -koulutuksen) on käynyt 51 työntekijää (7 % henkilöstöstä). Sisäisen kehittäjän lyhyen koulutuksen ovat käyneet kaikki esimiehet ja suurin osa kaupunginhallituksen jäsenistä.</p>		

	Henkilöstökyselyprosessia on kehitetty. Syyskuussa toteutettiin 360 esimiestyön kysely, johon jokaisella työntekijällä oli mahdollisuus vastata. Marraskuussa normaalisti toteutettava työhyvinvointikysely (entinen sosiaalisen pääoman kysely) siirrettiin tarkoituksella keväeseen 2021 koronaviruspandemian ja 360 esimiestyön kyselyn läheisyyden vuoksi.
--	--

Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Johdamme vastuullisesti, päätöksentekomme on nopeaa ja rakentavaa, arvostamme henkilöstöämme sekä toimimme vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Lean-koulutus kattaa 100 % esimiehistä ja Lean-perusteet on omaksuttu Mitataan työkykyjohtamisen taso Esimiestyön 360-arviointi (tavoite keskiarvo 4, lähtötaso 3,6) Sosiaalisen pääoman mittari (tunnen, että esimies arvostaa minua, keskiarvo yli 3) 	Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja Muutosjohtajat	Kyllä Kyllä Kyllä Ei, kysely siirrettiin keväälle 2021
Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	<p>Kaksipäiväinen Lean-koulutus järjestettiin kaikille esimiehille helmi-maaliskuussa. Palaute oli positiivista. Lean-osaaminen on otettu myös henkilöstön keskeiseksi kehittämisalueeksi koko organisaatiossa.</p> <p>Työkykyjohtamisen tason mittaaminen toteutettiin yhteistyössä Kevan kanssa. Kysely suoritettiin alkusyksystä 2020 ja kyselyn tuloksia käytiin läpi eri foorumeissa mm. työsuojelun ja työterveyden kanssa. Kevan kanssa asetettiin tavoitteet tuleville vuosille.</p> <p>Esimiestyön 360-arviointi suoritettiin yhteistyössä Ekamin kanssa syyskuussa 2020. Jokainen työntekijä sai vastata esimiestään koskevaan kyselyyn. Jokainen esimies kävi konsultin kanssa kahdenkeskisen palautekeskustelun. Tulokset käsiteltiin myös oman esimiehen ja työyhteisön kanssa. Tuloksia aiempaan kyselyyn ei voi täysin verrata, koska vastausasteikko oli 1–7, aiemmin ollut 1–5. Kyselyssä mitattiin kuutta eri osa-alueetta (johtaminen, esimiesrooli, arvostus, perustehtävä, vuorovaikutus ja keskittyminen tulevaisuuteen). Jokaisen osa-alueen keskiarvo oli 5,2–5,5).</p> <p>Työhyvinvointikysely (ent. sosiaalisen pääoman mittari) sovittiin suoritettavaksi keväällä 2021, koska esimiestyön 360-kyselyn toteutus tapahtui vasta syksyllä 2020.</p>		

Kestävä talous ja omaisuuden hallinta

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Huolehdimme siitä, että toimintakateen alijäämä ei ylitä verotulojen ja valtionosuuksien kasvua, käänämme lainamäärän laskuun, luovumme tarpeettomista kiinteistöistä, uudistamme palvelut vastaamaan kysyntää, pidämme veroprosentit kilpailukykyisinä	<ul style="list-style-type: none"> Toimintakateen alijäämän kasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu Lainamäärä euroa/asukas vähenee Vuosikate/poistot %, tavoite yli 120 Rakennusten laskennallinen korjausvelka pienee Kiinteistöohjelman mukaiset toimenpiteet on käynnistetty kaikkien kohteiden osalta vuonna 2020 	Kaupunginhallitus Kaupunkikehitysvaliokunta Kilpailukykyvaliokunta Hyvinvointivaliokunta Kasvatus- ja koulutusvaliokunta Lupavaliokunta	Kyllä Kyllä Kyllä Kyllä Kyllä

Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	<p>Vuonna 2020 kaupungin talous toteutui selvästi budjetoitua paremmin. Maan hallituksen kuntatalou-teen osoittama poikkeuksellisen mittava tukipaketti kattoi selvästi koronan kaupungille aiheuttamat kustannukset ja tulonmenetykset sekä kaupungin vastuut Kymsotelle kertyvästä kumulatiivisesta alijäämästä. Muutoinkin kaupungin talous on kehittynyt positiivisesti. Toimintamenot toteutuivat selvästi alle budjetoidun ja yhteisöverotulot kasvoivat viime vuosien tavoin myös vuonna 2020. Näin ollen kestävän talouden mittarit toteutuivat ja asukaskohtainen lainamäärä pienentyi vuonna 2020.</p> <p>Rakennusten laskennallinen korjausvelka noin 16 M€. Suunta on ollut laskeva ja tarkempi laskelma tehdään joka toinen vuosi, seuraava vuonna 2021.</p> <p>Kiinteistöohjelmaa päivitetään ja toimenpiteitä on lähdetty tekemään alustavan päivityksen perusteella.</p>
--	--

Sote-palvelujen saatavuuden turvaaminen

Strateginen tavoite	Sitova tavoite ja mittari	Vastuutaho	Toteutunut Kyllä / Ei
Varmistamme asiakastarpeeseen perustuvat sote-palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Lähipalvelut saadaan Haminasta • Erikoissairaanhoidon ja muiden erityispalveluiden saavutettavuus on hyvä • Lähipalvelut tuotetaan asianmukaisissa ja nykyaikaisissa toimitiloissa • Hoikun aseman turvaaminen kuntoutuksen työnjaoissa • Hyvin hoidettu ennaltaehkäisevä työ tulee näkyä sote-kustannuksissa 	Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja	<p>Kyllä</p> <p>Kyllä</p> <p>Ei</p> <p>Kyllä</p> <p>Kyllä</p>
Arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta	<p>Kiirevastaanoton vastaanottoaikoja lisätty Haminassa. Palvelut toteutuneet palvelusuunnitelman 2020 mukaisesti.</p> <p>Hoikussa tuotetaan omaishoidon ja kotihoidon lyhytaikaishoito.</p> <p>Neuvottelut alueellisen ehkäisevän päihdetyön osalta käynnistetty.</p> <p>Tuetun palveluasumisen laajentamismahdollisuuksien kartoitus käynnistetty.</p> <p>Alueellinen hyvinvointikertomus saatiin valmiiksi.</p> <p>Sote-kustannukset kasvaneet.</p>		

Toimenpideohjelmat ja kärkihankkeet

Kärkihankkeiden avulla on kiteytetty, mitkä asiat ovat erityisen keskeisiä Haminan kaupungin strategiassa. Kärkihankkeita toteutetaan käytännössä toimenpideohjelmien avulla. Tavoitteena on saada yhä enemmän asukkaita mukaan toimenpideohjelmien suunnitteluun

Ekologinen Hamina

Ekologisen Haminan osalta työ sisältää ohjelman mukaiset toimenpiteet, joita tullaan laajentamaan koskemaan entistä vahvemmin koko kaupunkiorganisaatiota. Alkuperäisenä tavoitteena oli, että toteutuksessa huomioidaan erityisesti tapahtumatuotannon rooli vuonna 2020. Koronaviruksen aiheuttamien tapahtumien siirtämisen vuoksi tätä ei voitu toteuttaa. Pääpainopiste oli kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa sekä kaukolämpöön siirtymisessä.

Kiinteistöohjelma

Ohjelman yhtenä tavoitteena on luopua kaupungin omistuksessa olevista, kaupungille tarpeettomista kiinteistöistä. Näiden kiinteistöjen osalta on laadittu toimialoittain kiinteistökohtaisesti luovutustapa (myyminen tai purkaminen) ja ohjelman toimeenpano vastuuhenkilöineen. Kiinteistöohjelman päivitys on aloitettu vuoden 2020 aikana.

Kumppanuusohjelma

Kumppanuusohjelma sisältää myös haminalaisten osallisuuden vahvistamisen. Kumppanuusohjelman tavoitteena on rakentaa yhdessä yhdistysten ja muiden yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden kanssa toimintaa ja palveluja haminalaisia varten. Kumppanuustoiminnan avulla kaupunki haluaa edistää yhteisöjen ja yksityisten henkilöiden aktiivisuutta ja osallisuutta ja rakentaa siten asukkaiden hyvinvointia. Kumppanuusohjelma pitää sisällään myös avustustoiminnan ja ostopalvelutoiminnan

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman avulla edistetään lasten, nuorten ja samalla lapsiperheiden hyvinvointia. Kyseiseen ohjelmaan kuuluvat erityisesti varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukion ja nuorisopalveluiden toiminta. Käytännön yhteistyön parantaminen huoltajien kanssa on keskeinen toiminnan kehittämiskohde.

Erityisesti nuorten hyvinvointiohjelmaa ovat haminalaiset nuoret olleet suunnittelemassa alusta alkaen. Myös

ja toteuttamiseen. Kaikki kaupungin ohjelmat linkittyvät toisiinsa ja ohjelmien avulla tuotetaan palveluja ja toimintaa yhdessä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa kaikkia Haminan asukkaita varten.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on valmistunut ja tähän on saatu valtiolta avustusta.

Ohjelman tavoitteet taloussuunnitelmavuosille on todettu luvussa Kaupunkistrategian toimeenpano.

Osa kiinteistöistä joudutaan purkamaan tai luovuttamaan alle tasearvojen.

periaatteet. Hyvinvointia edistävää avustustoimintaa on uudistettu ja käytäntöjä yhtenäistetty.

Osallisuusavantiimin kanssa on valmistelu kumppanuusohjelman päivittämistä, jossa huomio tullaan kiinnittämään kaupungin osallisuutta edistäviin keinoihin ja niiden toimeenpanoon.

kansalaisopiston toimintaa uudistetaan siten, että se olisi yhä kiinnostavampaa myös nuorille.

Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma linkittyy sähköiseen hyvinvointikertomukseen, jonka avulla kootaan tietoa Haminan asukkaiden hyvinvoinnin kehittymisestä. Lisäksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on linjattu maakunnallisen LAPE-kehitystyön mukaisesti. LAPE-yhteistyössä toimivat kaikki Kymenlaakson kunnat, Kymsote, yhdistyksiä ja järjestöjä.

Kilpailukyky- ja kasvuohjelma

Voimassa olevan kaupunkistrategian yhtenä keskeisenä tavoitteena on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen. Tämän strategisen tavoitteen toteuttamiseksi on päätetty laatia kilpailukyky- ja kasvuohjelma. Ohjelman laadinnasta vastaa kehitysjohtaja. Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat uusien työpaikkojen syntyminen, väestön vähenemisen pysäyttäminen, elinvoiman ja kaupungin vetovoiman

kasvattaminen, maailmanluokan pikkukaupungin brändin vahvistaminen, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen sekä sijaintiedun hyödyntäminen.

Ohjelma on hyväksytty kilpailukykyvaliokunnassa 13.11.2019.

Ohjelmassa on valittu kuusi keskeistä toimenpidekokonaisuutta:

1. Satamasidonnaisten teollisuusalueen kehittäminen ja toteuttaminen
2. Kaupungissa sijaitsevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen
3. Tervasaaren alueen toteuttaminen
4. Kaupunkikeskustan kehittäminen
5. Matkailuun panostaminen
6. Seudun sijaintiedun hyödyntäminen

Merellinen, monien mahdollisuuksien Tervasaari – älykästä asumista ja rentoa vapaa-aikaa

Yhdeksi kaupunkistrategiaa toteuttavaksi kärkihankkeeksi on valittu Tervasaaren alueen kehittäminen. Hankkeesta vastaa kehitysjohtaja.

Hankkeen avulla toteutetaan keskustan alueelle uusi, merellinen kaupunginosa. Alueen tulevaa vetovoimaa synnytetään mm. luomalla uusi keskeinen Oolanninpuisto, uusimalla vanhat satamalaiturit ja mahdollistamalla viihtyisät ja toimivat vapaa-ajan palvelut kahviloihin, ravintoloihin sekä monipuolisine venepalveluineen.

Alueen markkinointia suunnataan myös pääkaupunki-seudulle.

Alueen kerrostalotuotannon toteuttamiseksi järjestettiin ennakkomarkkinointikilpailutus viiden eri rakennusliikkeen kanssa. Hanke ei edennyt, koska yhtään tarjousta ei saatu. Kaupunki neuvottelee jatkosta yksityiskohtaisemmin eri rakennusliikkeiden kanssa.

Hyvät eväät elämään – kasvatamme, koulutamme ja välitämme

Moniammatillinen yhteistyö on edellyttänyt ja edellyttää edelleen varhaiskasvatukseen, opetuksen, oppilashuollon ja nuorisopalveluiden yhteistyön tiivistämistä. Keskinäistä työnjakoa on selkeytetty, yhteistyötä on lisätty ja henkilöstölle on alettu järjestää yhteisiä koulutuksia mm. positiivisen pedagogiikan opinnot ja Nepsy-vaalmennekset.

Myös yhteistyötä huoltajien kanssa on parannettu viestintää tehostamalla. Tavoite on järjestää huoltajia varten ajankohtais- ja teemakoulutuksia, joiden suunnittelu on aloitettu 2020 vuoden aikana.

Pedagogiikan uudistamisessa digitaalisilla ratkaisuilla on ollut merkittävä vaikutus sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Oppimisympäristön laajentaminen digitaalisesti on kehittämissuunta, jota on lähdetty systemaattisesti edistämään.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen uudistamisessa on keskeistä sekä yhteistyö yli yksikkörajojen, että eri alojen asiantuntijoista koostuvien kumppaniverkostojen kanssa toimiminen, jotta tavoitteena oleva oppijanpolun rakentaminen kaikenikäisille eri elämänvaiheita varten toteutuu.

Teemme parempaa kotikaupunkia – yhdessä

Kumppanuus käsitetään Haminassa laajasti ja siihen kuuluvat seuraavat näkökulmat: kansainvälinen kumppanuus, alueellinen/seudullinen kumppanuus, järjestökumppanuus, vapaaehtoistoiminta, kaupunkitasoinen

osallistuminen, alueellinen osallistuminen, yrityskumppanuus. Kumppanuusohjelma sisältää myös osallisuuden vahvistamisen. Sekä yhdistysten ja muiden yhteisöjen, että yksityisten henkilöiden omaehtoista aktiivisuutta ja osallisuutta halutaan merkittävästi edistää

vuoden 2020 aikana. Tätä toteutetaan järjestämällä kaupunkilaisille mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin palveluiden uudistamiseen ja uusien palveluiden rakentamiseen. Vuonna 2020 osallisuutta edistäviä toimenpiteistä ovat olleet osallistava budjetointi ja siinä kesäpuiston yhteiskehittäminen kaupunkilaisten kanssa sekä asumiseen liittyvä kuntalaiskeskustelutilaisuus Vehkalahtisissa ja verkossa.

Kohtaamisia ympyröiden ytimessä – elävä kaupunkikeskusta

Yhdeksi kaupunkistrategiaa toteuttavaksi kärkihankkeeksi on valittu keskustan kehittäminen. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on keskustan elävyyden ja viihtyisyyden parantaminen. Hankkeen osalta on valittu neljä keskeistä toimenpidekokonaisuutta.

Tapahtumakaupungin roolin vahvistamisessa keskeisiä toimenpiteitä ovat Miekat, Muurit, Musketit - tapahtuman vakiinnuttaminen Hamina Tatoon välivuosille, tapahtuma -areenan kehittäminen Linnoituksen alueelle laajemmin hyödyntäen mm. urheilukentän, pesäpallokentän ja vallien muodostamaa aluetta ja yhtenä toimenpiteenä Hamina Festivals -toimenpideohjelman luominen.

Toisena keskeisenä toimenpidekokonaisuutena on sujuvan arjen ja turvallisuuden varmistaminen. Siihen liittyviä toimenpiteitä ovat kävelyn ja pyöräilyn edistäminen sekä pysäköinnin järjestäminen keskusta -alueella.

Kysy ja kuuntele – anna asiakkaan vaikuttaa

Parhaan asiakasarvon ja asiakaskokemuksen tuottaminen edellyttää uudenlaista yhdessä tekemistä ja uuden luomista. Käyttäjälähtöinen palveluiden suunnittelu on käynnistetty kaikissa kaupungin palveluprosesseissa. Palvelumuotoilua on käytetty osallisten asukkaita palvelujen ja kaupungin kehittämiseen koronan sallimissa rajoissa. Sisäinen kehittäjä -verkostoa on hyödynnetty

Vuosien 2020–2022 aikana suunniteltu kulttuuri- ja koulutusyhteistyö Viipurin ja Pietarin alueen kanssa ei käynnistynyt koronan takia. Kumppanuustalo Hilman toiminta hiljeni myös pandemian seurauksena.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelman on valmistunut. Kolmantena toimenpiteenä on keskustan viihtyisyyden parantaminen. Siihen liittyviä toimenpiteitä ovat Kesäpuiston uudistaminen, kauppatorin edelleen kehittäminen sekä kaupunkikuvaan keskeisesti vaikuttavien kiinteistöjen kehittäminen. Näistä hankkeista on edennyt suunnitellusti Kesäpuiston uudistamiseen liittyvä suunnittelu. Tavoitteena on, että toteutus alkaa vuonna 2021.

Neljäntenä toimenpiteenä ovat keskustan elävyyteen ja vetovoiman kehittämiseen liittyvät toimenpiteet. Linnoituksen Uimahalli/Span edelleen kehittämiseksi on tarkoitus toteuttaa ulkouima -allas porealtainen sekä viihtyisä oleskeluterassi. Altaan rakentaminen alkanee keväällä 2021.

tuottavuuden parantamiseksi. Kuntalaisista 187 vastasivat Kuntaliiton kyselyyn ja 1430 kuntalaisista vastasivat osallisuus- ja hyvinvointikyselyyn. Tuloksia tullaan hyödyntämään kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa.

Käyttötalouden toteutuminen

Strategisen johtamisen palvelualue

Toimielin	KAUPUNGINVALTUUSTO
Tulosalue	Kaupunginvaltuusto
Tulosyksiköt	Kaupunginvaltuusto
Tehtävä	Kaupunginvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa myös muille toimielimille.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
I 20 Kaupunginvaltuusto						
Toimintamenot	-176 734	-184 200	0	-184 200	-163 437	-20 763
Henkilöstömenot	-149 761	-130 000		-130 000	-124 109	-5 891
Palvelujen ostot	-24 499	-42 700		-42 700	-13 617	-29 083
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 178	-11 500		-11 500	-25 254	13 754
Muut toimintamenot	-1 297	0		0	-457	457
Toimintakate	-176 734	-184 200	0	-184 200	-163 437	-20 763
Toimintakate €/asukas	-8,79	-9,26		-9,26	-8,22	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-56 356	-56 500		-56 500	-55 990	-510
Suunnitelmapoistot	-21 491	-12 900		-12 900	-12 895	-5
Yhteensä	-254 581	-253 600	0	-253 600	-232 322	-21 278

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa varattu määräraha valtuustolle sisältää mm. valtuuston kokoukset, valtuuston iltakoulut ja valtuustoryhmien neuvottelukunnan toiminnan. Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen vuosi, kun keväällä siirryttiin täysin sähköisiin kokouksiin, mikä vaati luottamushenkilöiden laitteiden päivittämisen sekä Google Meet -videoneuvotteluyhteyden käyttöönottamisen. Merkittäviä kustannuksia sähköisiin kokouksiin siirtymisestä ei tullut. Matkakustannuksia luonnollisesti maksettiin aiempia vuosia vähemmän.

Maaliskuun valtuuston kokous peruttiin koronaviruspandemian takia. Toukokuussa valtuusto aloitti sähköiset kokoukset, joita myös kuntalaiset ovat voineet seurata reaaliaikaisesti internetistä. Valtuuston sähköisillä kokouksilla on ollut vaihtelevasti seuraajia, mutta kuitenkin selvästi enemmän kuin fyysisillä kokouksilla Raatihuoneella.

Valtuuston kokouksia pidettiin kahdeksan, syksyllä joka kuukausi. Iltakouluissa aiheina oli mm. HaminaKotka Satama, Hamina Tattoo, Lippumaaailma, Itäinen rantarata, Kymsote ja valmistautuminen tulevaan valtuustokauteen.

Vuosi oli valtuustolle poikkeuksellinen, mutta sähköiset kokoukset sujuivat erittäin hyvin ja luottamushenkilöt osoittivat, että Hamina on kehittyvä ja muutosmyönteinen organisaatio, jossa päätöksenteko onnistuu myös sähköisesti.

Tehtävä

Kuntalain mukaisen tarkastuksen järjestäminen, kunnanvaltuuston päätettävien tarkastusta koskevien asioiden valmistelu, valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi sekä tilintarkastus.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
121 Tarkastustoimi						
Toimintamenot	-41 593	-50 500	0	-50 500	-34 688	-15 812
Henkilöstömenot	-14 181	-17 600		-17 600	-12 329	-5 271
Palvelujen ostot	-27 386	-32 900		-32 900	-22 347	-10 553
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5				-5	5
Muut toimintamenot	-21				-7	7
Toimintakate	-41 593	-50 500	0	-50 500	-34 688	-15 812
Toimintakate €/asukas	-2,07	-2,54		-2,54	-1,75	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 654	-1 100		-1 100	-1 033	-67
Yhteensä	-43 247	-51 600	0	-51 600	-35 720	-15 880

Talousarvion toteutuminen

Kaupungin tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Auditor Oy. Tilintarkastuspalvelujen ostoon on tehty määräraha-varaus vuosittain 37 tarkastuspäivään. Tarkastuslautakunta kokoontui kymmenen kertaa, joista seitsemän kokousta järjestettiin sähköisesti koronapandemiasta johtuen.

Tarkastuslautakunnan työohjelman mukaisesti tarkastuslautakunnan kokouksiin on kutsuttu kaupungin eri päävastuualueilta johtavia viranhaltijoita ja muuta henkilökuntaa selvittämään omien toimialojensa toimintaa ja sitä, millä toimenpiteillä ja missä määrin valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet tai ovat toteutumassa.

Kokouksissa kuultiin ajankohtaisten asioiden ja talouskatsausten lisäksi selvityksiä mm. hallintosäännön muutoksista, ympäristötoimen ja rakennusvalvonnan ajankohtaisista asioista sekä saatiin katsaus valtuustokaudesta 2021–2025 valtuuston lukumäärään liittyen. Osallisuusjohtaja kaupungin sote-yhteyshenkilön ominaisuudessa kävi tiedottamassa Kymsoten kuulumisia.

Lisäksi kuultiin Hamina-Asunnot Oy:n, Haminan Energia Oy:n ja HaminaKotka Satama Oy:n toimitusjohtajien ajankohtaiset katsaukset yhtiöiden tilanteista.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Strateginen johtaminen
Tulosyksiköt	Konsernijohto, Yleinen hallinto ja edunvalvontatehtävät
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

Tehtävä Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa.

KEHITTÄMINEN

Kaupunginhallitus siirtyi ensimmäisenä toimielimenä sähköisiin kokouksiin huhtikuun alussa ja näytti omalla esimerkillään mallia muille toimielimille. Yhtään hallituksen kokousta ei tarvinnut perua koronaviruspandemian johdosta. Johtavat viranhaltijat raportoivat säännöllisesti

kaupunginhallitukselle koronaviruspandemian vaikutuksesta kaupungin toimintaan ja talouteen.

Kymsote oli säännöllisenä aiheena kaupunginhallituksen kokouksissa vuonna 2020.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
I23 Strateginen johtaminen						
Toimintatulot	3 810	100		100	84 136	84 036
Myyntituotot		100		100	7 412	7 312
Tuet ja avustukset					3 998	3 998
Muut toimintatuotot	3 810				72 727	72 727
Toimintamenot	-4 242 400	-4 823 200	0	-4 823 200	-4 862 728	39 528
Henkilöstömenot	-359 880	-459 800		-459 800	-498 848	39 048
Palvelujen ostot	-3 736 082	-3 996 600		-3 996 600	-3 997 525	925
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 387	-29 700		-29 700	-31 855	2 155
Avustukset	-32 557	-35 000		-35 000	-72 023	37 023
Muut toimintamenot	-108 494	-302 100		-302 100	-262 478	-39 622
Toimintakate	-4 238 590	-4 823 100	0	-4 823 100	-4 778 591	-44 509
Toimintakate €/asukas	-210,76	-242,65		-242,65	-240,41	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-47 500	-64 100		-64 100	-59 380	-4 720
Suunnitelmapoistot	-10 263	-9 500		-9 500	-9 514	14
Yhteensä	-4 296 353	-4 896 700	0	-4 896 700	-4 847 485	-49 215

Talousarvion toteutuminen

Toimintamenoihin sisältyy pelastustoimen yhteistyökustannukset 2,8 miljoonaa euroa, osuus verotuskustannuksiin 0,5 miljoonaa euroa, Kymenlaakson Liiton jäsenmaksu 0,3 miljoonaa euroa, seutuvaltuuston kustannuksia 0,1 miljoonaa euroa sekä Kuntaliiton jäsenmaksu,

kauppakamarin jäsenmaksu ja hankintajärjestelmän kustannukset.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Kymsote-kuntayhtymäosuudet
Tulosyksiköt	Sote-kuntayhtymäosuudet
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja

Tehtävä Kaupunginhallitus vastaa sosiaali- ja terveystalouden palvelusopimuksesta sekä sopimuksen seurannasta ja arvioinnista.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
I26 Sote-kuntayhtymäosuudet						
Toimintatulot	77 305	0	0	0	7 819	7 819
Myyntituotot	3 061				6 532	6 532
Maksutuotot	-1 945				302	302
Tuet ja avustukset	34 174				985	985
Muut toimintatuotot	42 014				0	0
Toimintamenot	-77 888 680	-79 350 000	-2 000 000	-81 350 000	-82 958 902	1 608 902
Henkilöstömenot	34 708				-2 267	2 267
Palvelujen ostot	-77 679 496	-79 150 000	-2 000 000	-81 150 000	-82 868 704	1 718 704
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	722				0	0
Avustukset	-159 511	-200 000		-200 000	-94 513	-105 487
Muut toimintamenot	-85 102				6 582	-6 582
Toimintakate	-77 811 375	-79 350 000	-2 000 000	-81 350 000	-82 951 083	1 601 083
Toimintakate €/asukas	-3869,10	-3992,05		-4092,67	-4 173,22	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät						
Suunnitelmapoistot	-50 820				0	0
Yhteensä	-77 862 195	-79 350 000	-2 000 000	-81 350 000	-82 951 083	1 601 083

Talousarvion toteutuminen

Määrärahaan sisältyy Sote-kuntayhtymän maksuosuuksien lisäksi myös sote-avustukset.

Määrärahaa kasvatettiin 2,0 miljoonalla eurolla osavuositarkastuksien yhteydessä. Lopulta määräraha ylittyi 1,6 miljoonalla eurolla, sillä Kymsoten tilikauden tulos painui peräti 33,5 miljoonaa euroa miinukselle. Kymsoten toimitusjohtajan mukaan kuntayhtymän raskaasti tappiollisesta tuloksesta noin 20,0 miljoonaa euroa selittyy suorilla koronapandemian aiheuttamilla tulosvaikutuksilla ja vajaa 10 miljoonaa euroa aiheutuu palvelukysynnän lisääntymisestä ja toiminnallisten muutosten myöhästymisestä. Kuntayhtymän kertynyt kumulatiivinen alijäämä vuoden 2020 tilinpäätöksessä on 29,4 miljoonaa euroa,

josta Hamina joutuu kirjaamaan palveluiden käytön mukaisen osuutensa, noin 3,6 miljoonan euron pakollisen varauksen tulosvaikutteisesti vuoden 2020 tilinpäätökseen.

Erikoissairaanhoidon osalta jäsenkuntien palveluiden käyttö ylitti kuntayhtymän talousarvion noin 15 miljoonalla eurolla. Haminan osalta erikoissairaanhoidon laskutus ylittyi noin 3,2 miljoonaa euroa ollen 27,4 miljoonaa euroa. Sen sijaan perusterveydenhuollon palveluiden käyttö alittui jäsenkunnissa noin 15 miljoonalla eurolla ja Haminassakin lähes 3 miljoonalla eurolla.

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Tulosalue	Johdon asiantuntijapalvelut
Tulosyksiköt	Hallintopalvelut, Henkilöstöpalvelut, Talouspalvelut, Vaalit
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Hallintojohtaja ja talousjohtaja
Tehtävä	Tukea demokraattista päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista johtamista, huolehtia kaupungin johtamisjärjestelmän toimivuudesta, luoda yhteistyössä palvelu-alueiden kanssa edellytyksiä sille, että kaupunkilaisille tuotettavat palvelut ovat vaikuttavia, tehokkaita ja taloudellisia sekä tuottaa palvelualueille hallinto-, talous-, henkilöstö-, omistajaohjaus-, viestintä- ja ICT-palveluita.

TULOSYKSIKÖIDEN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Hallintopalvelut

Hallintopalveluissa palvelee sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Kaupungintalon asiointipalvelu Rinkeli ja kirjaamo ovat osa hallintopalveluita. Hallintopalveluiden keskeisenä tehtävänä on tukea luottamushenkilötoimintaa, avustaa viranhaltijoita, huolehtia kaupungin asiakirjahallinnosta sekä tarjota asiakaslähtöistä ja korkealaatua asiakaspalvelua ulkoisille ja sisäisille asiakkaille.

Tietohallinto siirtyi helmikuussa osallisuusjohtajan alaisuuteen. Tietohallinnolle vuosi 2020 oli kiireinen mm. sähköisten kokouksien, palkka- ja HR-järjestelmän vaihtumisen ja Google Story -projektin käynnistymisen johdosta. Tietohallinnon ja viestinnän yhteistyötä syvennettiin.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut siirtyivät helmikuussa 2020 hallintojohtajan alaisuuteen. Henkilöstöpalvelut muodostuvat HR-palveluista ja palkanlaskennasta. Henkilöstöpalveluilla oli olennainen rooli henkilöstölle kohdennetussa koronaviestinnässä ja ohjeistuksien antamisessa.

Uusi työterveyspalveluiden sopimus astui voimaan alkuvuodesta. Uuden sopimuksen myötä työterveyskustannukset alenivat. Myös koronaviruspandemialla ja etätyöllä oli merkitystä työterveyskustannuksiin.

Talouspalvelut

Talouspalveluiden keskeinen tehtävä on tuottaa tietoa kaupungin eri tulosalueiden toiminnan tuloksellisuuden arvioimiseksi ja päätöksenteon tueksi. Kaupunkikonsernin seuranta, talouden ohjaus ja yhteistyön merkitys konserniyhtiöiden johdon kanssa korostuu jatkossa entisestään.

Kymsoten talouden seuranta sekä kaupungin maksuosuuksien ennakoiminen ja oikeellisuuden varmistaminen on talouspalveluiden keskeinen tehtävä suunnittelu-kaudella. Maakunnallisen sote-ratkaisun valmistelua on

Koronaviruspandemia vaikutti merkittävästi hallintopalveluiden toimintaan, kun kaikki kuntalain mukaiset kokoukset siirtyivät sähköisiksi. Tästä iso kiitos hallintopalveluiden ja tietohallinnon työntekijöille, jotka mahdollistivat sujuvat ja toimivat sähköiset kokoukset. Koronaviruspandemia vaikutti myös asiointipalvelu Rinkelin toimintaan, kun asiakaskäyntejä ja aukioloaikoja jouduttiin rajoittamaan. Sähköisten palveluiden ja työkalujen rooli korostui koronaviruspandemian aikana.

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja.

Keväällä kilpailutettiin HR- ja palkkajärjestelmä, jonka käyttöönotto oli marraskuussa. Kilpailutus toi säästöjä järjestelmäkustannuksiin, mikä näkyy tulevina vuosina kustannuksien laskuna. Uuden järjestelmän käyttöönotto oli iso ponnistus erityisesti palkanlaskennalle. Käyttöönotto sujui lähtökohtaisesti ihan hyvin eikä palkanmaksuun tullut katkoksia. Samassa yhteydessä siirryttiin käyttämään verkkopalkkalaskelmaa, mikä on kustannustehokkaampi ja ekologisempi vaihtoehto.

seurattava tarkasti ja varmistettava kaupungin rahoitus-pohjan riittävyys myös maakunnallisen sote-ratkaisun toteutuessa.

Myös valtakunnallinen Kuntatieto -ohjelma valmistelu etenee. Ohjelmassa edistetään tietojen tuotantoa ja raportointia niin, että tiedot ovat oikeaan aikaan ja avoimesti sekä riittävän kattavasti ja vertailukelpoisesti valtion viranomaisten ja kuntien käytettävissä. Hanke edellyttää muutoksia mm. kaupungin kirjanpitojärjestelmiin ja tilikarttaan.

KEHITTÄMINEN

Sisäisen kehittäjäverkoston laajentamista jatkettiin sisäinen kehittäjä -koulutuksen 3. aallolla ja lean-toimintamalli otettiin käyttöön esimiesten keskuudessa.

Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa edistettiin ja se jatkuu vielä suunnitelmavuosina.

Sähköisten toimintatapojen ja työkalujen käyttö lisääntyi merkittävästi, kuten myös etätöiden tekeminen.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
I28 Johdon asiantuntijapalvelut						
Toimintatulot	445 067	211 300	0	211 300	196 604	-14 696
Myyntituotot	77 109	74 300		74 300	76 006	1 706
Maksutuotot				0	0	0
Tuet ja avustukset	304 422	120 000		120 000	106 239	-13 761
Muut toimintatuotot	63 537	17 000		17 000	14 358	-2 642
Toimintamenot	-4 915 988	-4 778 200	67 000	-4 711 200	-4 594 293	-116 907
Henkilöstömenot	-2 877 987	-2 748 400	30 000	-2 718 400	-2 692 345	-26 055
Palvelujen ostot	-1 759 473	-1 663 500	34 000	-1 629 500	-1 532 500	-97 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 357	-23 600	1 500	-22 100	-16 381	-5 719
Avustukset	-3 000	-6 000		-6 000	-3 000	-3 000
Muut toimintamenot	-247 171	-336 700	1 500	-335 200	-350 067	14 867
Toimintakate	-4 470 920	-4 566 900	67 000	-4 499 900	-4 397 689	-102 211
Toimintakate €/asukas	-222,31	-229,76		-226,39	-221,25	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	3 149 555	3 202 200		3 202 200	3 051 516	-150 684
Suunnitelmapoistot	-122 529	-35 300		-35 300	-33 791	1 509
Yhteensä	-1 443 894	-1 400 000	67 000	-1 333 000	-1 379 965	46 965

Talousarvion toteutuminen

Johdon asiantuntijapalveluiden talous toteutui suunnitellusti. Toimintatuotot pienentyivät edellisvuodesta työterveyshuollon kilpailutuksen myötä alentuneiden kustannusten ja siten pienentyneen Kelan korvauksen seurauksena.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
STRATEGINEN JOHTAMINEN YHTEENSÄ						
Toimintatulot	526 182	211 400	0	211 400	288 559	77 159
Myyntituotot	80 170	74 400	0	74 400	89 950	15 550
Maksutuotot	-1 945	0	0	0	302	302
Tuet ja avustukset	338 596	120 000	0	120 000	111 222	-8 778
Muut toimintatuotot	109 361	17 000	0	17 000	87 085	70 085
Toimintamenot	-87 265 395	-89 186 100	-1 933 000	-91 119 100	-92 614 048	1 494 948
Henkilöstömenot	-3 367 101	-3 355 800	30 000	-3 325 800	-3 329 897	4 097
Palvelujen ostot	-83 226 936	-84 885 700	-1 966 000	-86 851 700	-88 434 694	1 582 994
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 204	-64 800	1 500	-63 300	-73 495	10 195
Avustukset	-195 068	-241 000	0	-241 000	-169 536	-71 464
Muut toimintamenot	-442 085	-638 800	1 500	-637 300	-606 426	-30 874
Toimintakate	-86 739 213	-88 974 700	-1 933 000	-90 907 700	-92 325 489	1 417 789
Toimintakate €/asukas	-4313,02	-4476,26		-4573,51	-4 644,84	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	3 044 046	3 080 500	0	3 080 500	2 935 113	-145 387
Suunnitelmapoistot	-205 103	-57 700	0	-57 700	-56 200	-1 500
Yhteensä	-83 900 270	-85 951 900	-1 933 000	-87 884 900	-89 446 575	-1 561 675

Hyvinvoiva haminalainen palvelualue

Toimielin	KASVATUS JA KOULUTUS -VALIOKUNTA
Tulosalue	Kasvatus- ja koulutuspalvelut
Tulosyksiköt	Varhaiskasvatus ja opetuksen tuki, Opetus- ja nuorisopalvelut, Varhaiskasvatus
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Muutosjohtaja
Tehtävä	Lasten ja nuorten sekä perheiden tarpeiden mukaiset, monipuoliset ja laadukkaat palvelut. Palvelukokonaisuudessa on sekä ennaltaehkäiseviä että lakisääteisiä palveluja. Keskeisenä periaatteena on lapsen ja vanhemmuuden arvostaminen ja hyvän lapsuuden sekä nuoruuden luominen yhteistyössä vanhempien kanssa. Toiminta on tavoitteellista, suunnitelmallista ja sitä arvioidaan jatkuvasti. Elinikäisen oppimisen mahdollistaminen yksilön ja eri väestöryhmien tarpeet huomioon ottaen. Toiminnan painopisteinä ovat laadukas opetus, yhteisöllisyys, turvallisuus, hyvinvointi ja kiireettömyys.

TULOSYKSIKÖIDEN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Varhaiskasvatus ja opetuksen tuki

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä pysyi alkuvuonna lähes ennallaan. 18.3.2020 alkaneen poikkeustilan alkuvaiheessa lapsia oli läsnä alle 20 %, mutta kevään edetessä yhä useampi lapsi palasi takaisin varhaiskasvatukseen. Esiopetusta ja varhaiskasvatusta järjestettiin kotona oleville lapsille etänä 14.5. saakka. Myös varhaiserityiskasvatuksen tuki; konsultaatio ja toimintamateriaalin saaminen olivat mahdollista. Oma Nanny-toiminnan puitteissa perheisiin oltiin yhteydessä, mietittiin tuen keinoja ja tarvittaessa myös tarjottiin ulkoiluaapua.

Vähäisen lapsimäärän vuoksi suurin osa etenkin päiväkotien työntekijöistä, oli korvaavassa työssä kaupungin eri toimipisteissä. Lomia ja vapaita pidettiin myös paljon.

Opiskeluhuollossa toimittiin enimmäkseen digivälitteisesti, mutta myös opiskelijoita tapaamalla. Uusi dokumentointiohjelma edesauttoi toimimista myös poikkeustilanteessa.

Kulttuuritulkin tehtävä osoittautui etenkin poikkeustilanteessa korvaamattomaksi. Monikulttuuristen perheiden palveluohjaus oli mahdollista ja oleellista tietoa oli mahdollista jakaa perheiden äidinkielellä.

Opetus- ja nuorisopalvelut

Koronavirustilanteen vuoksi kouluissa siirryttiin suureksi osaksi etäopetukseen 18.3. alkaen. Tätä ennen tilanteeseen varustauduttiin lisäämällä kouluille tietoteknisiä laitteita. Opetushenkilöstö onnistui etäopetuksen järjestämisessä erittäin hyvin, vaikka etäopetukseen jouduttiin siirtymään todella nopeasti. Tässä auttoi perusopetuksen

Huomiota on yksiköissä kiinnitetty positiiviseen pedagogiikkaan suhteessa lapsiin, huoltajiin ja työyhteisöön. Keskiössä on lapsen vahvuudet. Osaamista on edelleen lisätty laadun arvioinnin kehittämisen avulla. Liikunta- ja pihapedagogiikkaa vahvistettiin hankerahalla, jota on saatu ”toiminnallinen oppiminen ulkoliikunnassa” - projektille. Yhteistyötä on käynnistetty varhaiskasvatuksen ja liikuntapalveluiden välillä.

Varhaiskasvatus ja perusopetus valmistelivat yhdessä il-tapäivätoiminnan siirtämisen perusopetukseen lukuvuoden 2020 alusta.

Painopistealueita on tarpeen jatkaa toimintakaudella 2020–2021, sillä kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei voitu poikkeusajasta johtuen toteuttaa. Erityisesti esteettöntä viestintää on tarpeen vahvistaa ensi vuonna.

Kevään sijaistarpeen huomattava väheneminen tasasi henkilöstökulujen lisääntymistä loppuvuonna. Kesän ja syksyn aikana ilmeni uusia lasten tuen tarpeita, jotka vaativat ryhmäohjaajien rekrytointia. Myös sairaslomien lisääntyminen poissaolo-ohjeistuksesta johtuen lisäsi huomattavasti sijaisten käyttöä.

ja lukion opetushenkilöstön hyvät digivalmiudet ja laitteistot ja viimeisen parin vuoden aikana rakennettu digi-tutor-verkosto, joka toimii opetushenkilöstön tukena.

Etäopetuksessa olleille oppilaille käynnistettiin koko kevään jatkunut ateriapakettipalvelu, jonka avulla eri kouluilta jaettiin aterioita sekä perusopetuksen oppilaille, että esikoululaisille.

Lukion opiskelijat siirtyivät maaliskuussa etäopetukseen ja myös lukiolaisille käynnistettiin ateriatarvikepakettien jakelu kevään aikana. Ylioppilaskirjoitusten käytännön järjestelyt sujuivat koronatilanteesta huolimatta hyvin ja kaikki kokelaat pääsivät osallistumaan suunnitellusti ylioppilaskirjoituksiin. Lukion päättäjäisjuhlaa ei voitu luki-ossa järjestää poikkeusolojen vuoksi.

Kevään aikana mm. varhaiskasvatuksen henkilökuntaa, joilla oma työ koronatilanteen vuoksi oli vähentynyt, toimi kaupungin ruokapalveluiden apuna ateriapakettien jakamisessa. Kun koulut toukokuussa jälleen avattiin kahdeksi viimeiseksi lukuvuoden viikoksi, perusopetuksen oppilaista 18 % jäi palaamatta kouluun poikkeusolojen vuoksi.

Alkukesästä jatkettiin jo tammikuussa aloitetut ja koronatilanteen vuoksi keskeytyneet järjestelyt iltapäivätoiminnan siirtämiseksi varhaiskasvatuksesta perusopetuksen yhteyteen. Toiminnan edellyttämät järjestelyt toteutettiin kesän ja alkusyksyn aikana.

Kansalaisopisto

Kevään poikkeusoloissa kansalaisopiston opettajat vastasivat nopeasti uuteen tilanteeseen ja alkoivat muuntaa kursseja verkkokursseiksi. Tämän työn ansiosta kursseja voitiin jatkaa poikkeusoloista huolimatta ja lisäksi saatiin uusia opiskelijoita kursseille. Kansalaisopiston tulonmenetykset jäivät rajallisiksi ja menetykset saatiin katettua valtionavustuksella.

Kansalaisopiston kurssitarjontaa on uudistettu kurssilaisille toteutetun asiakaskyselyn avulla, kansalaisopiston

KEHITTÄMINEN

Positiivisen pedagogiikan toimintatavoista on saatu hyviä kokemuksia sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa mm. ryhmäytymisessä, moninaisuuden ymmärtämisessä ja kiusaamisen ennaltaehkäisyssä. Positiivisen pedagogiikan toimintatapoja on käytöön otettu varhaiskasvatuksessa ja tietyissä peruskouluissa jo muutaman vuoden ajan. Positiivisen pedagogiikan toimintatapoja käytöön otetaan vuosien 2020–2021 aikana kaikissa varhaiskasvatuksen toimipaikoissa ja kouluissa.

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden henkilöstön osaamista kehitetään vahvistamalla erityisen tuen osaamista mm. nepsy-neuropsykiatrisen koulutuksen avulla. Ko. koulu-oksista on saatu hyviä kokemuksia varhaiskasvatuksen toiminnassa, joten myös perusopetuksen henkilöstöä

Poikkeusolojen vuoksi nuorisopalvelut muunsivat toimintaansa digitaaliseksi ja nuorisotyötä toteutettiin verkossa eri kanavien avulla, joilla tavoitettiin myös sellaisia nuoria, jotka eivät ole aiemmin olleet nuorisopalveluiden toiminnassa mukana. Myös useat yhteistyökumppanit, mm. seurakunta, lähtivät verkossa toteutettavaan nuorisotyöhön yhdessä kaupungin nuorisopalveluiden kanssa.

Koronarajoitukset vaikuttivat merkittävästi nuorisopalveluiden kesän 2020 toimintaan. Mm. kesäleirit jouduttiin peruuttamaan ja tilalle järjestettiin nuorten keskuuteen jalkautuvaa toimintaa ja nuorisotiloja pidettiin auki rajoitusten mukaisesti. Lisäksi nuorten kanssa toteutettiin liikunta-aktiviteetteja mm. melontakokeiluja ja kesäretki Ruissalon frisbeegolf-radalle.

Ruissaloon liikuntahalliin varusteltiin uusi nuorisotila, jonka käyttöönotto lykkäytyi koronatilanteen vuoksi syksyyn 2020, jolloin tilaan varusteltiin e-urheilulaitteita. Rahoitusta nuorisotilan varustamista varten saatiin mm. Googlelta.

kannattamatonta kurssitarjontaa on karsittu ja koronatilanne huomioon ottaen yhä enemmän kursseja on lähdetty tarjoamaan verkkokursseina.

Kansalaisopiston opettajat ovat käynnistäneet kouluilla kerhotoimintaa, jota kuitenkin koronatilanteen vuoksi ei ole voitu toteuttaa suunnitellulla tavalla. Lisäksi kesän aikana suunniteltiin ilmaisia kansalaisopiston kursseja haminalaisia varten syksyn toimintakautena toteutettaviksi.

varten on aloitettu tavoitteellinen nepsy-kouluttautuminen. Valtionavusteisten hankkeiden avulla henkilöstöä varten on alettu suunnitella myös muuta koulutusta.

Varhaiskasvatuksessa palveluohjausta on keskitetty ja pedagogista osaamista ja kulttuuritietoisuutta on vahvistettu. Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa esimiestyössä on lähdetty vahvistamaan henkilöstö- ja työkykyjohtamista.

Digitalisaation avulla on tavoitteena monipuolistaa perusopetuksen opetusmenetelmiä, käyttöönottaa digitaalisia tietokantoja, helpottaa opetushenkilöstön yhteistyötä ja osaamisen jakamista. Tämä edellyttää toimintatapojen muuttamista yhä enemmän mm. yhteisopetta-

juuteen ja uudenlaista yhteistyötä tukevaa tietotekniikkaa. Mm. vuoden 2020 aikana käynnistetty Google Story -projekti edistää tiedon jakamista, yhdessä tekemistä ja asiantuntijoiden oppimista toisiltaan. Myös sähköisen oppimisympäristön käyttöönoton pilotointi tukee edellä mainittuja tavoitteita.

Tietoteknisiä investointeja jaksotetaan vuosille 2021–2022, jolloin on tavoitteena käyttöönottaa elinikäisen digioppimisen toimintatapa. Samalla kehitetään esiopetuksen, perusopetuksen, lukion ja kansalaisopiston yhteistyötä. Elinikäisen digioppimisen toimintatapaan on tavoitteena saada mukaan oppilaitoksia, korkeakouluja ja muita yhteistyötahoja ja samalla rakentaa oppijanpolkuja eri ikävaiheista seuraaviin.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
421 Kasvatus- ja koulutuspalvelut						
Toimintatulot	1 711 966	1 633 500	0	1 633 500	1 614 088	-19 412
Myyntituotot	376 619	284 600		284 600	371 939	87 339
Maksutuotot	944 047	947 200		947 200	770 715	-176 485
Tuet ja avustukset	311 387	350 900		350 900	364 620	13 720
Muut toimintatuotot	79 913	50 800		50 800	106 814	56 014
Toimintamenot	-30 275 111	-34 087 700	-120 000	-34 207 700	-32 927 613	1 280 087
Henkilöstömenot	-19 613 456	-19 993 500	-240 000	-20 233 500	-19 382 131	851 369
Palvelujen ostot	-4 551 580	-4 585 300	120 000	-4 465 300	-4 260 583	204 717
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-630 897	-670 400		-670 400	-689 311	-18 911
Avustukset	-1 306 661	-1 595 000		-1 595 000	-1 584 666	10 334
Muut toimintamenot	-4 172 517	-7 243 500		-7 243 500	-7 010 922	232 578
Toimintakate	-28 563 145	-32 454 200	-120 000	-32 574 200	-31 313 525	1 260 675
Toimintakate €/asukas	-1420,27	-1632,75		-1638,79	-1 575,36	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-1 906 035	-1 811 400		-1 811 400	-1 747 696	63 704
Suunnitelmapoistot	-199 080	-134 300		-134 300	-252 476	-118 176
Yhteensä	-30 668 260	-34 399 900	-120 000	-34 519 900	-33 313 697	1 206 203

Talousarvion toteutuminen

Koronaviruksesta aiheutuneiden poikkeusolojen vuoksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja kertyi kevään ja kesän aikana huomattavasti normaalia vähemmän. Syksyn asiakasmaksut tasapainottivat kertymää jonkin verran. Yksityisille päiväkodeille maksettiin hoitomaksujen menetyksistä johtuvaa tukea. Osittain tästä syystä, sekä palvelusetelin lisääntyneestä käytöstä johtuen, palveluseteliin varattu määräraha ylittyi 60.000 eurolla.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen menetystä tasapainotti sijaiskoulujen väheneminen. Palkatonta vapaata haettiin myös jonkun verran vaihtoehtona korvaavalle työlle, mikä vähensi osaltaan henkilöstökuluja.

Sopeuttamistoimina menoja vähennettiin noin 120.000 euroa, joka koostui kevään aikana poikkeustilan vuoksi

Sisäisen kehittäjän koulutuksen jatkumona on syksyllä 2019 aloitettu Lean-valmennukset, joiden avulla esimiehet ja henkilöstö saa konkreettisia keinoja oman työnsä ja työyhteisöjensä toiminnan uudistamiseen, jotta mm. tunnistetaan ja ratkaistaan työn sujuvuuden ongelmakohtia, poistetaan päällekkäistä ja turhaa työtä ja parannetaan toiminnan asukaskeskeisyyttä.

Lean-osaamista sisällytetään erityisesti esimiestyön ja johtamisen toimintatavaksi osana työkykyjohtamista. Lean-valmennukset esimiehille ja henkilöstölle rytmitehtään vuosiin 2020–2022. Lean-valmennukset koskevat koko kaupunkioorganisaatiota.

vähentyneistä koulukuljetusmenoista ja henkilöstön koulutusmenoista. Perusopetuksen erityisen tuen järjestämiseksi perusopetuslain edellyttämällä tavalla haettiin kaupunginhallitukselta lisämäärärahaa 240.000 euroa ensimmäisen osavuositarkastuksen käsittelyn yhteydessä.

Toimintatuloja kasvattivat viime vuodelta jaksotetut varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseksi saadut valtionavusteiset hankerahoitukset yhteensä 102.000 euroa. Koronatilanteesta aiheutuneisiin kansalaisopiston tulonmenetyksiin haettiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionavustusta runsaat 25.000 euroa, mikä kattoi kaikki kansalaisopiston tulonmenetykset.

Lisäksi kesän aikana haettiin ja saatiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä varhaiskasvatuksen S2-oppilaiden opetusta varten runsaat 119.000 euroa valtionavustusta ja

haettiin sosiaali- ja terveysministeriöltä valtionavustusta erityisen tuen opetushenkilöstön palkkaamiseksi ja opetushenkilöstön mielenterveys-osaamisen vahvistamiseksi.

Poikkeusolojen aikana kasvatus- ja koulutuspalveluiden henkilökuntaa ei lomautettu. Työ väheni erityisesti varhaiskasvatuksessa, jonka henkilöitä siirtyi tekemään muuta varhaiskasvatuksen työtä, esim. Oma Nanny -toimintaa Haminan perheitä varten tai muuta korvaavaa työtä kaupungin muissa toiminnoissa.

Toimielin	HYVINVOINTIVALIOKUNTA
Tulosalue	Hyvinvoinnin edistäminen
Tulosyksiköt	Hyvinvoinnin edistäminen, Kirjasto- ja tietopalvelut, Kulttuuripalvelut ja Liikuntapalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Osallisuusjohtaja
Tehtävä	Hyvinvoinnin edistämisen palvelut, järjestöyhteistyö/kumppanuus, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut edistävät toiminnallaan vapaata kansalaistoimintaa ja lisäävät yhteisöllisyyttä sekä kuntalaisten aktiivisuutta. Painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnin edistämisessä.

TILOSYKSIKÖIDEN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Hyvinvoinnin edistäminen

Toiminnanohjausjärjestelmään tehtiin muutoksia 1.2.2020 alkaen, jonka myötä osallisuuden edistäminen nostettiin koko kaupungin toiminnassa yhä vahvemmin keskiöön. Hyvinvoinnin tulosalueen toiminta tähtää hyvinvoinnin kokonaisvaltaiseen edistämiseen yli toimialarajojen ja yhteistyössä monien kumppaneiden kanssa. Haminan oma hyvinvointikertomustyö on käynnissä. Lisäksi Hamina osallistui alueellisen hyvinvointikertomuksen työstämiseen, joka valmistui syksyllä 2020.

Hyvinvoinnin edistämässä keskeistä on osallisuuden kokemuksen vahvistaminen. Osallisuusavaintiimi, joka koostuu eri toimialojen edustajista, aloitti määräaikaisena toimintansa. Osallisuusavaintiimin laatima, kuntalaisille suunnattu osallisuus- ja hyvinvointikysely toteutettiin loppuvuodesta. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 1.436 haminalaista. Kyselyn tulokset huomioidaan osana kunnan

hyvinvointityötä ja ne toimivat pohjana kumppanuus- ja osallisuusohjelman päivityksessä.

Koronapandemia jarrutti osallisuutta ja hyvinvointia edistävien toimenpiteiden toteutumista monella tavalla. Kohtaamispaikkojen sisällöllinen kehittäminen pysähtyi, kulttuuripalvelujen yleisötapahtumia peruttiin ja liikuntaryhmiä ja -tapahtumia peruttiin. Suunnitelmissa olleita yhdistysten, yhteisöjen ja kuntalaisten tapaamisia rajoitettiin merkittävästi.

Rakenteellisia uudistuksia tehtiin koronasta huolimatta. Kesäkuussa aloitti osallisuuskoordinaattori työnsä tehtävään mm. toimiminen aikuisten ja ikäihmisten päihde-työn yhdyshenkilönä ja etsivän vanhustyön toimintamallin valmistelu sekä yhdistys- ja verkostoyhteistyö.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjasto ja tietopalvelut on hoitanut ydintehtäviään mm. lukemiskulttuurin ja monipuolisen lukutaidon edistäjänä sekä yhteisöllisyyden ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistajana. Alkuvuoden aikana kirjastopalvelut osallistuivat yhteistyössä eri palvelualueiden ja paikallisten toimijoiden kanssa tapahtumien ja toiminnan järjestämiseen, kuten satukahviloihin ja kulttuuriviikon sisältöihin.

Poikkeustilanne toi palveluihin merkittäviä muutoksia. Kirjastopalveluiden toimintaa keskeytettiin ja rajoitettiin vaihtelevin ajanjaksoin. Tilanteissa, joissa palveluita ei voitu tarjota normaalisti, palveluita tarjottiin mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksin. Digitaalisten palveluiden ja e-aineistojen merkitys on kasvanut.

Haminan ja Kotkan kirjastopalveluille myönnettiin yhteinen 26.000 euron hankerahoitus ”kirjastotilat osallistavaan musiikkikäyttöön” -hankkeeseen. Hankkeessa toiminta on osallisuutta tukevaa, kirjastojen toimintaa monipuolistavaa ja tilojen käyttöä aktivoivaa. Toimintaa koskevia valmisteluita tehtiin vuoden 2020 ja koronatilanne huomioiden on toiminta määrä aloittaa vuoden 2021 aikana.

Monipalveluauton hankinnasta päätettiin vuoden 2021 aikana. Monipalveluautomallin suunnitteluun osallistui yhteistyössä eri palvelualueiden, Kaakonkaksikon ja Kymso-

ten edustajia. Monipalveluauton ydinpalveluna on kirjastoautopalvelu ja toiminnan myötä myös muita palveluita on mahdollista jalkauttaa eri puolille Haminaa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluissa valmistelussa olivat kuluvan vuoden merkittävät tapahtumat ja toiminta sekä vuoden 2021 ennakointi. Alkuvuoden toiminta toteutui suunnitelmien mukaisesti.

Koronatilanne aiheutti useiden tapahtumien peruuttamisen. Mahdollisuuksien mukaan tapahtumat ja toiminta siirrettiin sähköisiksi palveluiksi. Lisäksi toteutettiin uu-

denlaisia jalkautuvia palveluja mm. yhteistyössä liikunta- palveluiden kanssa. Taidenäyttelytoiminta toteutui pääsääntöisesti suunnitelmien mukaisesti.

Lasten ja nuorten kulttuuripolku valmistui käyttöönotettavaksi. Toiminnan käynnistäminen siirtyi vuoteen 2021 koronatilanteen johdosta. Kulttuuripolun valmistelu on tehty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut

Korona pysäytti keväällä liikuntaryhmät ja liikuntaneuvonnan. Korvaavana työnä liikuntatiimi yhdessä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa tarjosivat kauppa-apua ikäihmisille ja järjestivät parvekejumppia.

Kesäliikuntaryhmät ja pyörävaellukset ovat toteutuivat suunnitellusti.

Pyöräilykulttuurin edistämiseksi kaupunkiin saatiin kaupunkipyörät kaupunkilaisten iloksi.

Kylät lentoon hankkeessa järjestettiin tapahtumia kumppanien ja yhdistysten kanssa.

Ulkoilupuitteita, mm. Portimon polkuja parannettiin.

KEHITTÄMINEN

Kirjaston toiminnan kehittämistyötä jatkettiin yhdessä henkilöstön kanssa. Mm. digitaalisten palveluiden ja lainaus- ja palautusautomaattien käyttämistä on aktivoitu ja kirjastotilojen uudistamistyö ja lasten ja nuorten kirjastotyön kehittäminen on aloitettu. Sisäinen kehittäjäkoulu on tuonut uusia tuulia kirjaston palveluihin.

Elokuvatoiminnan kehittäminen palvelumuotoilun keinoin aloitettiin vuonna 2020. Alkuvuodesta Kino Haminan kävijämäärät nousivat runsaasti. Elokuvateatterin äänentoistolaitteisto uusittiin.

Lean-kehittämisen avulla henkilöstö saa valmiuksia oman työnsä uudistamiseksi. Tavoitteena on ollut tunnistaa mahdollista päällekkäistä työtä tai työvaiheita, jotka eivät ole tarpeellisia.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
430 Hyvinvoinnin edistäminen						
Toimintatulot	293 394	280 800	0	280 800	284 810	4 010
Myyntituotot	75 964	55 200		55 200	59 021	3 821
Maksutuotot	333				0	0
Tuet ja avustukset	33 664	45 600		45 600	81 463	35 863
Muut toimintatuotot	183 433	180 000		180 000	144 325	-35 675
Toimintamenot	-2 777 902	-3 036 500	65 000	-2 971 500	-2 990 657	-19 157
Henkilöstömenot	-1 245 302	-1 213 900	24 000	-1 189 900	-1 182 453	7 447
Palvelujen ostot	-550 506	-467 900	13 000	-454 900	-465 296	-10 396
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252 386	-201 100	16 000	-185 100	-238 918	-53 818
Avustukset	-207 528	-240 000	12 000	-228 000	-251 953	-23 953
Muut toimintamenot	-522 179	-913 600		-913 600	-852 037	61 563
Toimintakate	-2 484 508	-2 755 700	65 000	-2 690 700	-2 705 847	-15 147
Toimintakate €/asukas	-123,54	-138,64		-135,37	-136,13	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-176 072	-183 200		-183 200	-177 468	5 732
Suunnitelmapoistot	-26 140	-77 600		-77 600	-21 641	55 959
Yhteensä	-2 686 720	-3 016 500	65 000	-2 951 500	-2 904 957	46 544

Talousarvion toteutuminen

Talousarviomuutoksena ensimmäisessä osavuositarkastuksessa menoja on vähennetty 65.000 euroa sopeuttamistoimenpiteenä.

Toimintatulot toteutuivat budjetoitua suurempina johdun tulosalueen vuokratuotoista ja myönnettyistä tuista ja avustuksista. Avustuksia myönnettiin 26.000 euroa Kirjastotilat osallistavaan musiikkikäyttöön -hankkeeseen ja 48.000 euroa Kylät lentoon -hankkeeseen. Muissa toimintatuotoissa mm. pääsymaksutuloja ja muita tuottoja kertyi arvioitua vähemmän.

Tulosalueen henkilöstömenot toteutuivat lähes budjetoidusti. Hyvinvoinnin edistämisen tulosityksikön henkilöstömenot ylittivät henkilöstölisäyksen johdosta. Säästöihin määrääikäisen henkilöstön palkkamenoissa ovat vaikuttaneet tehtävien vakinaistaminen sekä korona-aika. Säästöjä on muodostunut myös sijaistarpeiden vähentymisen myötä.

Aineiden ja tarvikkeiden osalta ylitettiin talousarvio. Liikuntapalvelut rakensivat ulkoliikunta mahdollisuuksia, kun sisäliikuntaa jouduttiin koronan takia rajoittamaan. Kirjastopalvelut hankkivat kirjallisuutta supistussuunnitelmia enemmän koronan takia.

Palvelujen ostot ylittivät ICT-palveluostojen ja koulutus- ja kulttuuripalvelujen osalta.

Kaupunki on maksanut avustuksia ja tehnyt hyvinvointia edistäviä ostopalvelusopimuksia budjetoitua enemmän.

Hyvinvoinnin edistämisen tulosalueen suunniteltu talousarvio ylittyi 15.147 euroa.

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
HYVINVOIVA HAMINALAINEN YHTEENSÄ						
Toimintatulot	2 005 359	1 914 300	0	1 914 300	1 898 897	-15 403
Myyntituotot	452 583	339 800	0	339 800	430 960	91 160
Maksutuotot	944 380	947 200	0	947 200	770 715	-176 485
Tuet ja avustukset	345 050	396 500	0	396 500	446 083	49 583
Muut toimintatuotot	263 345	230 800	0	230 800	251 139	20 339
Toimintamenot	-33 053 012	-37 124 200	-55 000	-37 179 200	-35 918 270	1 260 930
Henkilöstömenot	-20 858 758	-21 207 400	-216 000	-21 423 400	-20 564 584	858 816
Palvelujen ostot	-5 102 086	-5 053 200	133 000	-4 920 200	-4 725 879	194 321
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-883 284	-871 500	16 000	-855 500	-928 228	-72 728
Avustukset	-1 514 189	-1 835 000	12 000	-1 823 000	-1 836 620	-13 620
Muut toimintamenot	-4 694 696	-8 157 100	0	-8 157 100	-7 862 959	294 141
Toimintakate	-31 047 653	-35 209 900	-55 000	-35 264 900	-34 019 373	1 245 527
Toimintakate €/asukas	-1543,81	-1771,39		-1774,16	-1 711,49	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-2 082 107	-1 994 600	0	-1 994 600	-1 925 164	69 436
Suunnitelmapoistot	-225 220	-211 900	0	-211 900	-274 117	-62 217
Yhteensä	-33 354 979	-37 416 400	-55 000	-37 471 400	-36 218 654	1 252 746

Vetovoimainen Hamina palvelualue

Toimielin	KILPAILUKYKYVALIOKUNTA
Tulosalue	Elinkeino- ja vetovoimapalvelut
Tulosityksiköt	Elinkeinopalvelut, Maaseutupalvelut ja Vetovoimapalvelut
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Muutosjohtaja
Tehtävä	Elinkeinoelämän kehityshankkeiden tukeminen ja toimivien ratkaisujen etsiminen kumppanuuksien ja seutuyhteistyön avulla. Tavoitteena on luoda menestymisedellytyksiä paikkakunnalla jo oleville ja sinne aikoville yrityksille. Uusien työpaikkojen syntymiseen panostetaan voimakkaasti markkinointiin. Luodaan mahdollisimman hyvät edellytykset ja valmiudet monipuolisen tonttitarjonnan aikaansaamiseksi onnistuneen maankäytön ja ajan tasaisen kaavoituksen avulla. Kaupunkilaisille ja vierailijoille järjestetään monipuolista kulttuuri- ja tapahtumatarjontaa sekä hyvät puitteet urheilun, liikunnan ja vapaa-ajan viettoon.

TULOSYKSIKÖIDEN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Elinkeinopalvelut

Satamasidonnaisen teollisuuden edelleen kehittämiseksi sataman alueella on BusinessMooring - ohjausryhmä(BM) kokoontunut noin kahden kuukauden välein.

Hankkeen jatkorahoitus seuraaville vuosille on myös varmistumassa. Hankkeen ohjausryhmässä kaupunkia on edustanut kehitysjohtaja.

BM hankkeen ansiosta Hillonlahden pohjoispuolisen alueen kiinnostavuus akkutoimijoille ja isoille datacenter - toimijoille on lisääntynyt. Tästä syystä kaupunki on yhdessä HaminaKotka Satama Oy:n, Haminan Veden ja Haminan Energia Oy:n edustajien kanssa laadittanut alueelle yleissuunnitelman. Suunnitelman perusteella on käynnistetty YVA - ja asemakaavan muutosprosessit.

Maaseutupalvelut

EU:n uuden ohjelmakauden alku on siirtynyt vuoteen 2022/2023. Tämä vaikuttaa myös Kehittämisyhdistys Sepra ry:n toimintaan. Ohjelmien valmistelu on menossa.

Perinteinen tukihakukoulutus korvattiin monipuolisella ”Maaseutupalvelujen viljelijätiedotteella 2020”.

Alkuvuodesta tehtiin Haminan virkamiesjohdon yrityskäyntejä seitsemään eri kohteeseen. Myös maaseutupalvelujen henkilöstö kävi tutustumassa maatilainvestointikohteeseen.

Tervasaaren toteuttaminen edistyy yleisten alueiden osalta suunnitellusti. Ensimmäisen asumiskohteen rakentaminen on alkanut 2020 Hamina-Asuntojen uudiskohteen myötä.

Vapaarahoitteisten kohteiden toteutumista edistetään mm. Asumaan Haminaan kampanjan avulla sekä neuvotteluiden avulla rakennusliikkeiden kanssa. Halukkuutta rakentamiseen on ilmennyt.

Keskustan kehittämishankkeet etenevät suunnitellusti. Vallipuiston (entinen Kesäpuisto) yleissuunnitelma valmistuu syksyllä 2020 ja toteuttaminen alkaa keväällä 2021.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on valmistunut.

Keväälle valmisteltiin neljä Tuula-matkojen työhyvinvointipäivää maaseutukierroksina, mutta jo ensimmäinen ”Rehtorit Reissussa” jouduttiin siirtämään koronatilanteesta johtuen.

Koko henkilöstö siirtyi etätöihin 15.3. alkaen. Koronan aiheuttamat etätyöt johtivat muutoksiin maaseutupalvelujen asiakaspalvelussa ja neuvonnassa. Halusimme toimia etupainotteisesti ja turvata toimintamme koronatilanteessa. Toimintatavaksi tuli aktiivinen yhteydenpito asiakkaisiin, neuvontaa ja sähköisen tukihaun opastusta

etänä. Meidän asiakasyhteydenottoja oli noin 800. Sähköiseen päätukihakuun saapui hakemukset 566 maatilalta. Paperisia tukioikeudensiirtohakemuksia käsiteltiin 531 kpl.

Maastotarkastukset hukkakauran osalta on osittain korvattu etäyhteydenotolla.

Työpaikkalaverit pidimme Villa Jaakkolassa ja Galleria Luomassa, näin jatkoimme hallitusti yrityskäyntejä.

Tapahtumatuotanto ja museot

Koronaviruspandemia löi leimansa tapahtumatuotannon ja museoiden toiseen vuosikolmannekseseen. 16.3. alkaen yleisötapahtumat peruttiin ja museot suljettiin Valtioneuvoston päätöksellä. Muu työntekeo jatkui yksikössä normaalisti ja resursseja järjesteltiin tarvittaessa uudelleen, esimerkiksi museoiden aukiolo tehtävistä kokoelmien digitointiin.

Tiukempien kokoontumisrajoitusten ollessa voimassa tapahtumatuotanto järjesti kolme virtuaalikeikkaa, jotka striimattiin verkkoon. Lisäksi keikat olivat katsottavissa jälkepäin rajoitetun ajan kaupungin Youtube-kanavalla. Tavoitteena oli sekä viihdyttää ja piristää kaupunkilaisia, että tukea seudun luovan alan toimintaa. Lisäksi nostimme Hamina Bastionin näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa, Youtube-näytöt mukaan lukien keikat saivat kaikkiaan noin 6.160 katsojaa. Näyttelyihin satsattiin myös tapahtumatuotannossa järjestämällä Raatihuoneella nopealla aikataululla Jukka Rintalan muoti- ja taidenäyttely, jonka näki noin 12.700 henkeä. Näyttelyyn oli vapaa pääsy. Järjestelyissä noudatettiin AVI:n ohjeistusta tartuntavaaran torjumiseksi.

Vaikka kokoontumiset tulivat rajoituksin mahdollisiksi jälleen 1.6. alkaen, yleisötilaisuuksien järjestämisen liittyvien haasteiden ja tilaisuuksille asetettujen yleisömäärärajoitusten vuoksi Hamina Bastionin varauskalenteri tyhjeni ulkopuolisten järjestäjien tapahtumista. Suurinta osaa varauksista siirrettiin kesään 2021. Myös Hamina Tattoo siirrettiin vuoteen 2021. Tattoo järjesti kuitenkin

KEHITTÄMINEN

Haminassa on meneillään useita kehittämishankkeita eri tahojen kanssa. Merkittävimpiä näistä ovat keskustusten kehittämiseen keskittyvä Kohtaamisia ympyröiden ytimessä sekä kilpailukyky ja kasvu -ohjelma. Ohjaamo hanke on loppunut ja toiminta siirtynyt kaupungin omaksi työksi.

Matkailun osalta toteutimme käytännön pienryhmäkoulutusta teemalla ”Lähiiruoka ja villiyrtyt”. Suunnittelimme yrittäjien kanssa maaseutumatkailupaketin, toteutus myöhemmänä ajankohtana.

Aili Ilosen ja Antti Kujanpään konsertti toteutui luonnollisesti landella Villa Jaakkolassa 8.8.2020 yhteistyössä Ahola Farmin ja Metson tilan kanssa.

Ruokaviraston Iso 27110:13-standardin mukainen maaseutuhallinnon toiminnan ja tietoturvan auditointi on 1.9.2020.

kaksi konserttia heinä-elokuussa Ravintola Kerhon puutarhassa sekä RUK:n maneesissa.

Koronaviruspandemia on vaikuttanut voimakkaasti myös museoiden toimintaan. Kauppiaantomuseon pääsiäisnäyttely, siihen liittyvät koululaisopastukset sekä kevään ryhmävaraukset ja museon kevään työpajat, harrastusryhmät ja tapahtumat jouduttiin perumaan.

Museot panostivat sulkemisaikana viestintään ja näkyvyyden lisäämiseen sosiaalisessa mediassa sekä aineistojen digitaalisen saavutettavuuden parantamiseen. Lisäksi museot toteuttivat toukokuussa haminalaisille verkossa kyselyn koronaviruksen aiheuttaman poikkeusajan kokemuksista. Museonäyttelyt tuli jälleen mahdolliseksi avata yleisölle 1.6. alkaen. Heinäkuun loppuun mennessä museoissa oli (vuoden alusta) vierailut yhteensä noin 5.141 kävijää, mikä on noin 37 % vähemmän kuin verrattuna samaan aikaan vuonna 2019.

Raatihuoneentorin joulutapahtuma keräsi useita tuhansia kävijöitä. Satupalatsin kävijämäärä oli noin 4.000. Tapahtuman myötä kaupunki sai merkittävää näkymistä valtakunnan medioissa. Järjestelyissä noudatettiin Avin ja Kymnsoten ohjeistuksia tartuntavaaran torjumiseksi.

Henkilökunnan tekemä kehittämistyö on myös merkittävässä asemassa, koska he toimivat koko ajan kaupunkilaisten kanssa rajapinnassa.

Seutukaupunkien kanssa Hamina on yhteistyössä osallistunut osaavan työvoiman saatavuuteen keskittyvään verkostohankkeeseen.

Työllisyyden hoidon osalta yhteistyötä tehdään tiiviisti Ekamin kanssa. Tästä on syntynyt myös Ohjaamo -hanke. Sataman osalta kaupunki on mukana Business Mooring -kehittämishankkeessa.

Joukkoliikenteen osalta kehittämistyötä tehdään tiiviisti Kotkan kaupungin henkilöliikenneyksikön kanssa. Tätä kautta myös kaukoliikenteen saavutettavuutta parannetaan.

Maaseutupalvelujen 2019 alkaneella Hinkua Kyliin teemalla jatketaan maaseudun ja maaseutuyritysten esille nostoa yritysvierailujen, maaseutukierrosten ja Ekologinen Hamina maaseututapahtumien avulla. Kehittämisyhdistys Sepra Ry:n toimintaa tuetaan.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
511 Elinkeino- ja vetovoimapalvelut						
Toimintatulot	796 061	1 590 100	0	1 590 100	732 723	-857 377
Myyntituotot	351 784	418 000		418 000	274 991	-143 009
Tuet ja avustukset	169 532	341 100		341 100	150 955	-190 145
Muut toimintatuotot	274 744	831 000		831 000	306 777	-524 223
Toimintamenot	-4 025 882	-5 470 300	20 000	-5 450 300	-4 527 731	-922 569
Henkilöstömenot	-1 253 319	-1 381 500	20 000	-1 361 500	-1 255 542	-105 958
Palvelujen ostot	-2 039 179	-2 786 500		-2 786 500	-2 051 837	-734 663
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 572	-73 600		-73 600	-131 221	57 621
Avustukset	-127 935	-243 000		-243 000	-130 100	-112 900
Muut toimintamenot	-533 876	-985 700		-985 700	-959 030	-26 670
Toimintakate	-3 229 821	-3 880 200	20 000	-3 860 200	-3 795 009	-65 191
Toimintakate €/asukas	-160,60	-195,21		-194,20	-190,92	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-212 117	-239 100		-239 100	-226 885	-12 215
Suunnitelmapoistot	-67 169	-198 500		-198 500	-187 678	-10 822
Yhteensä	-3 509 107	-4 317 800	20 000	-4 297 800	-4 209 572	-88 228

Talousarvion toteutuminen

Sopeuttamistoimina henkilöstömenoja vähennettiin 20.000 euroa museon kustannuspaikalta. Muutokset on käsitelty osavuositarkastuksissa.

BusinessMooring -työryhmä kokoontuu säännöllisesti noin kahden kuukauden välein. Työryhmän tärkein tehtävä on satamasidonnaisten työpaikkojen luominen HaminaKotka Sataman alueille. Työryhmään kuuluvat edustajat Haminan ja Kotkan kaupungeista, vesi- ja energia-alan toimijoista, Kymenlaakson Liitosta ja Cursor Oy:stä. Vuoden 2020 aikana eniten kysyntää on ollut akkuteollisuuden keskittävistä hankkeista sekä erityyppisistä data-centereistä.

Ohjaamohanke on ESR rahoitettu yhteishanke Ekamin kanssa. Hankkeen avulla on saatu matalan kynnyksen nuorten palvelut helposti saavutettaviksi. Hanke päättyi kesään 2020 ja sen jälkeen toiminta on jatkunut kaupungin omana toimintana. Nuorten työttömyysluvut heilahtelevat kausiluonteisesti. Tämä näkyy erityisesti työttömien määrien nousuna kesä-heinäkuussa sekä joulukuussa. Nuorten kesätyöllistäminen on toteutettu kaupungin oman kesätyöpaikkatarjonnan, kesätyöseteleiden

ja yritysseteleiden avulla. Loppuvuodesta 2020 kesätyösetelit muutettiin sesonkityöseteleiksi, jotta mm. joulusongin vaatimuksiin päästiin vastaamaan. Kesällä 2020 tarjottiin kesätyö 140 nuorelle kaupungin omissa yksiköissä, kesätyösetelillä tuettiin 169 nuoren työllistämistä yrityksiin ja yhdistyksiin ja 7 nuorta sai tukea kesäyrittäjyyteen. Lisäksi kausityöseteleitä haettiin 43 kpl. Palkkatuella työllistettiin ensisijaisesti nuoria sekä pitkäaikaistyöttömiä. Yhteensä vuoden aikana työllistettiin 54 työtöntä, joista 25-vuotiaita tai nuorempia oli 19. Oppisopimuskoulutusta lisättiin kaupungin eri yksiköissä. Pitkäaikaistyöttömien määrä Haminassa oli joulukuun loppussa 42 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Yhdistyksille työllistämisen tueksi on tarjolla tilapäislaina sekä kuntalaisia valtion palkkatuen rinnalla. Työttömien opintotöiden jako on hajautettu asiakaslähtöisesti TE-palveluiden eri toimipisteisiin. Uusi työllistämismalli on saatu pilotointivaiheeseen. Kymenlaakson yhteinen, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tehty työllisyysohjelma on saatu loppuvaiheeseen. Lisäksi ollaan yhteistyökumppanina useissa eri työllistämiseen ja hyvinvointiin liittyvissä hankkeissa.

Hamina Tattoo -tapahtuman lipunmyynti keskeytettiin tapahtuman siirtämisen vuoksi.

Haminan uuden kaupunginosan, Tervasaaren toteuttaminen eteni. Ensimmäinen kerrostalo lähti toteutumaan ja muita tontteja kohtaan on osoitettu kiinnostusta. Tervasaaren yleisten alueiden, kuten puiston, uimarannan, katujen, laitureiden ja rantapromenadien rakentaminen tehdään etupainotteisena.

Vuoden 2020 aikana eniten kysyntää on ollut akkuteollisuuteen keskittyvistä hankkeista sekä erityyppisistä data-centereistä.

Maaseutupalvelut on nostanut maaseutupalvelua, maaseutua sekä alueen yrityksiä esille ja kuntalaisten tietoisuuteen teemalla: Rohkeasti ja intohimolla. Maaseutupalvelut työskentelevät tiiviisti koko kaupungin elinvoiman eteen.

Maaseutupalveluiden käsittelemien tukihakemusten määrä on pysynyt ennallaan ja käsittely on tehty annetuissa aikaikkunoissa.

Toimielin	KILPAILUKYKYVALIOKUNTA
Tulosalue	Kaupunkisuunnittelu
Tulosyksiköt	Kaavoitus ja Maankäyttö
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Muutosjohtaja

Tehtävä	Kaupunkiseutua suunnitellaan toimivaksi, viihtyisäksi ja ekotaloudellisesti kestäväksi. Huolehditaan kaupungin maapolitiikan valmistelusta, kaavoituksesta, tonttitarjonnasta, kiinteistönmuodostuksesta sekä mittaus- ja kartastopalveluista.
---------	--

TULOSYKSIKÖN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Kaavoitus ja maankäyttö

Kaavoituksessa ja maankäytössä alkuvuosi on sujunut suunnitelmien mukaisesti. Satamasidonaisen teollisuuden kasvava kysyntä asettaa maanhankinnan sekä maan-

käytön suunnittelun kaupungissa entistä merkittäväm-pään rooliin. Hillonlahden pohjoispuoleisen alueen asemakaava- ja YVA-prosessit ovat käynnistyneet.

KEHITTÄMINEN

Kaupunkisuunnittelun henkilöstön osaamista kehitetään osallistumalla oman alan koulutustilaisuuksiin ja lainsäädäntömuutoksiin liittyviin koulutustilaisuuksiin. Omia työprosesseja on kehitetty koko ajan.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
515 Kaupunkisuunnittelu						
Toimintatulot	7 455 603	7 054 900	200 000	7 254 900	7 671 420	452 930
Myyntituotot	264 830	391 400		391 400	497 223	105 823
Maksutuotot	53 344	40 000		40 000	41 255	1 255
Tuet ja avustukset	3 186				0	0
Muut toimintatuotot	7 096 912	6 607 000	200 000	6 807 000	7 132 942	325 942
Valmistus omaan käyttöön	37 331	16 500		16 500	36 411	19 911
Toimintamenot	-1 106 978	-1 180 000	0	-1 180 000	-1 016 334	-163 666
Henkilöstömenot	-660 198	-746 700		-746 700	-695 519	-51 181
Palvelujen ostot	-355 966	-351 700		-351 700	-225 012	-126 688
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 953	-31 200		-31 200	-26 570	-4 630
Muut toimintamenot	-70 860	-50 400		-50 400	-69 232	18 832
Toimintakate	6 348 625	5 874 900	200 000	6 074 900	6 691 496	616 596
Toimintakate €/asukas	315,68	295,56		305,62	336,65	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-99 785	-101 700		-101 700	-97 187	-4 513
Suunnitelmapoistot	-636 890	-642 000		-642 000	-641 989	-11
Yhteensä	5 611 950	5 131 200	200 000	5 331 200	5 952 320	621 120

Talousarvion toteutuminen

Maanvuokratuottoja lisättiin osavuositarkastuksen yhteydessä 200.000 euroa.

Kaavoittajan virat on täytetty, mutta maanmittausinsinöörin virkaa ei ole saatu vielä täytettyä.

Asuntotonttien luovutus oli edelleen hiljaista, mutta teollisuustonttien kysyntä on vilkastumassa. Suurin yksittäinen teollisuustontin luovutus oli 100.000 euroa.

Toimielin	KAUPUNKIKEHITYSVALIOKUNTA
Tulosalue	Kaupunkikehityspalvelut
Tulosityksiköt	Kiinteistöpalvelut, Aluepalvelut, Ruoka- ja puhtaushuolto
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuhenkilö	Ympäristöpäällikkö
Tehtävä	<p>Kaupungin toimitiloista ja yleisistä alueista huolehtiminen asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti, huomioiden myös kaupunkiympäristön turvallisuus, viihtyisyyden ylläpito ja kehittäminen.</p> <p>Kaupungin palvelualueilla on käyttötärpeen ja taloudellisten resurssien mukaiset toimitilat.</p> <p>Infrastruktuurin ja kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen.</p> <p>Tuottaa kaupungin eri tilaajille tukipalveluja, joilla täydennetään tilaajien kasvatuksellisia, terveydellisiä ja elämyksellisiä tavoitteita. Aktiivisen toiminnan sekä ammattitaitoisten ja kehityshaluisten moniosaajien avulla huomioidaan asiakastyytyväisyys, taloudellisuus ja henkilöstön hyvinvointi.</p>

TULOSYKSIKÖIDEN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalveluiden puolella huollot ja pienet korjaukset on toteutettu suunnitellusti.

Kriittinen henkilöstö on koronaviruksen aikana jaettu työskentelemään fyysisesti eri pisteisiin.

Sairaslomat ovat pysyneet edellisten vuosien tasolla.

Kohteiden suunnittelu eteni suunnitellusti ja investoinnit ovat aikataulussaan. Liikuntahallin peruskorjauksen suunnittelua ei pystytty kuitenkaan käynnistämään, vaan se jouduttiin siirtämään vuodelle eteenpäin.

Kiinteistöohjelman päivitys käynnistyi vuoden 2020 aikana ja se saadaan päätökseen vuoden 2021 aikana, kun läntisen alueen kouluverkko ratkaisut sekä KYMSOTE:n kiinteistöstrategia täsmentyvät.

Aluepalvelut

Aluepalveluiden kohdalla aikainen kevät kevensi talvikunnossapitoon kohdistuvia kustannuksia. Vähälumisesta talvesta johtuen katujen ja viheralueiden hiekan poisto päästiin aloittamaan ennätyskellisen aikaisin.

Henkilöstömenoja säästyivät eläköitymisen ja sijaisten vähäisen käytön vuoksi. Sairaslomat pysyivät edellisten vuosien tasolla.

Ulkoliikuntapaikkojen, kuntoratojen ja muiden liikuntareittien kunnostustyöt päästiin aloittamaan hyvissä ajoin. Tarmolan ulkoilureitin varteen valmistui laavu ja kuntosadan valaistusta uusittiin.

Keväällä aluepalveluille ohjattiin korvaavan työn tekijöitä, joten viheralueiden ja tienvierustojen siistimistä päästiin tekemään aiempia vuosia laajemmin. Sisääntuloväylien siistiminen (niitot) toteutui aluepalveluiden yhteistyöllä.

Viheralueiden laatu parani laadukkaalla hoidolla ja kunnossapidolla. Viheralueiden ja yleisten alueiden siisteyteen ja turvallisuuteen panostettiin korona vuonna. Istutusten suunnittelu yhteisöllisesti ei toteutunut koronarajoitusten takia.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Palveluita on koko vuoden 2020 leimannut korona ja sen aiheuttamat vaatimukset koko yksikössä:

Ruokapalveluissa aloitettiin ensimmäisten kuntien joukossa ruoan jakelu etäopetuksessa oleville

Kaupungin kiinteistöjen siirtymistä kaukolämpöön on selvitetty laajasti ja ensimmäiset neljä kohdetta kytkettiin kaukolämpöverkkoon vuonna 2020. Kaukolämpöön siirtyvät kirjasto, aseman koulu, Bastioni sekä veteraanikoti. Tulevina vuosina vuorossa ovat raittiustalo, puistotalo, pappilansalmen koulun vanha osa, rauhankatu 8 kiinteistö, keskikaupungin vuoropäiväkoti, keskustan liikuntahalli sekä raatihuone. Selvityksessä on myös Reutsinmäen kiinteistöjen sekä Kellokallion palvelukeskuksen liittäminen kaukolämpöverkkoon lähitulevaisuudessa.

Kaukolämpöön siirtyminen tuo tulevina vuosina merkittäviä säästöjä ja on kaupungin strategian ja erityisesti Ekologisen Haminan tavoitteiden mukaista.

Urheilukentän huoltorakennuksen osalta kuultiin käyttäjiä ja seurojen edustajia vuoden 2020 aikana. Suunnittelu ja toteutus tapahtuvat vuoden 2021 puolella.

Tervasaaren skeittirampin alueelle valmistui lisäasfaltointi ja graffittiseinä. Alue valaistetaan vuoden 2021 aikana.

Leikkipuistoista perhepuistoksi toteutus käynnistyi osallistavan kesäpuiston suunnittelun kautta.

Tervasaaren laitureiden korjaamisen seuraava vaihe käynnistyi.

Viheralueille ja kevyenliikenteen varsille hankittiin ja asennettiin kymmeniä uusia penkkejä ja istuinryhmiä.

koululaisille. Pikaisesta aikataulusta huolimatta jakelu toimi hyvin.

Puhtauspalveluissa hygienia- ja puhtausniveleitä nostettiin koko vuodeksi.

Hankintoja on koko yksikössä jouduttu koronan vuoksi tekemään runsaasti esim. kertakäyttörasiat, puhdistus- ja desinfointiaineet sekä suojaimet (maskit ja visiirit) koko kaupungin henkilöstölle.

Lyhytaikaiset sairauslomat ovat vähentyneet, kun taas pidemmät ovat lisääntyneet.

Koulutustavoitteisiin ei yksikössä koronasäännöksiä vuoksi päästy. Samoin yksikön tulot pienentyivät koronasulkujen sekä Kymsoten toimenpiteiden vuoksi. Henkilöstö kulut pysyvät kuitenkin ennallaan.

KEHITTÄMINEN

Kehittämisessä aluepalvelut ovat tiiviisti mukana Haminan Veden kanssa tehtävässä yhteistyössä, investoinneissa sekä toimintojen kehittämisessä. Erityisesti Tervasaaren uuden merellisen alueen yleisten alueiden toteuttaminen, keskustan kehittäminen mm. Kesäpuiston uudistaminen osallistavasti ja satama-alueen suunnat ovat oleellisia.

Laitoshuollossa siivouksen mitoitus saatettiin loppuun ja siivouksessa tehtiin joitain tarkistusmitoituksia. Laadun valvonta jäi suurelta osin tekemättä.

Ruokapalveluissa toteutettiin asiakastytyväisyyskysely. Puhtauspalveluilla se siirtyi vuodelle 2021.

Jo aiemmin todettu kaupunkilaisten mukaanotto oli yksi merkittävimpiä kehittämiskohteita.

Vuoden 2020 osalta kiinnitettiin erityistä huomiota nuorisoon. Skeittiparkki, mopotalli ja graffitiseinä toteutettiin. Näitä tehtiin yhdessä muiden valiokuntien alaisten toimijoiden kanssa.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
520 Kaupunkikehityspalvelut						
Toimintatulot	18 133 363	23 624 600	0	23 624 600	22 736 907	-513 037
Myyntituotot	6 953 235	6 620 400		6 620 400	6 397 394	-223 006
Maksutuotot	54 915	17 000		17 000	0	-17 000
Tuet ja avustukset	177 702	130 500		130 500	138 805	8 305
Muut toimintatuotot	10 672 480	16 701 700		16 701 700	16 200 708	-500 992
Valmistus omaan käyttöön	275 031	155 000		155 000	374 656	219 656
Toimintamenot	-21 564 846	-22 560 600	280 000	-22 280 600	-21 687 281	-593 319
Henkilöstömenot	-7 624 218	-7 770 200	40 000	-7 730 200	-7 073 624	-656 576
Palvelujen ostot	-5 351 719	-4 641 700	200 000	-4 441 700	-4 697 078	255 378
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 888 881	-4 995 900		-4 995 900	-4 743 065	-252 835
Avustukset	-151 077	-212 000		-212 000	-199 184	-12 816
Muut toimintamenot	-3 548 952	-4 940 800	40 000	-4 900 800	-4 974 330	73 530
Toimintakate	-3 431 483	1 064 000	280 000	1 344 000	1 424 282	-80 282
Toimintakate €/asukas	-170,63	53,53		67,62	71,65	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-554 484	-646 500		-646 500	-590 580	55 920
Suunnitelmapoistot	-7 906 158	-6 388 500		-6 388 500	-6 263 818	124 683
Yhteensä	-11 892 124	-5 971 000	280 000	-5 691 000	-5 430 115	-260 885

Talousarvion toteutuminen

Sopeuttamistoimenpiteenä menoja vähennettiin talvikunnossapidosta 200.000 euroa, latukoneen hankinta siirrettiin myöhemmäksi 40.000 euroa, aluepalveluiden henkilöstömenoista 20.000 euroa ja ruoka- ja puhtauspalveluiden henkilöstömenoista 20.000 euroa. Muutokset yhteensä 280.000 euroa.

Vähäluminen talvi helpotti pihojen talvihoidon kustannuksia.

Liikuntapaikkojen osalta panostettiin monipuoliseen ulkoiluun. Ruissaloon rakentuivat kuntoportaat ja luontopolkujen pitkospuita uusittiin.

Toimielin	LUPAVALIOKUNTA
Tulosalue	Ympäristön ja rakentamisen valvonta
Tulosyksiköt	Ympäristötoimi, Rakennusvalvonta
Talousarvion sitovuus	Toimintakate
Vastuuhenkilö	Ympäristöpäällikkö
Tehtävä	Seudullisen ympäristön- ja terveydensuojelun edistäminen ja valvonta sekä elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto. Kaavoituksen toteutumisen valvonta sekä ympäristöön sopeutuvan, laadukkaan rakentamisen edistäminen Haminassa.

TULOSYKSIKÖIDEN TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Rakennusvalvonta

Asiakaspalvelu oli mahdollista myös toimistolla suojautuminen huomioiden. Lupa-asiat hoidettiin Lupapiste-ohjelmistolla kuten ennenkin.

Rakennuspaikoilla tehtiin välttämättömät lupa-asioihin kuuluvat katselmuksot ja tarkastukset.

Henkilökunta oli mahdollisimman paljon etätyössä, mutta välttämättömät henkilökohtaiset tapaamiset olivat mahdollisia ajanvarauksella.

Ympäristönsuojelu

Lupa- ja valvonta-asioita oli edelleen vireillä paljon. Varsinkin maa-aineslupien määrä lisääntyi. Valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehtiin osittain sähköisesti, jotta tarkastus toimipaikassa olisi lyhyt.

Ympäristönsuojelumääräysten luonnos saatiin loppuvuodesta valmistelua hyväksymiskäsittelyä varten. Ympäristöriskillisyyden torjunta satoi poikkeuksellisen paljon resursseja. Henkilökunta oli mahdollisimman paljon etätyössä.

Terveydensuojelu

Tarkastustoimintaa harjoitettiin lähes tavanomaisessa laajuudessa Valviran ja Ruokaviraston ohjeiden mukaan riskiperusteisesti.

Henkilökunta oli mahdollisimman paljon etätyössä. Päivystys ja eläinsuojeluvalvonta toimivat normaalisti.

Eläinlääkintähuollon praktiikassa huomioitiin koronarajoitukset ja suojautuminen. Päivystyksestä tehtyä kriisitilanteiden yhteistyösopimusta jatkettiin vuoden 2021 loppuun koko Kymenlaaksossa.

Eläinlääkintäpalvelujen kysyntä kasvoi Haminassa ja väheni etenkin Miehikkälässä. Loppuvuodesta aloitettiin valmistautuminen päivystäjien lisääntyviin lepoaikoihin. Jatkossa kolmen päivävastaanoton pitäminen auki päivittäin voi olla haastavaa myös lisääntyneen työvoimapulan takia.

Eläinsuojeluvalvontaan saatiin ensimmäinen vakituinen kokopäiväinen valvontaeläinlääkäri, mikä lisäsi eläinsuojelutapausten selvittämistä. Eläinsuojeluvalvonnan kustannukset korvataan valtion varoista.

KEHITTÄMINEN

Lupavaliokunnan alaista toimintaa sääntelee erityislainsäädäntö hyvin tiukasti. Tämä heijastuu myös kehittämistoimintaan. Tarvittavien määräysten laatiminen ja ajantasaistaminen ovat tulevaisuudessa tärkeitä tehtäviä. Pitkäjänteiseen toiminnan suunnitteluun tullaan kiinnittämään

huomiota. Palvelutarjonnan kehittämistä kokeiltiin Haminan eläinlääkärin vastaanoton määräaikaikaisella eläinlääkärin avustajalla, josta saatiin hyviä kokemuksia jatkoa ajatellen. Loppuvuodesta alettiin selvittää mahdollisuutta eläinlääkintäpalvelujen keskittämiseen, koska pakolliset lepoajat lisääntyvät ja työvoimapula pahenee.

Tuloslaskelma

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
540 Ympäristön ja rakentamisen valvonta						
Toimintatulot	612 514	494 200	0	494 200	531 969	37 769
Myyntituotot	379 094	354 200		354 200	350 292	-3 908
Maksutuotot	221 372	140 000		140 000	181 208	41 208
Muut toimintatuotot					469	469
Valmistus omaan käyttöön	12 048				0	0
Toimintamenot	-1 039 658	-1 171 800	0	-1 171 800	-1 126 558	-45 242
Henkilöstömenot	-874 726	-939 700		-939 700	-923 046	-16 654
Palvelujen ostot	-115 424	-159 700		-159 700	-115 040	-44 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 282	-15 400		-15 400	-26 728	11 328
Muut toimintamenot	-37 226	-57 000		-57 000	-61 744	4 744
Toimintakate	-427 144	-677 600	0	-677 600	-594 589	-83 011
Toimintakate €/asukas	-21,24	-34,09		-34,09	-29,91	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-95 553	-98 600		-98 600	-95 297	-3 303
Suunnitelmapoistot	-1 937	-1 400		-1 400	-1 356	-44
Yhteensä	-524 634	-777 600	0	-777 600	-691 242	79 664

Talousarvion toteutuminen

Talousarviota ei tarvinnut muuttaa vuoden aikana ja se toteutui 83.011 euroa alijäämäisenä.

Rakennusvalvonnan henkilöresurssit olivat edelleen tiukalla. Ympäristönsuojeluun ja eläinsuojeluvalvontaan saatiin lisää vakituista henkilöresursseja.

Ekologinen Hamina strategisen tavoitteen toteuttaminen edistyi Hinku-työryhmän ohjauksessa.

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
VETOVOIMAINEN HAMINA YHTEENSÄ						
Toimintatulot	26 997 540	32 763 800	200 000	32 963 800	31 673 017	-879 716
Myyntituotot	7 948 943	7 784 000	0	7 784 000	7 519 899	-264 101
Maksutuotot	329 631	197 000	0	197 000	222 463	25 463
Tuet ja avustukset	350 420	471 600	0	471 600	289 760	-181 840
Muut toimintatuotot	18 044 136	24 139 700	200 000	24 339 700	23 640 895	-698 805
Valmistus omaan käyttöön	324 410	171 500	0	171 500	411 067	239 567
Toimintamenot	-27 737 363	-30 382 700	300 000	-30 082 700	-28 357 904	-1 724 796
Henkilöstömenot	-10 412 461	-10 838 100	60 000	-10 778 100	-9 947 731	-830 369
Palvelujen ostot	-7 862 288	-7 939 600	200 000	-7 739 600	-7 088 967	-650 633
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 992 688	-5 116 100	0	-5 116 100	-4 927 584	-188 516
Avustukset	-279 012	-455 000	0	-455 000	-329 284	-125 716
Muut toimintamenot	-4 190 914	-6 033 900	40 000	-5 993 900	-6 064 337	70 437
Toimintakate	-739 823	2 381 100	500 000	2 881 100	3 726 180	-845 080
Toimintakate €/asukas	-36,79	119,79		144,95	187,46	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	-961 939	-1 085 900	0	-1 085 900	-1 009 949	75 951
Suunnitelmapoistot	-8 612 154	-7 230 400	0	-7 230 400	-7 094 841	135 559
Yhteensä	-10 313 916	-5 935 200	500 000	-5 435 200	-4 378 610	-1 056 590

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
Toimintatulot	29 529 081	34 889 500	200 000	35 089 500	33 860 474	-817 960
Myyntituotot	8 481 696	8 198 200	0	8 198 200	8 040 809	-157 391
Maksutuotot	1 272 067	1 144 200	0	1 144 200	993 480	-150 720
Tuet ja avustukset	1 034 066	988 100	0	988 100	847 065	-141 035
Muut toimintatuotot	18 416 842	24 387 500	200 000	24 587 500	23 979 119	-608 381
Valmistus omaan käyttöön	324 410	171 500		171 500	411 067	239 567
Toimintamenot	-148 055 770	-156 693 000	-1 688 000	-158 381 000	-156 890 222	-1 490 778
Henkilöstömenot	-34 638 320	-35 401 300	-126 000	-35 527 300	-33 842 213	1 685 087
Palvelujen ostot	-96 191 310	-97 878 500	-1 633 000	-99 511 500	-100 249 540	-738 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 910 176	-6 052 400	17 500	-6 034 900	-5 929 307	105 593
Avustukset	-1 988 269	-2 531 000	12 000	-2 519 000	-2 335 440	183 560
Muut toimintamenot	-9 327 695	-14 829 800	41 500	-14 788 300	-14 533 722	254 578
Toimintakate	-118 526 689	-121 803 500	-1 488 000	-123 291 500	-122 618 681	-672 819
Toimintakate €/asukas	-5893,62	-6127,86		-6202,72	-6 168,87	
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytyserät	0	0	0	0	0	0
Suunnitelmapoistot	-9 042 477	-7 500 000	0	-7 500 000	-7 425 157	-74 843
Yhteensä	-127 569 166	-129 303 500	-1 488 000	-130 791 500	-130 043 839	747 661

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	34 718 000	200 000	34 918 000	33 860 474	-1 057 526
Myyntitulot	8 198 200		8 198 200	8 040 809	-157 391
Maksutulot	1 144 200		1 144 200	993 480	-150 720
Tuet ja avustukset	988 100		988 100	847 065	-141 035
Muut toimintatulot	24 387 500	200 000	24 587 500	23 979 119	-608 381
Valmistus omaan käyttöön	171 500		171 500	411 067	239 567
Toimintamenot	-156 693 000	-1 688 000	-158 381 000	-156 890 222	1 490 778
Henkilöstömenot	-35 401 300	-126 000	-35 527 300	-33 842 213	1 685 087
Palkat ja palkkiot	-27 071 500	-104 200	-27 175 700	-25 902 497	1 273 203
Henkilösivukulut	-8 329 800	-21 800	-8 351 600	-7 939 716	411 884
Eläkekulut	-7 322 600	-17 700	-7 340 300	-7 052 247	288 053
Muut henkilösivukulut	-1 007 200	-4 100	-1 011 300	-887 468	123 832
Palvelujen ostot	-97 878 500	-1 633 000	-99 511 500	-100 249 540	-738 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 052 400	17 500	-6 034 900	-5 929 307	105 593
Avustukset	-2 531 000	12 000	-2 519 000	-2 335 440	183 560
Muut toimintakulut	-14 829 800	41 500	-14 788 300	-14 533 722	254 578
Toimintakate	-121 803 500	-1 488 000	-123 291 500	-122 618 681	672 819
Verotulot	86 500 000		86 500 000	89 199 077	2 699 077
Valtionosuudet	41 221 500	5 802 500	47 024 000	46 899 670	-124 330
Rahoitustulot ja -menot	2 589 000	-305 700	2 283 300	2 420 880	137 580
Korkotulot	580 000	-288 000	292 000	302 837	10 837
Muut rahoitustulot	2 215 000	195 000	2 410 000	2 432 860	22 860
Korvaus peruspääomasta					
liikelaitokselta	450 000		450 000	450 000	
Korkomenot	-650 000		-650 000	-534 830	115 170
Muut rahoitusmenot	-6 000	-212 700	-218 700	-229 987	-11 287
Vuosikate	8 507 000	4 008 800	12 515 800	15 900 946	3 385 146
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 500 000		-7 500 000	-7 425 157	74 843
Satunnaiset erät					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	1 007 000	4 008 800	5 015 800	8 475 788	3 459 988
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Tilikauden yli-/alijäämä	1 007 000	4 008 800	5 015 800	8 475 788	3 459 988

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	71 500 000		71 500 000	74 459 595	2 959 595
Osuus yhteisöveron tuotoista	8 000 000		8 000 000	8 527 959	527 959
Kiinteistövero	7 000 000		7 000 000	6 211 523	-788 477
Verotulot yhteensä	86 500 000	0	86 500 000	89 199 077	2 699 077

Verovuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. eur	Muutos
2011	20,00	326	4,1 %
2012	20,50	329	0,7 %
2013	20,50	337	2,5 %
2014	21,00	344	2,0 %
2015	21,00	341	-0,8 %
2016	21,00	339	-0,7 %
2017	21,00	328	-3,1 %
2018	21,00	336	2,5 %
2019	21,00	346	2,9 %

Kiinteistöveroprosentit

- yleinen	1,25 %
- vakituinen asuinrakennus	0,55 %
- muu asuinrakennus	1,15 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %
- voimalaitos	2,85 %

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet ja verotulo- menetysten korvaus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	34 352 700	3 608 300	37 961 000	39 570 942	1 609 942
Opetus- ja kulttuuritoimen	-1 845 100	133 300	-1 711 800	-1 824 147	-112 347
Verotulomenetysten korvaus	8 713 900	2 060 900	10 774 800	9 152 875	-1 621 925
Valtionosuudet yhteensä	41 221 500	5 802 500	47 024 000	46 899 670	-124 330

Investointien toteutuminen

Strategisen johtamisen investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Strateginen johtaminen
Kaupunginhallitus
Kaupunginjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
521 Strateginen johtaminen						
Hankinnat	-6 320	-50 000		-50 000	-7 115 039	7 065 039
Rahoitusosuudet						
Myynnit	522 573		475 000	475 000	475 000	
Netto	516 253	-50 000	475 000	425 000	-6 640 039	7 065 039

Hankinnat käsittivät Haminan Energian pääomasijoituksen sekä henkilöstöhallinnon ohjelmiston, omatoimikirjaston hallintaohjelmiston sekä Tieran integraation.

Tuloarvioon lisätty HaminaKotka Satama Oy:n SVOP-rahasaston palautus 340.000 euroa ja Haminan HotelliKiinteistöt Oy:n osakkeiden myyntitulo 135.000 euroa.

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2019	Poikkeama
Strateginen johtaminen yhteensä						
Hankinnat	-6 320	-50 000		-50 000	-7 115 039	7 065 039
Rahoitusosuudet						
Myynnit	522 573		475 000	475 000	475 000	
Netto	516 253	-50 000	475 000	425 000	-6 640 039	7 065 039

Hyvinvoivan haminalaisen investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Kasvatus- ja koulutuspalvelut
Kasvatus- ja koulutusvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
565 Kasvatus ja koulutus						
Hankinnat	-334 873	-110 000		-110 000	-44 586	-65 414
Rahoitusosuudet						
Myynnit						
Netto	-334 873	-110 000		-110 000	-44 586	-65 414

Määrärahavaraus on tehty varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen tietotekniikka- ja kalustehankintoihin. Hankintoja on uudelleen kohdennettu erityisesti niihin yksiköihin, joiden tietoteknistä varustetasoa on pitänyt parantaa etäopetuksesta suoriutumisen varmistamiseksi.

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Hyvinvoinnin edistäminen
Hyvinvointivaliokunta
Osallisuusjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
568 Hyvinvoinnin edistäminen						
Hankinnat		-420 000	360 000	-60 000	-61 382	1 382
Rahoitusosuudet						
Myynnit						
Netto		-420 000	360 000	-60 000	-61 382	1 382

Määrärahavaraus oli tehty monipalveluauton hankintaan, Kino Haminan äänentoistojärjestelmän uusimiseen, Muraalin eli seinämaalauksen toteuttamiseen sekä kaluste- ja tietotekniikkahankintoihin.

Osavuositarkastuksissa menoarviosta on vähennetty monipalveluauton hankinnasta 330.000 euroa.

Muraaliin varattu 30.000 euroa on siirretty aluepalveluille skeittirampin asfaltointia varten.

Kino Haminan äänentoistolaitteisto ja kirjastopalveluiden asiakaspalvelutiskit uudistettiin.

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Hyvinvoiva haminalainen yhteensä						
Hankinnat	-334 873	-530 000	360 000	-170 000	-105 968	-64 032
Rahoitusosuudet						
Myynnit						
Netto	-334 873	-530 000	360 000	-170 000	-105 968	-64 032

Vetovoimaisen Haminan investoinnit

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Elinkeino- ja vetovoimapalvelut
Kilpailukykyvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
580 Elinkeino- ja vetovoimapalvelut						
Hankinnat	-131 475	-130 000	50 000	-80 000	-179 141	99 141
Rahoitusosuudet	-4 078					
Myyntit						
Netto	-135 553	-130 000	50 000	-80 000	-179 141	99 141

Elinkeino- ja vetovoimapalvelujen investoinnit sisältävät Lippumaailman jatkohankkeen ja kaupunginmuseon digitekniiikan hankintoja. Suomenlipun aukion suunnittelu on käynnissä. Mukana on myös joulukojujen rakentaminen.

Kaupunginmuseon digitekniikkaa on uusittu.

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Kaupunkisuunnittelu
Kilpailukykyvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
604 Kaupunkisuunnittelu						
Hankinnat	-643 426	-600 000		-600 000	-616 592	16 592
Rahoitusosuudet						
Myyntit	13 774	135 000		135 000	77 638	57 362
Netto	-629 652	-465 000		-465 000	-538 954	73 954

Kaupunkisuunnittelun investoinneissa on varauduttu kaavojen toteuttamista varten tarvittaviin maanhankintoihin. Myyntitavoite tarkoittaa myytyjen tonttien ta-searvoja.

Satama-alueen maanhankinnat käsittävät Hillonlahden pohjoispuolisen kaava-alueen loppujen kiinteistöjen hankinnan. Investoinnit ovat käynnissä.

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Kiinteistöpalvelut
Kaupunkikehitysvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
610 Tilapalvelujen peruskorjaus- ja muutostyökohteet						
Hankinnat	-1 655 989	-1 065 000		-1 065 000	-979 741	-85 259
Rahoitusosuudet						
Myyntit	9 625	210 000		210 000	230 088	-20 088
Netto	-2 609 679	-855 000		-855 000	-749 653	-105 347

Kiinteistöpalvelujen investoinnit sisälsivät päiväkotien, koulujen ja toimitalojen peruskorjauksia. Myynneissä näkyä vanhan paloaseman myynti.

	Kustannus- arvio	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Kustannus- arviosta käy-
610 Saviniemen päiväkot							
Hankinnat	-1 115 000	-435 166	-430 000	-150 000	-580 000	-677 767	-1 112 933
Myynnit							
Netto	-1 115 000	-435 166	-430 000	-150 000	-580 000	-677 767	-1 112 933

Saviniemen päiväkodin peruskorjaukseen käytettiin vuonna 2020 yhteensä 677.767 euroa ja kohde valmistui tarkennetun kustannusarvion mukaisesti ollen yhteensä 1.112.933 euroa. Kustannusten nousuun vaikutti eniten vesikatteen uusiminen urakan yhteydessä. Korjaustoimenpiteiden yhteydessä havaittiin, että rakennuksen katto on oletettua huonommassa kunnossa ja se joudutaan uusimaan. Katon purkaminen jouduttiin tekemään asbestipurkutöinä ja se kannatti tehdä tässä vaiheessa, kun päiväkodissa ei ole lapsia. Muuten päiväkot olisi jouduttu tyhjentämään uudestaan katon purkamisen ajaksi.

Liikuntahallin peruskorjauksen suunnitteluun varattu 100.000 euroa jäi toteutumatta. Määräraha siirrettiin Saviniemen päiväkodin peruskorjaukseen. Lisäksi aluepalveluiden investointimäärärahoista siirrettiin 50.000 euroa kattamaan Saviniemen päiväkodin peruskorjauksen kustannuksia.

	Kustannus- arvio	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Kustannus- arviosta käy-
610 Husulan koulun liikuntasali							
Hankinnat	-1 480 000	-528 149	-700 000	-150 000	-850 000	-952 277	-1 480 426
Myynnit							
Netto	-1 480 000	-528 149	-700 000	-150 000	-850 000	-952 277	-1 480 426

Husulan koulun liikuntasalin ja pihan korjaukseen käytettiin vuonna 2020 yhteensä 952.277 euroa ja kohde valmistui tarkennetun kustannusarvion mukaisesti kustannusten ollen yhteensä 1.480.426 euroa.

Aluepalveluiden investointimäärärahoista siirrettiin 150.000 euroa kattamaan Husulan koulun liikuntasalin ja pihan toteutuksen aikana kasvaneita kustannuksia. Osa pihoihin liittyvistä töistä siirrettiin vuodelle 2021.

Husulan liikuntasalin kohdalla lisätöitä aiheuttivat mm. ylätyksenä tulleet asbestinpurkutyöt, piha-alueen louhintatyöt sekä paloilmoinnin laitteiston päivitys- ja laajennustyöt. Lisäksi jätetila jouduttiin rakentamaan alkuperäisistä suunnitelmista poiketen, LVI-teknisten laitteiden tilantarpeen lisääntyä.

	Kustannus- arvio	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Kustannus- arviosta käy-
630 Uusi paloasema							
Hankinnat	-3 888 840	-641 129	-2 788 800		-2 788 800	-2 923 654	-3 564 783
Rahoitusosuudet		19 200	63 300		63 300	63 300	82 500
Myynnit							
Netto	-3 888 840	-621 929	-2 725 500		-2 725 500	-2 860 354	-3 482 283

Uuden paloaseman rahoitusosuuksissa on huomioitu palo- ja suojelurahaston avustus. Paloaseman työt etenevät tarkennetussa kustannusarviossa ja kohde valmistuu alkuvuodesta 2021.

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
638 Liikuntahallin peruskorjaus						
Hankinnat		-100 000	100 000			
Rahoitusosuudet						
Myynnit						
Netto		-100 000	100 000			

Liikuntahallin peruskorjauksen suunnittelu siirtyi vuoden 2021 puolelle. Määräraha siirrettiin kattamaan kiinteistöpalveluiden investointeja.

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Tilapalvelut yhteensä						
Hankinnat	-3 333 497	-5 083 800	-200 000	-4 533 800	-5 533 438	999 638
Rahoitusosuudet	79 200	63 300		63 300	63 300	
Myynnit	9 625	210 000		345 000	230 088	114 912
Netto	-3 244 672	-4 810 500	-200 000	-4 125 500	-5 240 051	1 114 551

Tulosalue
Toimielin
Vastuuhenkilö

Aluepalvelut
Kaupunkikehitysvaliokunta
Muutosjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
650 Aluepalvelut						
Hankinnat	-4 755 974	-2 560 000	290 000	-2 270 000	-2 408 245	138 245
Rahoitusosuudet	50 000					
Myynnit	23 760				22 500	-22 500
Netto	-4 682 214	-2 560 000	290 000	-2 270 000	-2 385 745	115 745

Linnoituksen kaupunginosassa rakennettiin Kubbenkatu sekä Merikadun eteläpuolelle Bruuninkadun ja Sibeliuskadun välille kevyenliikenteen väylä.

Hilloon rakennettiin teollisuusalueen katu Poitzintie. Hankkeen yhteydessä vanhoja katuja poistettiin käytöstä.

Katujen saneerauskohteista valmistuivat Leiritien ensimmäinen vaihe sekä Pihlajatie-Pajutie. Aluekuivatusta parannettiin Pajutie-Pihlajatiehankkeen yhteydessä.

Katuja ja kevytliikenneväyliä päällystettiin mm. Linnoituksessa, Alakaupungissa, Ruotsinkylässä, Tallinmäellä, Poitsilassa, Neuvottomassa, Husulassa sekä Salmenkylässä.

Uusi-Summa sai uutta katuvalaistusta Pilaritielle, Palkkikujalle sekä osalle Kaskitietä ja Ojatietä. Valaisimet vaihdettiin Horjalviikintiellä sekä Annankadulla välillä Erottajankatu - Kekkosenkatu.

Aluevalaistuksen huoltosopimus solmittiin uuden urakoitsijan kanssa.

Leikkipaikoista peruskorjattiin Meruksentien leikkipaikka.

Liikenneturvallisuuskohteista Sibeliuskatu - Ratapihankatu kiertoliittymähanketta ei toteutettu.

Pyölinjoen sillan toteuttaminen siirtyi vuodelle 2021.

Hyvinvoinnin edistämisen investoinneista siirrettiin 30.000 euroa aluepalveluille skeittirampin asfaltointia varten.

Investointimäärärahoihin poikkeamia aiheuttivat mm. suunnitelmista poikenneet louhintamäärät, tilatut lisätyöt sekä kustannusarvioiden epätarkkuus.

Kiinteistöpalveluille siirrettiin investointimäärärahoista 200.000 euroa.

Myynnit sisältävät urakoissa mm. kaapeliyhtiöille kaupungin kautta laskutettuja töitä.

	Kustannus- arvio	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Kustannus- arviosta käy-
653 Oolanninpuisto							
Hankinnat	-3 041 700	-405 672	-500 000	-170 000	-670 000	-838 501	-1 244 173
Rahoitusosuudet							
Myynnit							
Netto	-3 041 700	-405 672	-500 000		-670 000	-838 501	-1 244 173

Oolanninpuiston rakentaminen jatkui kulkuväylien pohjarakenteiden, graniittimuurien, aluevalaistuksen, rannan hiekka-alueen ja puron rakenteiden asennuksilla sekä kasvillisuuden istutuksilla.

	Kustannus- arvio	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Kustannus- arviosta käy-
665 Tervasaaren venelaiturit							
Hankinnat	-2 000 000	-428 164	-1 000 000		-1 000 000	-1 100 818	-1 528 982
Rahoitusosuudet							
Myynnit							
Netto	-2 000 000	-428 164	-1 000 000		-1 000 000	-1 100 818	-1 528 982

Tervasaaren venelaitureiden perusparannus vaihe II aloitettiin syksyllä 2020. Urakka valmistuu keväällä 2021.

		Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Aluepalvelut yhteensä							
Hankinnat		-5 589 809	-4 060 000	120 000	-3 940 000	-4 347 564	-2 634 909
Rahoitusosuudet		50 000					
Myynnit		23 760				22 500	-22 500
Netto		-4 682 214	-4 060 000	120 000	-3 940 000	-4 325 064	-2 657 409

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
VETOVOIMAISEN HAMINAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Hankinnat	-8 864 372	-9 873 800	-30 000	-9 153 800	-10 676 736	-1 519 537
Rahoitusosuudet	129 200	63 300		63 300	63 300	
Myynnit	47 159	345 000		480 000	330 226	149 774
Netto	-8 688 014	-9 465 500	-30 000	-8 610 500	-10 283 210	1 672 710

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Hankinnat	-9 205 566	-10 453 800	330 000	-10 123 800	-17 897 743	7 773 943
Rahoitusosuudet	129 200	63 300		63 300	63 300	
Myynnit	629 503	345 000	475 000	820 000	805 226	14 774
Netto	-8 446 862	-10 045 500	805 000	-9 240 500	-17 029 217	7 788 717

Rahoitusosan toteutuminen

Verotulot

Tilivelvolliset:

Kaupunginhallitus ja talousjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Verotulot						
Verotulot	85 455 259	86 500 000	0	86 500 000	89 199 077	2 699 077
Verotulot €/asukas	4 249	4 293		4 352	4 488	

Valtionosuudet

Tilivelvolliset:

Kaupunginhallitus ja talousjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Valtionosuudet						
Valtionosuudet	38 152 873	41 221 500	5 041 500	46 263 000	46 899 670	636 670
Valtionosuudet €/asukas	1 897	2 046		2 327	2 359	

Rahoitustuotot ja -kulut

Tilivelvolliset:

Kaupunginhallitus ja talousjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Rahoitustuotot ja -kulut						
Rahoitustuotot	2 861 394	2 795 000	-93 000	2 702 000	2 735 698	33 698
Rahoituskulut	-592 179	-656 000	-212 700	-868 700	-764 817	103 883
Netto	2 269 215	2 139 000	-305 700	1 833 300	1 970 880	137 580
Rahoitustuotot ja -kulut €/asukas	113	100		92	99	

Korvaus peruspääomasta

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Korvaus peruspääomasta						
Korvaus peruspääomasta	450 000	450 000		450 000	450 000	
Korvaus peruspääomasta €/asukas	22	22		23	23	

Haminan Vesi -liikelaitoksen peruspääomasta perittiin euronääräinen korvaus, joka on n. 3,4 % laitoksen peruspääomasta.

Antolainojen muutokset

Tilivelvolliset:

Kaupunginhallitus ja talousjohtaja

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Antolainojen muutokset						
Lisäykset	-583 352	-100 000	-1 057 200	-1 157 200	-970 524	-186 676
Vähennykset	336 010	179 000	400 000	579 000	7 621 660	-7 042 660
Nettomuutos	-247 342	79 000	-657 200	-578 200	6 651 136	-7 229 336

Tytär- ja osakkuusyhteisöjen antolainat lyhenivät 7,6 M€:lla, josta 7,0 M€ selittyy Haminan Energia Oy:n antolainan muut-

tamisella oman pääoman ehtoiseksi SVOP-sijoitukseksi. Hamina-Asunnot Oy:lle myönnettiin 0,5 M€:n antolaina ja yhdistyksille myönnettiin puskurilainoja 0,5 M€:lla.

Pitkäaikaisten lainojen muutokset

Tilivelvolliset:

Kaupunginhallitus ja talouspäällikkö

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Pitkäaik. lainojen muutokset						
Lisäykset	15 600 000	11 500 000	1 335 000	12 835 000	28 530 316	-15 695 316
Vähennykset	-15 935 503	-9 731 000	-1 335 000	-11 066 000	-27 646 000	16 580 000
Nettomuutos	-335 503	1 769 000		1 769 000	884 316	884 684

Pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhennykset toteutuivat budjetoitua selvästi suurempina, koska korkokustannusten minimoimiseksi talousarviolainoja uudelleenrahoitettiin marraskuussa lähes 17 miljoonan euron edestä.

RAHOITUS YHTEENSÄ

	Tp 2019	Ta 2020	Muutokset	Muutettu ta	Tp 2020	Poikkeama
Rahoitus yhteensä						
Rahoitustulot	142 855 535	142 645 500	7 444 500	150 090 000	175 436 420	-20 129 532
Rahoituskulut	-17 111 034	-10 487 000	-2 604 900	-13 091 900	-29 381 342	16 497 207
Netto	125 744 501	132 158 500	4 839 600	136 998 100	146 055 079	-3 632 325

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

Kaupunki ilman vesiliikelaitosta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	8 507 000	4 008 800	12 515 800	19 387 919	-6 872 119
Vuosikate	8 507 000	4 008 800	12 515 800	15 900 946	-3 385 146
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät			0	3 486 973	-3 486 973
Investointien rahavirta	-10 045 500	805 000	-9 240 500	-16 905 609	7 665 109
Investointimenot	-10 453 800	330 000	-10 123 800	-17 897 743	7 773 943
Rahoitusosuudet investointimenoihin	63 300		63 300	63 300	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	345 000	475 000	820 000	928 835	-108 835
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 538 500	4 813 800	3 275 300	2 482 310	792 990
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	79 000	-657 200	-578 200	6 651 136	-7 229 336
Antolainasaamisten lisäys	-100 000	-1 057 200	-1 157 200	-970 524	-186 676
Antolainasaamisten vähennys	179 000	400 000	579 000	7 621 660	-7 042 660
Lainakannan muutokset	1 769 000	0	1 769 000	-1 732 595	3 501 595
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 500 000	1 335 000	12 835 000	28 530 316	-15 695 316
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 731 000	-1 335 000	-11 066 000	-27 646 000	16 580 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	-2 616 911	2 616 911
Muut maksuvalmiuden muutokset	150 000		150 000	-709 763	859 763
Vaikutus maksuvalmiuteen	459 500	4 156 600	4 616 100	6 691 088	-2 074 988

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

	1.1.–31.12.2020		1.1.–31.12.2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	11 256 781,41		10 038 544,82	
Maksutuotot	992 569,86		1 271 372,01	
Tuet ja avustukset	847 065,05		1 033 566,22	
Vuokratuotot	11 956 286,63		10 426 301,70	
Muut toimintatuotot	971 614,52	26 024 317,47	1 760 503,35	24 530 288,10
Valmistus omaan käyttöön		433 502,09		342 127,54
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-26 694 821,60		-27 469 551,55	
Henkilöstökorvaukset	295 411,97		383 430,29	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-7 189 670,95		-7 246 877,43	
Muut henkilösivukulut	-906 631,32		-1 006 891,42	
Palvelujen ostot	-97 228 838,22		-93 085 077,03	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 793 746,75		-6 805 997,05	
Avustukset	-2 345 639,74		-2 027 669,43	
Muut toimintakulut	-3 698 081,20	-144 562 017,81	-3 396 048,33	-140 654 681,95
Toimintakate		-118 104 198,25		-115 782 266,31
Verotulot		89 199 076,61		85 455 258,61
Valtionosuudet		46 899 670,00		38 152 873,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	302 837,36		582 711,58	
Muut rahoitustuotot	2 451 268,81		2 288 519,61	
Korkokulut	-561 844,96		-616 200,21	
Muut rahoituskulut	-230 681,09	1 961 580,12	-8 833,62	2 246 197,36
Vuosikate		19 956 128,48		10 072 062,66
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 728 393,10		-9 063 289,07	
Arvonalentumiset		-9 728 393,10	-2 077 590,16	-11 140 879,23
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos		10 227 735,38		-1 068 816,57
Vapaaehtoisten varausten lisäys		-1 500 000,00		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		8 727 735,38		-1 068 816,57

Rahoituslaskelma

	1.1.–31.12.2020		1.1.–31.12.2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	19 956 128,48		10 072 062,66	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	3 486 972,88	23 443 101,36	-409 482,60	9 662 580,06
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-21 782 661,81		-13 085 963,17	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	63 300,00		129 200,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 005 139,62	-20 714 222,19	988 778,47	-11 967 984,70
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 728 879,17		-2 305 404,64
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 003 189,17		-584 627,00	
Antolainasaamisten vähennys	7 621 660,14	6 618 470,97	336 009,73	-248 617,27
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 530 316,00		17 600 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-28 505 606,95		-16 895 009,60	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 616 910,68	-2 592 201,63	2 619 749,04	3 324 739,44
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-25 012,64		-172 656,26	
Vaihto-omaisuuden muutos			37 691,36	
Saamisten muutos	-735 629,64		2 150 201,59	
Pitkäaikaisen kauppahintavelan muutos	-1 140 000,51		-1 540 000,00	
Korottomien velkojen muutos	1 836 582,14	-64 060,65	-9 827 775,39	-9 352 538,70
Rahoituksen rahavirta		3 962 208,69		-6 276 416,53
Rahavarojen muutos		6 691 087,86		-8 581 821,17
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	10 200 288,28		3 509 200,42	
Rahavarat 1.1.	3 509 200,42	6 691 087,86	12 091 021,59	-8 581 821,17

Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	196 892 107,76	192 405 012,91
Aineettomat hyödykkeet	226 134,97	197 965,69
Aineettomat oikeudet	136 958,93	197 423,26
Muut pitkävaikutteiset menot	89 176,04	542,43
Aineelliset hyödykkeet	135 762 533,60	131 183 223,41
Maa- ja vesialueet	33 430 193,84	32 672 711,43
Rakennukset	53 652 506,70	53 313 826,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 595 939,86	40 434 460,45
Koneet ja kalusto	1 032 137,81	1 120 144,56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 051 755,39	3 642 080,12
Sijoitukset	60 903 439,19	61 023 823,81
Osakkeet ja osuudet	51 220 783,87	44 722 697,52
Muut lainasaamiset	9 486 989,62	16 138 125,59
Muut saamiset	195 665,70	163 000,70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	149 010,40	147 632,05
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	149 010,40	147 632,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 719 607,12	6 292 889,62
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet		
Saamiset	3 519 318,84	2 783 689,20
Lyhytaikaiset saamiset	3 519 318,84	2 783 689,20
Myyntisaamiset	2 807 818,41	1 645 596,24
Muut saamiset	391 369,36	213 387,90
Siirtosaamiset	320 131,07	924 705,06
Rahat ja pankkisaamiset	10 200 288,28	3 509 200,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	210 760 725,28	198 845 534,58

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA	105 322 196,43	96 598 332,80
Peruspääoma	85 276 054,25	85 276 054,25
Arvonkorotusrahasto	5 334 436,61	5 338 308,36
Muut omat rahastot	476 402,18	476 402,18
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 507 568,01	6 576 384,58
Tilikauden yli-/alijäämä	8 727 735,38	-1 068 816,57
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 500 000,00	
Vapaaehtoiset varaukset	1 500 000,00	
PAKOLLISET VARAUKSET	3 862 322,96	251 741,60
Eläkevaraukset	13 453,38	23 690,70
Muut pakolliset varaukset	3 848 869,58	228 050,90
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	255 135,32	278 769,61
Lahjoitusrahastojen pääomat	255 135,32	278 769,61
VIERAS PÄÄOMA	99 821 070,57	101 716 690,57
Pitkäaikainen	62 004 315,30	71 092 082,41
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	60 424 943,00	68 315 137,84
Lainat julkisyhteisöiltä	878 481,50	983 296,47
Liittymismaksut ja muut velat	700 890,80	1 793 648,10
Lyhytaikainen	37 816 755,27	30 624 608,16
Joukkovelkakirjalainat		3 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 265 194,84	11 246 800,86
Lainat julkisyhteisöiltä	104 814,97	103 490,09
Lainat muilta luotonantajilta	3 926 640,29	3 543 550,97
Saadut ennakot	4 114,51	9 104,16
Ostovelat	7 440 396,51	6 125 974,72
Muut velat	2 467 220,98	2 367 922,93
Siirtovelat	4 608 373,17	4 227 764,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	210 760 725,28	198 845 534,58

Konsernituloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	120 573 283,40	118 932 495,25
Toimintakulut	-233 717 952,36	-232 850 730,48
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta	354 088,74	859 409,58
Toimintakate	-112 790 580,22	-113 058 825,66
Verotulot	88 924 827,06	85 188 397,68
Valtionosuudet	54 776 535,17	45 626 258,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	94 599,82	56 027,89
Muut rahoitustuotot	1 425 675,96	1 265 954,85
Korkokulut	-1 607 286,80	-1 738 040,34
Muut rahoituskulut	-1 174 134,78	-39 763,43
Vuosikate	29 649 636,22	17 300 009,55
Poistot ja arvonalentumiset	-20 772 330,59	-17 436 724,18
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	8 877 305,63	-136 714,63
Laskennalliset verot	-122 028,53	-139 642,16
Vähemmistöosuudet	37 755,54	40 519,44
Tilikauden yli-/alijäämä	8 793 032,64	-235 837,35

Konsernin rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	29 649 636,22		17 300 009,55	
Satunnaiset erät	0,00			
Tulorahoituksen korjauserät	-936 343,23	28 713 292,99	830 293,58	18 130 303,13
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-35 362 179,89		-27 402 562,87	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72 445,60		281 382,91	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 323 843,67	-31 965 890,62	2 051 402,37	-25 069 777,59
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 252 597,63		-6 939 474,46
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-587 090,00		-584 627,00	
Antolainasaamisten vähennys	470 524,17	-1 116 565,83	336 009,73	-248 617,27
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	41 687 131,76		27 403 648,15	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 885 844,56		-25 109 120,92	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		10 801 287,20	3 000 000,00	5 294 527,23
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16 006,79		-75 908,11	
Vaihto-omaisuuden muutos	118 176,56		36 800,58	
Saamisten muutos	-4 147 819,99		20 934,39	
Korottomien velkojen muutos	-1 087 878,43	-5 133 528,65	-4 991 123,22	-5 009 296,36
Rahoituksen rahavirta		5 551 192,72		36 613,60
Rahavarojen muutos		2 298 595,09		-6 902 860,86
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	20 028 823,94		17 730 228,85	
Rahavarat 1.1.	17 730 228,85	2 298 595,09	24 633 089,71	-6 902 860,86

Konsernitase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	288 444 829,28	277 210 023,89
Aineettomat hyödykkeet	2 990 141,18	3 150 043,62
Aineettomat oikeudet	2 087 499,88	1 991 149,47
Muut pitkävaikutteiset menot	269 817,87	763 544,01
Ennakkomaksut	632 823,43	395 350,14
Aineelliset hyödykkeet	238 224 399,43	228 587 117,11
Maa- ja vesialueet	35 198 570,22	34 472 185,15
Rakennukset	115 823 956,43	113 290 426,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	42 859 463,99	42 947 991,90
Koneet ja kalusto	19 432 099,79	18 744 471,43
Muut aineelliset hyödykkeet	10 243 810,59	7 460 387,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	14 666 498,41	11 671 655,20
Sijoitukset	47 230 288,67	45 472 863,16
Osakkuusyhteisöosakkeet	32 025 620,72	30 170 975,20
Muut osakkeet ja osuudet	8 477 561,03	8 478 406,25
Muut lainasaamiset	1 382 788,64	1 033 214,47
Muut saamiset	5 344 318,28	5 790 267,24
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	504 744,45	316 006,03
Valtion toimeksiannot	104 836,06	5 296,26
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	181 173,98	188 898,53
Muut toimeksiantojen varat	218 734,41	121 811,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT	42 437 991,86	36 110 736,81
Vaihto-omaisuus	209 499,82	327 676,39
Aineet ja tarvikkeet	61 412,92	170 371,17
Keskeneräiset tuotteet	147 997,26	156 539,68
Muu vaihto-omaisuus	89,64	765,54
Ennakkomaksut		
Saamiset	22 199 668,10	18 052 831,57
Pitkäaikaiset saamiset	1 924 434,84	2 404 434,84
Myyntisaamiset	1 920 000,00	2 400 000,00
Muut saamiset	4 434,84	4 434,84
Lyhytaikaiset saamiset	20 275 233,26	15 648 396,73
Myyntisaamiset	10 975 408,49	9 938 079,98
Lainasaamiset	0,00	22 474,65
Muut saamiset	6 419 215,63	3 224 015,69
Siirtosaamiset	2 880 609,14	2 463 826,41
Rahat ja pankkisaamiset	20 028 823,94	17 730 228,85
VASTAAVAA YHTEENSÄ	331 387 565,60	313 636 766,73

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA	122 704 817,96	114 432 913,06
Peruspääoma	85 276 054,25	85 276 054,25
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	383 468,63	383 468,63
Arvonkorotusrahasto	5 403 397,96	5 407 269,71
Muut omat rahastot	477 144,53	477 143,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 371 719,95	23 124 814,75
Tilikauden yli-/alijäämä	8 793 032,64	-235 837,35
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 685 814,17	2 026 247,84
PAKOLLISET VARAUKSET	662 798,87	714 374,76
Eläkevaraukset	13 453,38	23 690,70
Muut pakolliset varaukset	649 345,49	690 684,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	660 166,84	487 435,21
Valtion toimeksiannot	137 554,29	30 144,09
Lahjoitusrahastojen pääomat	303 878,14	335 479,88
Muut toimeksiantojen pääomat	218 734,41	121 811,24
VIERAS PÄÄOMA	205 673 967,76	195 975 795,81
Pitkäaikainen	133 798 363,70	143 942 888,15
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	124 500 749,16	127 716 983,06
Lainat julkisyhteisöiltä	4 719 583,97	9 989 200,52
Saadut ennakot	185 710,98	148 707,83
Liittymismaksut ja muut velat	2 555 103,42	3 589 305,49
Siirtovelat	141 026,17	925 077,25
Laskennalliset verovelat	1 696 190,00	1 573 614,00
Lyhytaikainen	71 875 604,06	52 032 907,66
Joukkovelkakirjalainat	0,00	3 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 877 562,81	16 500 330,89
Lainat julkisyhteisöiltä	1 375 501,97	1 600 462,24
Saadut ennakot	749 914,29	620 716,79
Ostovelat	15 694 375,73	14 974 690,57
Liittymismaksut ja muut velat	3 973 453,69	4 206 175,68
Siirtovelat	11 201 811,14	11 127 059,22
Laskennalliset verovelat	2 984,42	3 472,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	331 387 565,60	313 636 766,73

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedossa 11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Maaomaisuus on arvostettu hankintahintaan siltä osin, kuin hankintahinnat ovat olleet tiedossa. Maa-omaisuuden arvostusperiaatteet on selvitetty taseen vastaavien liitetiedossa 18) Arvonkorotukset.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimukset koostuvat koronvaihtosopimuksista. Haminan kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksia korkokulujen suojaamistarkoituksessa. Pitkäaikaisista lainoista 23,6 milj. euron osalta vaihtuvat korot on sidottu johdannaissopimuksilla kiinteään korkoon. Sopimukset ovat voimassa pisimmillään 22.11.2027 asti. Koronvaihtosopimusten markkina-arvot on käsitelty taseen ulkopuolisena eränä. Sopimusten arvostus ja suojaavuusperusteet on esitetty liitetiedossa 41) Muut taseen ulkopuoliset vastuut. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu korkomenojen oikaisuksi. Johdannaissopimusten lisäksi 5,0 milj. euron vaihtuvakorkoinen laina on muutettu korkoputkella kiinteäkorkoiseksi. Sopimus on voimassa 18.3.2021 asti. Suoraan kiinteäkorkoisena on lainoja otettu 39,6 milj. eurolla.

Linnoituksen Uimahalli Oy on suojelemaan kaupunkia karkoriskiltään kaupungin kautta siten, että kaupunki on tehnyt yhtiön toimeksiannosta kaupungin johdannaiskaupan yleissopimusten perusteella koronvaihtosopimuksia 7,5 milj.

eurolla. Yhtiö ja kaupunki ovat sitoutuneet suorittamaan toisilleen koronvaihtosopimuksien kassavirran.

Menot ja tulot on kirjattu suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot.

Lomapalkkajaksotus on kirjattu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 120/2019 mukaisesti. Laskenta on tehty henkilöittäin käyttäen todellisten ansaittujen ja pitämättömien lomapäivien sekä säästövapaiden määriä.

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

Konsernitiliosopimukseen liitettyjen tytäryhteisöjen rahavarat 3,9 milj. euroa on esitetty kirjaussuositusten mukaisesti kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Taseen tunnuslukuna esitetty lainakanta olisi ilman konsernitilivelkaa 80,7 milj. euroa.

2) Perustelu tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutoksesta

Laskelmien esittämistä ei ole muutettu.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty olennaisia oikaisuja.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Aikaisempiin tilikausiin ei ole kohdistettu olennaisia korjauksia.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, joista Hamina Asunnot Oy on yhdistelty alakonsernina. Hamina Asunnot Oy:n alakonserniin ei ole yhdistelty As Oy Haminan Ruissalonrinne, As Oy Haminan Balladi, As Oy Vehkalahden Tompurinlehto sekä As Oy Vehkalahden Ruissalonlehto -nimisiä osakkuuskohteina toimivia osakkuusyhtiöitä, koska yhtiöillä ei ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Niistä Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä on yhdistelty alakonsernina.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kaupungin osakkuusyhteisöt, sekä Haminan Energia Oy:n omistukset yhtiöissä Hamina LNG Oy 46,5 %, Kaakon Alueverkko Oy 50 % ja Rohe Solutions Oy 50 %.

Kaupunki luopui Haminan HotelliKiinteistöt Oy:n omistusosuudesta kaupunginvaltuuston 16.6.2020 tekemällä päätöksellä. Yhtiön tuloslaskelma 31.7.2020 on yhdistelty konsernin tuloslaskelmaan.

Kiinteistö Oy Rautakortteli lakkautettiin siten, että yhtiön viimeinen tilikausi päättyi 31.12.2019.

As Oy Vehkalahden Kustaanmäen poistui osakkuusyhteisöistä omistusosuuden pudottua alle 20 prosenttiin tehdyillä osakekaupoilla.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konsernin osakkaiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuden erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseesta.

Suunnitelmapoistot

Satamafuusiossa 2011 syntynyt konserniliiketarvo poistetaan konsernissa 10 vuoden tasapoistona, joka vastaa HaminaKotka Satama Oy:n lisäosakkeiden kauppahinnan maksuaikaa.

Hamina-Asunnot Oy:n alakonsernissa poistot on kirjattu Hamina-Asunnot Oy:n suunnitelmapoistojen mukaisesti eikä niitä ole konsernitilinpäätöksessä oikaistu kaupungin poistosuunnitelman mukaisiksi. Osakkuusyhteisöjen poistoja ei ole oikaistu kaupungin poistosuunnitelman mukaisiksi. Poistosuunnitelmien erot eivät ole merkittäviä konsernin tuloksen kannalta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä on yhdistetty konsernin omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitoista tai tappioista sekä oman pääoman muutoksista omistajasalta. Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty siltä osin kuin osakkuusyhteisön kirjanpitoarvo olisi konsernitaseessa hankintamenon vähentämisen jälkeen tullut negatiiviseksi.

Johdannaissopimusten käsittely

Haminan Energia Oy on vaihtanut koronvaihtosopimuksilla rahalaitoslainojen vaihtuvan koron kiinteäksi korkoksi, jolloin niillä on suojattu pankkilainan korkoriskiä. Koronvaihtosopimukset on käsitelty kirjanpidossa suojaavina ja niiden tulosvaikutukset esitetään korko- ja rahoituskulujen sekä -tuottojen ryhmässä ja ne kirjataan suoriteperusteisesti suojatun rahoituksen korkojaksotuksen mukaisesti. Koronvaihtosopimukseen liittyy purkumahdollisuus ja pankilla on sovittuihin ajankohtiin liitetty purkuoikeus, joka perustuu markkinaehtoisuuteen. Koronvaihtosopimusten korkoherkkyyttä seurataan yhtiössä jatkuvasti. Voimassa olevat korkosuojaukset noudattavat yhtiön riskienhallintapolitiikkaa.

Tuloslaskelman liitetiedot

6) Toimintatuotot (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	497	1 033	227	403
Sosiaali- ja terveystuotot	61 999	61 620	8	39
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 664	4 303	1 833	1 980
Yhdyskuntapalvelut	47 271	46 320	16 570	16 200
Haminan Vesi -liikelaitos	7 144	5 656	7 386	5 908
Toimintatuotot yhteensä	120 573	118 932	26 024	24 530

7) Verotulojen erittely (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2020	2019
Kunnan tulovero	74 460	71 246
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 528	7 415
Kiinteistövero	6 212	6 794
Verotulot yhteensä	89 199	85 455

8) Valtionosuuksien erittely (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Peruspalvelujen valtionosuus	39 571	40 045	39 571	40 045
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	4 244	4 739	4 244	4 739
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 824	-1 892	-1 824	-1 892
Verotulomenetysten korvaukset	9 152		9 152	
Ammatillisen opetuksen yksikköhintarahoitus	7 877	7 473		
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	54 776	45 626	46 899	38 153

9) Palvelujen ostojen erittely (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	83 765	78 374
Muiden palvelujen ostot	13 464	14 711
Palvelujen ostot yhteensä	97 229	93 085

10) Valtuustoryhmille annetut tuet (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

I I) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelman muutoksella (kv I I.12.2012 § I I3) on kuntaliitoksessa Vehkalahden kunnalta siirtyneiden asuinrakennusten sekä kiinteiden koneiden ja laitteiden poistoaikojä tarkistettu I.I.2013 alkaen.

Muutoksessa poistoajat on yhtenäistetty vastaamaan voimassa olevaa poistosuunnitelmaa.

Poistosuunnitelman mukaiset poistoajat ovat Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen suosittelemien alarajojen

mukaisia lukuun ottamatta hallinto- ja laitosrakennuksia. Kivirakenteisten hallinto- ja laitosrakennusten teknistaloudellinen pitoaika on 40 vuotta ja puurakenteisten 30 vuotta. Suosituksen mukainen poistoaika on 20–50 vuotta.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa ja taloudellinen pitoaika on alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluksi.

Kaupunginvaltuustolle 31.5.2021 esitetään poistosuunnitelman muutosta siten, että otetaan käyttöön talousrakennusten 10 vuoden tasapoisto.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut	3 vuotta	Tasapoisto
Poistosuunnitelman muutos kv 6.9.2004:		
Koirakarin puhdistus	15 vuotta	Tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset		
kivirakenteiset	40 vuotta	Tasapoisto
puurakenteiset	30 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
*) Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, kentät, torit ja puistot	20 %	Menojäännöspoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	20 %	Menojäännöspoisto
Satamalaiturit	10 %	Menojäännöspoisto
Raiteisto	15 %	Menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	20 %	Menojäännöspoisto
Vedenjakeluverkosto	10 %	Menojäännöspoisto
Viemäriverkko	10 %	Menojäännöspoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	20 %	Menojäännöspoisto
Puhelinverkko ja keskusasema	30 %	Menojäännöspoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 %	Menojäännöspoisto
Vesi- yms. laitojen laitoskoneet	20 %	Menojäännöspoisto
Nosturit, kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 %	Menojäännöspoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	30 %	Menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	Menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	20 %	Menojäännöspoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	30 %	Menojäännöspoisto
Muut kuljetusvälineet	30 %	Menojäännöspoisto
Muut liikkuvat työkoneet	30 %	Menojäännöspoisto
Muut raskaat koneet	30 %	Menojäännöspoisto
Muut kevyet koneet	40 %	Menojäännöspoisto
Sairaala, terveydenhuolto- yms. laitteet	30 %	Menojäännöspoisto
Atk-laitteet	40 %	Menojäännöspoisto
Muut laitteet ja kalusteet	40 %	Menojäännöspoisto

I2) Pakollisten varausten muutokset (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu l.l.	24	34	24	34
Vähennykset tilikaudella	-11	-10	-11	-10
Eläkevastuu 31.12.	13	24	13	24
Ympäristövastuuvaraus l.l.	228	272	228	272
Lisäys tilikaudella	26		26	
Vähennys tilikaudella	-14	-44	-14	-44
Ympäristövastuuvaraus 31.12.	240	228	240	228
Potilasvahinkovakuutusmaksu, Kymsote l.l.	463	903		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennys tilikaudella	-54	-440		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	409	463		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä l.l.				
Lisäys tilikaudella			3609	
Vähennys tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.			3609	

I3) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden ja osuuksien myyntivoitot	48	8	48	8
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	107	251	107	251
Kaluston myyntivoitot	22	166	9	96
Rakennusten ja rakennelmien myyntivoitot		10		
Muut myyntivoitot				
Myyntivoitot yhteensä	177	435	163	355
Muut toimintakulut				
Osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	1		1	
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	1		1	
Kaluston myyntitappiot				
Rakennusten ja rakennelmien myyntitappiot	38		38	
Myyntitappiot yhteensä	40		40	

I4) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (1 000 euroa)

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	Kaupunki	
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	1 050	1 050
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 351	1 198
	2 401	2 248

Olellaiset osinkotuotot ovat Haminan Energia Oy:n maksama osinko 1,0 milj. euroa sekä Kymenlaakson Sähkö Oy:n maksama osinko 1,3 milj. euroa.

16) Erittely poistoeron muutoksista (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset (1 000 euroa)

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	5 407	5 426	5 338	5 356
Arvonkorotusten purku	-4	-18	-4	-18
Arvo 31.12.	5 403	5 407	5 334	5 338

Arvonkorotukset on tehty 1.1.1997 vanhan Haminan hankintahinnattomiin maa- ja vesialueisiin seuraavilla periaatteilla:

- omassa käytössä ollut tonttimaata puoleen verottajan 1996 käyttämästä arvosta
- muu maaomaisuus puoleen vuoden 1996 raakamaan hintatasosta
- ulkopuolisille 1.1.1997 vuokrattuina olleet alueet kiinteistöverotuksessa käytettyyn arvoon
- sataman hallinnassa 1.1.1997 ollut alue teollisuustontin hintaan

19) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti (1 000 euroa)

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	197	1		198
Lisäykset tilikauden aikana	126			126
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				0
Tilikauden poisto	-97	-1		-98
Poistamaton hankintameno 31.12.	226	0	0	226
Kirjanpitoarvo 31.12.	226	0	0	226

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	32 699	53 314	40 434	1 120	3 642	131 210
Lisäykset tilikauden aikana	520	2 621	5 357	401	5 770	14 669
Rahoitusosuudet tilikaudella					-63	-63
Vähennykset tilikauden aikana	-77	-197	-23		-76	-374
Siirrot erien välillä	337	1 021	863		-2 221	0
Tilikauden poisto		-3 106	-6 035	-488		-9 630
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-4					-4
Poistamaton hankintameno 31.12.	33 475	53 653	40 596	1 032	7 052	135 808
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 475	53 653	40 596	1 032	7 052	135 808

Sijoitukset	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet osakkuusyhteisöt	Kunta-yhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 426	19 014	13 220	1 064	44 722
Lisäykset	7 000			6	7 006
Vähennykset	-135	-356		-16	-508
Siirrot erien välillä		-53		53	0
Hankintameno 31.12.	18 291	18 604	13 220	1 106	51 219
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 291	18 604	13 220	1 106	51 219

	Saamiset konserniyhtiöiltä	Saamiset kuntayhtymiltä	Saamiset muilta yhteisöiltä	Saamiset valtiolta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	15 467	0	834	0	16 301
Lisäykset	501		502		1 003
Vähennykset	-7 559		-62		-7 622
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	8 409	0	1 274	0	9 683
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 409	0	1 274	0	9 683

Maa- ja vesialueet	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Kiinteistöjen liittymismaksut	508	497	213	193
Muut maa- ja vesialueet	34 690	33 974	33 217	32 479
Maa- ja vesialueet yhteensä	35 199	34 471	33 430	32 672

Kuntayhtymäosuusien arvonmuutokset

	Tase- arvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tase- arvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky	7 135	0	0	7 135	5 486	1 649

Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän yhtiökokousten tekemät päätökset

sairaala-kiinteistöjen kirjanpitoarvojen alaskirjauksesta peruspääomaa vastaan.

20–22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt (eliminoitujen tilinpäätökset)

Nimi	Y-tunnus	Kaupungin omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €) omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Haminan Energia Oy	0973749-8	100 %	100 %	-2 933	41 825	-5 228
Hamina-Asunnot Oy (konserni)	1764846-0	100 %	100 %	7 141	32 550	1 907
Haminan Kulttuuriperintösäätiö	1772150-9	100 %	100 %	288		-16
Linnoituksen Uimahalli Oy	1525627-9	100 %	100 %	-599	9 230	-442
Venehamina Oy (äänimäärästä 66,59%)	0901506-5	46,76 %	46,76 %	-10		0
			Yhteensä	3 887	83 606	-3 779
Kuntayhtymät						
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky (konserni)	0725901-5	9,22 %	9,22 %	-9 552	23 216	-9 936
Kotkan-Haminan seudun koulutus- kuntayhtymä	1958694-5	31,02 %	31,02 %	3 765	3 473	-110
Kymenlaakson Liitto	0206714-5	11,72 %	11,72 %	57	81	-52
			Yhteensä	-5 730	26 770	-10 098
Osakkuusyhteisöt						
HaminaKotka Satama Oy (konserni)	2380744-8	40,00 %	40,00 %	25 253	44 836	1 844
Kymenlaakson Vesi Oy	0633232-1	21,00 %	21,00 %	2 302	2 326	58
Kiinteistö Oy Haminan Hailikari	2243995-4	33,33 %	33,33 %	-1 743	4 791	0
As Oy Haminan Satamakatu 3	0214495-6	43,18 %	43,18 %	185	224	6
Haminan Energia Oy:n osakkuusyhteisöt:						
Hamina LNG Oy	2696139-5		46,50 %	2 139	41 805	-1 638
Kaakon Alueverkko Oy	2733378-8		50,00 %	1 711	869	320
Rohe Solutions Oy	2948219-7		50,00 %	322	637	-234
			Yhteensä	30 170	95 488	357

23) Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yhteisöiltä (1 000 euroa)

	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		94		51
Konsernitilisaaminen				
Siirtosaamiset		131		77
Yhteensä		225		128
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		23		28
Yhteensä		23		28
Saamiset yhteensä		248		156

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			130	83
Kelan korvaus työterveyshuollosta	244	311	124	200
Muut tulojäämät	2 636	2 153	66	641
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 881	2 464	320	924

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma I.I.	85 276	85 276	85 276	85 276
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	383	383		
Arvonkorotusrahasto I.I.	5 407	5 425	5 338	5 356
Vähennykset	-4	-18	-4	-18
Arvonkorotusrahasto 31.12.	5 403	5 407	5 334	5 338
Muut omat rahastot 31.12.	477	477	476	476
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 372	23 125	5 508	6 577
Tilikauden yli-/alijäämä	8 793	-236	8 728	-1 069
Oma pääoma yhteensä	122 705	114 432	105 322	96 598

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kaupunki	
	2020	2019
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 508	6 577
Liittymismaksurahaston purku 2004	-1 179	-1 179
Tilikauden yli-/alijäämä	8 728	-1 069
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	1 500	
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	14 557	4 329

26) Erittely poistoeroista

Ei ilmoitettavaa.

27) Pitkäaikaiset velat (1 000 euroa)

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

	Kaupunki	
	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	31 562	31 871
Lainat julkisyhteisöiltä	456	
Pitkäaikaiset velat yhteensä	32 018	31 871

Velat, jotka erääntyvät I.I.2026 tai sen jälkeen.

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Ei ilmoitettavaa.

29) Pakolliset varaukset (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuuvaraus	13	24	13	24
Ympäristövastuuvaraus	240	228	240	228
Kymsoten alijäämän kattaminen			3 609	
Potilasvahinkovastuuvaraus, Carea	409	462		
Pakolliset varaukset yhteensä	662	714	3 862	252

30) Velat samaan konserniin kuuluville yhteisöille (1 000 euroa)

	2020		2019	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		292		300
Konsernitilivelka		3 927		3 544
Liittymismaksut ja muut velat		29		29
Yhteensä		4 248		3 873
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		2 586		1 948
Siirtovelat				
Yhteensä		2 586		1 948
Yhteensä		6 834		5 821

31) Sekkitililimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32) Muut pitkäaikaiset velat (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut pitkäaikaiset velat				
Liittymismaksut	2 489	2 508	701	712
Muut velat	66	1 081		1 081
Muut velat yhteensä	2 555	3 589	701	1 793

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut siirtovelat	141	925		
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	9 649	10 133	3 591	3 793
Korkojaksotukset	203	295	101	120
Muut siirtovelat	1 350	699	917	315
Siirtovelat yhteensä	11 343	12 052	4 608	4 228

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	23 680	12 531		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	800	2 395		
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	34 364	16 364		
Lainat julkisyhteisöiltä	5 078	10 394		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	33 802	40 051		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	68 966	58 810		

35) Muut omasta puolesta annetut vakuudet (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

36) Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

37) Muut muiden puolesta annetut vakuudet (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

38) Vuokravastuut (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	16 285	20 640	7 977	8 455
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 827	4 122	1 198	1 451
Muut vuokravastuut	2 108	2 189		
Vuokravastuut yhteensä	21 220	26 951	9 175	9 906
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 424	5 733	1 758	1 813
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut			3 879	3 879

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39, 40) Vastuusitoumukset (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset tytäryhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			68 291	65 195
Jäljellä oleva pääoma			43 709	37 150
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	65 990	70 813	65 490	70 313
Jäljellä oleva pääoma	42 219	44 206	41 719	43 706

40) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	134 153	122 128
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	84	80

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 euroa)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
1) Haminan Energia Oy, taseen ulkopuoliset liittymisvastuut	489	497		
2) Hamina-Asunnot Oy, osamistuosuuksien takaisinostovelvollisuus	284	355		
3) Haminan kaupunki, puolustushallinnon rakennuslaitoksen keskusyksikön alueellistamisen vuokratuki 2011–2020	0	30	0	30
4) Haminan kaupunki on sitoutunut ostamaan Uuperinrinteet Oy:ltä rinnepalveluja vuosina 2016–2022	82	123	82	123
5) Haminan kaupunki on sitoutunut kahteen kovenanttiehtoon siitä, että sen omistus Haminan Energia Oy:stä pysyy vähintään 51 prosentissa				
6) Haminan Energia Oy on tehnyt vuonna 2013 pitkäaikaisen sitoumuksen energian tuotanto-osuuksiin liittyen. Taloudellinen vastuu vuosille 2021–2024	12 766	12 857		
7) Haminan Energia Oy on pantannut omistamansa osakkuusyhtiön osakkeet, pääomalinasaatavat ja vapaan pääoman sijoitukset kyseisen yhtiön projektirahoituksen vakuudeksi. Haminan Energia on edelleen sitoutunut rahoittamaan osakkuusyhtiötä oman pääoman ehtoisin sijoituksin yhteisvastuullisesti hankkeen toisen pääomistajan kanssa, mikäli projektirahoitukseen liitettyyn hankebudjettiin tulee sellaisia kustannusylityksiä tai tulonmenetyksiä, joilla on vaikutuksia osakkuusyhtiön lainanhoitokykyyn. Osakkeiden ja lainasaatavien yhteenlaskettu nimellisarvo 31.12.	6 141	5 514		
Sähkö- ja kaasujohdannaiset, Haminan Energia Oy				
Sähköjohdannaisilla suojataan tuotanto- ja hankintaennusteen mukaiseen määrään perustuvaa hyödykkeen myyntiä ja ostoa. Kaasujohdannaisilla suojataan hyödykkeen ostoa. Johdannaisia käytetään ainoastaan energian tuotantohinnan suojaukseen ja ostohinnan suojaukseen, niillä ei käydä spekulatiivista kauppaa.				
Alv 33§ mukainen arvonlisäveron palautusvastuu				
Tilinpäätöshetkellä ei ole tiedossa kiinteistöjä joiden osalta palautusvastuun toteutuminen olisi todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan eikä toimenpideohjelmaan perustuen.				
Rakentajan vastuu 10 vuotta				
Omistusosuuden mukainen vastuu Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän vuosina 2006–2019 valmistuneista ja myydyistä oppilastyökohteista				
ARA-asuntokannan rajoitukset				
Kaupungin ja Hamina Asunnot Oy:n vastuut valtion tukeman ARA-asuntokannan käyttö- ja luovutusrajauksista.				
Potilasvastuuvakuutuksen vastuuvélka				
Omistusosuuden mukainen vastuu, Kymsote	399	448		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu vuosilta 2008–2018	2 812	3 458	2 298	2 862

41) Koronvaihtosopimukset

	Kon- sERNI		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Haminan kaupunki				
1) Koronvaihtosopimukset, jotka on tehty yksittäisten lainojen korkoriskien suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainojen ja koronvaihtosopimusten pääomat, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiinsa.				
Kuntarahoitus Oyj 134894				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	4 200	5 300	4 200	5 300
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-56	-5	-56	-22
Sopimus erääntyy 22.11.2027				
Op Yrityspankki Oyj 3315997				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	2 100	3 500	2 100	3 500
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-12	-22	-12	-22
Sopimus erääntyy 28.2.2022				
Op Yrityspankki Oyj 6321322				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	6 000	6 000	6 000	6 000
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-16	-41	-16	-41
Sopimus erääntyy 23.2.2021				
Nordea Bank AB 1581697/2179051				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	1 000	1 200	1 000	1 200
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-31	-33	-31	-33
Sopimus erääntyy 14.7.2025				
2) Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteäkorkoisiksi.				
Danske Bank Oyj 3064803 ISA-7028W				
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	3 900	4 200	3 900	4 200
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-95	-169	-95	-169
Sopimus erääntyy 30.3.2022				
Kuntarahoitus Oyj 32034				
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	1 800	3 000	1 800	3 000
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-30	-70	-30	-70
Sopimus erääntyy 16.5.2022				
Kuntarahoitus Oyj 32186				
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	1 667	2 333	1 667	2 333
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-30	-41	-30	-41
Sopimus erääntyy 7.6.2023				
Op Yrityspankki Oyj 1780137				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	1 800	2 100	1 800	2 100
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-56	-48	-56	-48
Sopimus erääntyy 21.11.2026				
Nordea Bank AB 1627659/2265443				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	1 143	1 333	1 143	1 333
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-38	-36	-38	-36
Sopimus erääntyy 13.7.2026				
3) Koronvaihtosopimus, jolla on muutettu 1 kk viitekorko 6 kk viitekoroksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiinsa.				
Danske Bank Oyj 24012215SA-5077Y				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0	500	0	500
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	0	0	0	0
Sopimus erääntynyt 23.11.2020				

Linnoituksen Uimahalli Oy		
1) Yhtiön koronvaihtosopimukset on tehty suojaustarkoituksessa. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Koronmäärittelyajankohdat vastaavat toisiaan.		
Kuntarahoitus Oyj 31932		
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	3 000	3 000
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-578	-544
Sopimus erääntyy 13.12.2027		
Kuntarahoitus Oyj 32182		
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	3 000	3 000
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-91	-113
Sopimus erääntyy 12.12.2022		
Danske Bank Oyj 30880012SA-7125W		
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	1 500	1 500
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-78	-104
Sopimus erääntyy 11.12.2022		
Kolmella sopimuksella suojatun lainan pääoma	9 200	9 350
Haminan Energia		
1) Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan yhtiön rahoituslainojen vaihtuva korko kiinteäksi koroksi, jolloin niillä on suojattu pankkilainan korkoriskiä. Koronvaihtosopimukset on käsitelty kirjanpidossa suojaavina.		
Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo	12 440	12 710
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	-250	-334
Sopimukset erääntyvät 1.1.2021 ja 1.1.2027 alkavien tilikausien aikana		
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä		
1) Tilikauden päättyessä voimassa olleella koronvaihtosopimuksella on suojattu vaihtuvakorkoisen pankkilainan riskiä. Koronvaihtosopimus on käsitelty kirjanpidossa suojaavana.		
Kohde-etuuden arvo	645	645
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	55	70
Sopimus erääntyy 13.6.2023		
2) Tilikauden päättyessä voimassa olleella koronvaihtosopimuksella on suojattu vaihtuvakorkoisen pankkilainan riskiä. Koronvaihtosopimus on käsitelty kirjanpidossa suojaavana.		
Kohde-etuuden arvo	13 830	
Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	422	
Sopimus erääntyy 30.6.2040		

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2020		2019	
	vakainainen henkilöstö	koko henkilöstö	vakainainen henkilöstö	koko henkilöstö
Yleishallinto	29	30	28	32
Opetus- ja kulttuuripalvelut	374	540	359	492
Yhdyskuntapalvelut	187	241	197	261
Vesiliikelaitos	12	13	1	14
Yhteensä	602	824	585	799

43) Henkilöstökulut (1 000 euroa)

	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	26 695	27 469
Henkilöstökorvaukset	-295	-383
Eläkekulut	7 189	7 247
Muut henkilösivukulut	907	1 007
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	34 496	35 340

44) Luottamushenkilöpalkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Haminan Kokoomuksen Kunnallisjärjestö ry	4 646	5 904
Haminan Kokoomusnaiset ry	3 461	4 046
Haminan Seudun Perussuomalaiset ry	3 082	3 131
Haminan Sosiaalidemokraattien Kunnallisjärjestö ry	14 824	17 585
Keskustan Haminan Kunnallisjärjestö ry	5 805	6 548
Keskustan Miehikkälän Kunnallisjärjestö ry	33	116
Suomen Kristillisdemokraattien Haminan paikallisosasto ry	1 432	1 910
Liike Nyt Hamina ry	586	
Haminan Seudun Vihreät ry	4 828	5 797
Yhteensä	38 697	45 037

45) Tilintarkastajien palkkiot (1 000 euroa)

	2020	2019
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	17	22
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	5	
Palkkiot yhteensä	22	22

46) Intressitahotapahtumat

Lähipiiriliiketoimet

Lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Lähipiiriluotonanto

Haminan kaupungin tytäryhteisö Hamina Asunnot Oy:lle on myönnetty ns. kolmoissijalainoja 1,25 prosentin kiinteällä korolla. Vuoden 2020 lopussa lainoja oli avoimena 3.104.200 euroa. Kolmoissijalainojen takaisinmaksuajat ovat pitkiä, jopa 45 vuotta. Hamina Asunnot Oy toimii yleishyödyllisessä asuntotuotannossa, missä vuokra-asuntojen kysyntä on kohtalaisen vakaata ja vaihtelut pieniä. Haminan kaupunki katsoo, ettei lainoihin sisälly suurta taloudellista riskiä.

Haminan kaupunki on myöntänyt tytäryhteisö Haminan Energia Oy:lle ehtoisen 5,0 miljoonan euron lainan, joka erääntyy 31.3.2023. Lainasta peritään käy-

pää kiinteää korkoa. Yhtiölle on myönnetty 7 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen SVOP-sijoitus. Haminan Energia Oy harjoittaa liiketoimintaa kilpailevilla markkinoilla ja on siten alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille.

Hamina kaupunki on myöntänyt osakkuusyhteisö Kiinteistö Oy Haminan Hailikarille 470.000 euron antolainan. Vuoden 2020 lopussa lainaa oli avoimena 235.000 euroa. Laina erääntyy 31.12.2024. Lainan korko on kiinteä 3 % ja lainalle ei ole erillistä vakuutta. Yhtiön kyky selviytyä lainan lyhennyksistä ja koroista riippuu kiinteistön vuokrausasteesta, joka on tällä hetkellä riittävä tämän lainan maksamiseen.

Lähipiirisopimukset

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu 1.6.2017 voimaan tullut kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kahdeksan kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta tietyin ehdoin (KV 30.5.2017 § 46).

HAMINAN VESI -LIIKELAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

Toimintakertomus

Tulosalue	Haminan Vesi -liikelaitos
Tulosyksiköt	Hallinto ja asiakaspalvelu, Verkotot ja laitokset
Toimielin	Vesiliikelaitoksen johtokunta
Vastuhenkilö	Toimitusjohtaja
Tehtävä	Tuottaa laadukkaita vesihuoltopalveluita alueen asukkaille ja yrityksille ja tukea kaupungin kehittämistavoitteita. Vesihuollon tavoitteena on vähentää saneerausvelan määrän puoleen nykyisestä vuoteen 2025 mennessä ja mahdollistaa osaltaan kasvuohjelman mukaisen 21.000 asukaan ja 500 uuden työpaikan tavoitteen saavuttamisen.

SITOVAT TAVOITTEET

Toiminnalliset tavoitteet, tilikauden tulos ja korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta sitovat vesiliikelaitosta.

Strateginen tavoite	Sitova tavoite	Mittari	Lähtötaso 2018	Toteutuma 31.12.2020
Kestävä talous ja omaisuuden hallinta	Tulorakenne on kustannusrakenteen mukainen	Perusmaksujen osuus liikevaihdosta nostetaan 30 %: iin suunnittelukauden loppuun mennessä	16	29
		Huleveden tulos ylijäämäinen suunnittelukauden lopulla	-85 000	135 911
	Saneerausvelan hallinta vesihuoltoverkoston saneerauksin	Saneerattu verkostopituus km	3,5	5,2
		Saneeratut jv-pumppaamot kpl	3	1
Arviointi:	Taksarakenteen muutos toteutui suunnitellusti. Yleisten alueiden korvauksen korjaus tasapainotti hulevesituloksen.			
Toiminnan riskit	Riskien hallinta nyt ja jatkossa			
Veden kulutuksen lasku ja väkimmään väheneminen	Kustannusten kattaminen täysmääräisesti varmistetaan taksarakenteen muutoksen avulla.			
Yleinen kustannustason nousu	Kustannustason nousua pyritään hillitsemään pidempiaikaisilla kumppanuussopimuksilla ja tekemällä yhteistyötä vesihuolto- ja energiatoimijoiden kanssa. Liikevaihdon kasvattaminen ja investointikohteiden priorisointi.			

Strateginen tavoite	Sitova tavoite	Mittari	Lähtötaso 2018	Toteutuma 31.12.2020
Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen	Paljon vettä käyttävien teollisuuslaitosten toimintaedellytysten parantaminen	Käyttömaksuja alennetaan Tavoitteena päästä alle valtakunnallisen keskiarvon Veden ja jäteveden siirtokapasiteettia kasvatetaan	vesi 1,66 jätevesi 2,28	1,61 2,22
Arviointi:				
Toiminnan riskit		Riskien hallinta nyt ja jatkossa		
Verkostojen vanhentuminen ja saneerausvelan kasvu on merkittävä riski. Saneeraukset on sidottu kaupungin Aluepalveluiden katusaneerauksen tarpeeseen ja työohjelmaan.		Liikevaihdon kasvattamisella pyritään mahdollistamaan investointimäärien kasvattaminen. Investointikohteiden priorisointia tehostetaan. Yhteissaneerausten lisäksi vesihuolto saneeraa lisäkohteita katualueen ulkopuolella ja alueilla, joissa ei ole päällystettyjä katuja.		

TOIMINTAKATSAUS

Toiminta ja talous

Vuodelle 2020 asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin lähes kokonaan. Ainoastaan jätevedenpumppaamoiden saneeraus määrä jäi tavoitteesta.

Liikevaihtoa kertyi 7.749.595,18 euroa, mikä on 1.512.995,18 euroa alkuperäistä talousarviota enemmän. Liikevaihdon kasvu johtui ennakoimattomista kertaluonteisista maksuista. Liiketoiminnan kulut jäivät puolestaan 114.650,56 euroa edellisvuotta pienemmiksi. Näiden seurauksena liikevoitto kasvoi 1.583.627,64 euroa edellisestä vuodesta. Kustannusten aleneminen johtui pääasiassa edellisvuotta pienemmistä liittymismaksu-palautuksista.

Rakentaminen

Vesihuollon saneeraus- ja uusinvestointeihin käytettiin rahaa yhteensä 3,8 milj. euroa. Investointeihin varattu määräraha ylittyi noin 0,1 milj. eurolla.

Uutta vesijohtoverkostoa rakennettiin 4.310 metriä, jätevesiverkostoa 2.453 metriä ja hulevesiverkostoa 2.574 metriä. Suurimpia uudiskohteita olivat Hillonlahden alueen runkojohtojen ja Poitzintien ja Tervasaaren kunnallistekniikan rakentaminen.

Tilinpäätökseen esitetään 1.500.000 euron investointivarausta. Investointivaraus kohdennetaan runkojohtojen kahdentamiseen välille Tavastila–Mäkelänkangas. Tilikauden tulokseksi muodostuu investointivarausten jälkeen 270.347,66 euroa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 14.9.2020 pitämässään kokouksessa vesiliikelaitoksen johtokunnan esityksen nostaa yleisten alueiden huleveden viemäroinnista perittävää maksua aikaisemmasta 20 %:sta 50 %:iin. Päätöksen seurauksena huleveden tulos oli ensimmäistä kertaa ylijäämäinen.

Hulevesiverkoston uudisrakentaminen muodostui saneerattaville ja uudisalueille tehdyistä hulevesijärjestelmistä.

Verkostoa saneerattiin yhteensä 5.262 metriä, josta 3.896 metriä oli vesijohtoverkoston saneerausta ja 1.366 metriä viemäriverkoston saneerausta. Jätevesipumppaamoita saneerattiin yksi, ja Ryllyn vedenottamolle rakennettiin kaksi uutta siiviläputkikaivoa vanhan huonokuntoisen kuilukaivon tilalle.

Toiminnan kehittäminen

Aikaisemmin aloitettua asiakaspalvelu- ja laskutusjärjestelmän kehittämistä jatkettiin samoin kuin rinnakkaisvesijohdon suunnittelua ja omien pohjavedenotto- ja tehostamishankkeita. Uutena kehittämiskohdeena otettiin mukaan prosessiveden tuotantomahdollisuuksien selvittäminen. Hankkeen tarkoituksena on löytää kustannustehokas menetelmä prosessiveden tuottamiseksi sataman suurteollisuudelle.

Syksyllä käynnistettiin lisäksi kaksivuotinen omaisuudenhallintaprojekti konsultin ja verkkotietojärjestel-

män toimittajan kanssa. Projektissa on tavoitteena tehostaa verkostotutkimuksia ja kehittää menetelmä saneerauskohteiden tehokkaampaan priorisointiin.

Laitoksen omaa toimintaa pyritään tehostamaan ja työkuormaa jakamaan tasaisemmin töiden uudelleen järjestelyillä.

Henkilöstö

Haminan Veden palveluksessa 12 vakinaista henkilöä. Henkilöstön koulutus- ja sairauspoissaolojen muutos:

	2020 päiviä/hlö		2019 päiviä/hlö		2018 päiviä/hlö	
Henkilöstö	13		13		13	
Koulutuspäivät	2	0,2	24	1,8	15	1,2
Sairauspoissaolot	56	4,3	112	8,6	39	3,0

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja arvio merkittävimmistä riskeistä

Sisäinen valvonta

Talouden ja tavoitteiden seuranta on säännöllistä. Seurannan välineenä on web-raportointi, jossa on päiväkohtainen tieto. Suurkuluttajien vedenkulutusta seurataan erikseen kuukausittain laskutuksen yhteydessä. Johtokunnalle raportoidaan toiminnasta ja taloudesta kokousten yhteydessä.

Palveluiden hinnoittelun ajantasaisuutta seurataan ja taksat ja maksut pidetään ajan tasalla alueellisten vertailujen avulla.

Liikelaitoksen investointikohteiden etenemistä seurataan säännöllisesti.

Viranhaltijapäätökset ilmoitetaan johtokunnalle tietsiksi.

Henkilöstön osaamista vahvistetaan lainsäädännön ja muun toimintaympäristön edellyttämin täydennyskoulutuksin.

Vesiliikelaitoksen merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit	Riskienhallinta nyt ja jatkossa
Verkosto- ja laitosrakenteiden vanheneminen Vesihuoltoverkoston korjausvelka on kasvanut 2010 luvun alun alhaisen saneeraustason vuoksi. Huonokuntoisten verkosto-osien aiheuttamien putkirikkojen määrän odotetaan kasvavan tulevaisuudessa.	Vuosittaiset investointitasot ja niiden vaikutus maksuihin on selvitetty. Investointimäärää on tulevaisuudessa kasvatettava huomattavasti nykyisestä, mikä aiheuttaa merkittävän taloudellisen riskin.

Riskiarvio

Tilikauden aikana ei ole raportoitu merkittävistä riskeistä, joista olisi aiheutunut vahinkoa Haminan Veden toiminnalle.

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole todettu menetyksiä tai arvon alennuksia.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikaudelta kertynyt ylijäämä 270.347,66 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisten vuosien yli/alijäämä -tilille. Vesiliikelaitoksen johtokunta esittää

Taloudellisia riskejä arvioidaan aina osavuosisikatsausten ja taksamuutosten yhteydessä sekä vedenkulutusennusteiden avulla.

Riskiarvioiden perusteella suurimmiksi riskeiksi muodostuvat jatkossa verkoston ikä ja siitä johtuva saneerausmäärän kasvu sekä vedenkulutuksen väheneminen.

kaupunginhallitukselle 1,5 M€ investointivarausten tekemistä. Varaus kohdistuu vuonna 2023 rakennettavaksi suunniteltuun päävesijohdon kahdentamiseen välille Mäkelänkangas– Rantahaka.

Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Liikelaitoksen tuloslaskelma

	2020		2019	
Liikevaihto		7 749 595,18		6 220 441,33
Valmistus omaan käyttöön		22 435,18		17 717,25
Liiketoiminnan muut tuotot		256 263,72		116 325,43
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 042 058,51		-1 064 130,14	
Palvelujen ostot	-1 610 992,59	-2 653 051,10	-1 610 337,81	-2 674 467,95
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-537 080,44		-544 597,84	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-137 423,50		-137 858,56	
Muut henkilösivukulut	-19 163,06	-693 667,00	-19 114,09	-701 570,49
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-2 303 235,66		-2 098 402,67
Liiketoiminnan muut kulut		-148 692,56		-234 022,78
Liikelylijäämä		2 229 647,76		646 020,12
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot kaupungilta				
Muut rahoitustuotot	18 408,58		9 837,66	
Muille maksetut korkokulut	-27 014,71		-31 702,86	
Korvaus peruspääomasta	-450 000,00		-450 000,00	
Muut rahoituskulut	-693,97	-459 300,10	-1 152,05	-473 017,25
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä		1 770 347,66		173 002,87
Ylijäämä ennen varauksia		1 770 347,66		173 002,87
Vapaaehtoisten varausten lisäys		-1 500 000,00		
Tilikauden ylijäämä		270 347,66		173 002,87

Tunnusluvut

	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,2	3,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	13,4	4,0
Voitto, %	22,8	2,8

Liikelaitoksen rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä	2 229 647,76		646 020,12	
Poistot ja arvonalentumiset	2 303 235,66		2 098 402,67	
Rahoitustuotot- ja kulut	-459 300,10	4 073 583,32	-473 017,25	2 271 405,54
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 903 319,19		-3 880 397,66	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	76 305,02	-3 827 014,17	4 151,50	-3 876 246,16
Toiminnan ja investointien rahavirta		246 569,15		-1 604 840,62
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys muilta	-32 665,00		-1 275,00	
Antolainasaamisen vähennys muilta		-32 665,00		-1 275,00
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			2 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-859 606,86	-859 606,86	-959 506,86	1 040 493,14
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	315 386,43		1 036 762,97	
Saamisten muutos muilta	-1 068 227,72		-92 959,99	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 197 982,10			
Korottomien velkojen muutos muilta	200 561,90	645 702,71	-378 180,50	565 622,48
Rahoituksen rahavirta		-246 569,15		1 604 840,62
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Tunnusluvut				
		2020		2019
Investointien tulorahoitus, %		106,4		58,6
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1000 €		1 729		2 424
Laskennallinen lainanhoitokate		6,3		3,0
Quick ratio		0,5		0,5
Current ratio		0,5		0,5

Liikelaitoksen tase

	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	23 804 135,65	22 247 692,14
I Aineettomat hyödykkeet	89 176,04	142 490,72
2. Muut pitkävaikutteiset menot	89 176,04	142 490,72
II Aineelliset hyödykkeet	23 597 534,91	22 020 441,72
2. Rakennukset	1 526 132,04	1 686 771,48
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 373 387,36	19 443 647,96
4. Koneet ja kalusto	59 095,99	28 891,20
6. Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	638 919,52	861 131,08
III Sijoitukset	117 424,70	84 759,70
4. Muut saamiset	117 424,70	84 759,70
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 677 384,42	924 543,13
II Saamiset	1 677 384,42	924 543,13
Lyhytaikaiset saamiset	1 677 384,42	924 543,13
1. Myyntisaamiset	1 634 814,08	566 586,36
3. Saamiset kunnalta	42 570,34	357 956,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 481 520,07	23 172 235,27
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	15 976 710,86	15 706 363,20
I Peruspääoma	13 411 749,98	13 411 749,98
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	2 294 613,22	2 121 610,35
V Tilikauden ylijäämä	270 347,66	173 002,87
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 500 000,00	
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 500 000,00	
E VIERAS PÄÄOMA	8 004 809,21	7 465 872,07
I Pitkäaikainen	4 907 268,80	5 692 381,64
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 192 878,00	4 966 684,84
9. Liittymismaksut ja muut velat	714 390,80	725 696,80
II Lyhytaikainen	3 097 540,41	1 773 490,43
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	773 806,84	859 606,86
6. Saadut ennakot	686,61	1 099,32
7. Ostovelat	804 591,38	673 316,22
9. Muut velat	216 002,96	130 984,92
10. Siirtovelat	104 470,52	108 483,11
11. Velat kunnalle	1 197 982,10	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 481 520,07	23 172 235,27
Tunnusluvut		
	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	68,6	67,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	100,0	117,8
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	2 565	2 295
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.1000€	4 996	6 586
Lainakanta 31.12., 1000 €	4 967	5 826

Liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu

Käyttötalousosa

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 2020	Poikkeama	Poikkeama- %
Liikevaihto	6 236 600	1 400 000	7 636 600	7 749 595	112 995	1,5
Valmistus omaan käyttöön	35 000		35 000	22 435	-12 565	-35,9
Liiketoiminnan muut tuotot	250 000		250 000	256 264	6 264	2,5
Materiaalit ja palvelut	-2 660 800		-2 660 800	-2 653 051	7 749	-0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 219 500		-1 219 500	-1 042 059	177 441	-14,6
Palvelujen ostot	-1 441 300		-1 441 300	-1 610 993	-169 693	11,8
Henkilöstökulut	-723 900		-723 900	-693 667	30 233	-4,2
Palkat ja palkkiot	-557 000		-557 000	-537 080	19 920	-3,6
Henkilösivukulut	-166 900		-166 900	-156 587	10 313	-6,2
Eläkekulut	-146 400		-146 400	-137 424	8 977	-6,1
Muut henkilösivukulut	-20 500		-20 500	-19 163	1 337	-6,5
Poistot ja arvonalentumiset	-2 500 000		-2 500 000	-2 303 236	196 764	-7,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 500 000		-2 500 000	-2 303 236	196 764	-7,9
Liiketoiminnan muut kulut	-85 500		-85 500	-148 693	-63 193	73,9
Liikelylijäämä	551 400	1 400 000	1 951 400	2 229 648	278 248	14,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-482 000		-482 000	-459 300	22 700	-4,7
Muut rahoitustuotot	8 000		8 000	18 409	10 409	130,1
Muille maksetut korkokulut	-40 000		-40 000	-27 015	12 985	-32,5
Korvaus peruspääomasta	-450 000		-450 000	-450 000	0	0,0
Muut rahoituskulut			0	-694	-694	0,0
Ylijäämä ennen satunnaisia er	69 400	1 400 000	1 469 400	1 770 348	300 948	20,5
Ylijäämä ennen varauksia	69 400	1 400 000	1 469 400	1 770 348	300 948	20,5
Vapaaehtoisten varausten lisäys			0	-1 500 000	-1 500 000	
Tilikauden ylijäämä	69 400	1 400 000	1 469 400	270 348	-1 199 052	-81,6

Rahoitusosa

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutunut 2020	Poikkeama	Poikkeama- %
Toiminnan rahavirta	2 569 400	1 400 000	3 969 400	4 073 583	104 183	2,6
Liikelyijäämä	551 400	1 400 000	1 951 400	2 229 648	278 248	14,3
Poistot ja arvonalentumiset	2 500 000		2 500 000	2 303 236	-196 764	-7,9
Rahoitustuotot- ja kulut	-482 000		-482 000	-459 300	22 700	-4,7
Investointien rahavirta	-3 730 000	0	-3 730 000	-3 827 014	-97 014	2,6
Investointimenot	-3 730 000		-3 730 000	-3 903 319	-173 319	4,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 160 600	1 400 000	239 400	246 569	7 169	3,0
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset				-32 665	-32 665	
Antolainasaamisten lisäys muilta				-32 665	-32 665	
Lainakannan muutokset	930 000	-1 400 000	-470 000	-859 607	-389 607	82,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 800 000	-1 400 000	400 000	0	-400 000	-100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-870 000		-870 000	-859 607	10 393	-1,2
Muut maksuvalmiuden muutokset	230 600		230 600	645 703	415 103	180,0
Rahoituksen rahavirta	1 160 600	-1 400 000	-239 400	-246 569	-7 169	3,0

Investointiosa

	TP 2019	TA 2020	Muutokset	Muutettu TA	Toteutuma
Menot	3 880 398	3 730 000		3 730 000	3 903 319
Rahoitusosuudet					
Käyttöomaisuuden myynti	4 152				76 305
Netto	3 876 246	3 730 000	0	3 730 000	3 827 014

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Verkostoon pumpattu vesi, m ³ /vuosi	2 156 099	2 167 736	2 154 000	2 088 299
- KLV Oy	1 820 830	1 857 478		1 811 936
- Omat pohjavedenottamot	245 989	213 006		189 011
- Virolahti	89 280	97 252		87 352
Laskutettu vesi, m ³ /vuosi	1 859 811	1 827 385	1 890 000	1 844 791
- talousvesi	882 793	867 613		909 987
- teollisuusvesi	896 182	885 735		857 096
- kaupungin kiinteistöt	80 836	74 037		77 708
Puhdistettu jätevesi, m ³ /vuosi (Mussalon puhdistamo)	1 839 674	2 095 097	1 870 000	2 123 090
Laskutettu jätevesi, m ³ /vuosi	1 197 548	1 229 810	1 290 000	1 263 864
- Haminan talousvesi	800 186	789 504		820 559
- Haminan teollisuusvesi	99 984	107 377		118 553
- Haminan kaupungin kiinteistöt	68 740	65 582		65 765
- Virolahti	228 638	267 347		258 987
Vesijohtoverkostoon liittyneet kiinteistöt kpl/vuosi	8	4		16
(suluissa osuuskuntien verkoston kautta liittyneet)	(2)	(2)		(3)
Jätevesiviemäriverkostoon liittyneet kiinteistöt kpl/vuosi	5	2		16
(suluissa osuuskuntien verkoston kautta liittyneet)	(0)	(0)		(1)
Laskuttamaton vesi %	14	16	14	12
Laskuttamaton jätevesi %	40	41	45	39
Talousveden ominaiskulutus, l/as/vrk	132	130		135
Vesijohtoverkon pituus km	262,5	264,7	266	269
Jätevesiviemäriverkon pituus km	227,5	227,7	230	230,1
Hulevesiviemäriverkon pituus km	98,5	99,6	100	102,2
Jätevesipumppaamojen määrä kpl	87	87	89	87
Hulevesipumppaamoiden määrä kpl	2	2	2	2
Vesiasiakkaiden määrä:	5 302	5154	5 000	5127
Jätevesiasiakkaiden määrä:	4 576	4335	4 300	4351
Veden hankinnan kustannukset €/asukas	38,1	43,8		48
Jäteveden käsittelykustannukset €/asukas	35,2	42,7		48,5
Verkostojen ylläpito €/asukas	54,7	56,4		59

Liikelaitoksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallituksen 26.11.2012 hyväksymällä poisto-

suunnitelman muutoksella on Vehkalahden kunnalta siirtyneiden vedenjakelu- ja viemäriverkostojen poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 alkaen.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon. Saamiset on merkitty taseessa nimellisarvoon.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden liikevaihdon 1,5 M€ kasvu johtuu merkittävästä liittymismaksujen kasvusta.

Tuloslaskelman liitetiedot (1 000 euroa)

Liikevaihto tehtävälueittain

	2020	2019
Veden käyttömaksut	2 322	2 336
Jäteveden käyttömaksut	1 942	1 929
Liittymismaksut	1 266	104
Perusmaksut	1 970	1 562
Muut tuotot	249	288
Liikevaihto yhteensä	7 750	6 220

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Haminan Vesi -liikelaitoksella on käytössään Haminan kaupungin poistosuunnitelma, jossa suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja

aineettomien hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistajat ja niitä vastaavat poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut	3 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Kivirakenteiset	40 vuotta	Tasapoisto
Puurakenteiset	30 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Vedenjakeluverkosto	10 %	Menojäännöspoisto
Viemäriverkosto	10 %	Menojäännöspoisto
Muut putki- ja kaapeliverkostot	20 %	Menojäännöspoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet	20 %	Menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	Menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	30 %	Menojäännöspoisto
Raskaat koneet	30 %	Menojäännöspoisto
Kevyet koneet	40 %	Menojäännöspoisto
Atk-laitteet	40 %	Menojäännöspoisto
Muut laitteet ja kalusteet	40 %	Menojäännöspoisto

Taseen liitetiedot (1 000 euroa)

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteist menot	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno l.l.	142	0	142
Lisäykset tilikauden aikana			0
Siirrot erien välillä			0
Tilikauden poisto	-53		-53
Poistamaton hankintameno 31.12.	89	0	89

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno l.l.	1 687	19 444	29	861	22 020
Lisäykset tilikauden aikana		3 161	45	697	3 903
Vähennykset tilikauden aikana				-76	-76
Siirrot erien välillä		843		-843	
Tilikauden poisto	-161	-2 075	-14		-2 250
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 526	21 373	60	639	23 597

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Samaan konserniin kuuluvilta yhteisöiltä	Muilta yhteisöiltä	Yhteensä
Liittymismaksusaamiset l.l.	33	52	85
Lisäys vuoden aikana	1	31	32
Vähennys vuoden aikana			0
Liittymismaksusaamiset 31.12.	34	83	117

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1 000 euroa)

Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä

	2020	2019
Peruspääoma 1.1. ei muutoksia tilikauden aikana	13 412	13 412
Peruspääoma 31.12.	13 412	13 412
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 295	2 122
Tilikauden yli-/alijäämä	270	173
Oma pääoma yhteensä	15 977	15 707

Edellisten tilikausien yli-/alijäämiin on tilinpäätöksessä 2004 siirretty 1,2 milj. euron liittymismaksurahasto,

joka oli muodostunut ennen 1.4.2004 perityistä liittymismaksuista.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 295	2 122
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	270	173
Kertynyt poistoero 31.12.		
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	1 500	
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	4 065	2 295

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 326	2 043
Yhteensä	1 326	2 043

Vuoden 2020 luvussa on esitetty lainat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen.

Muiden velkojen erittely	2020	2019
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	714	726
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	216	131
Muut velat yhteensä	930	857

Siirtovelkojen erittely	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	90	85
Korkojaksotukset	6	11
Siirtovelat yhteensä	96	96

Vakuuksien, vastuusitoumuksien ja taseen ulkopuolisten järjestelyjen liitetiedot (1 000 euroa)

Vuokravastuut	2020	2019
Vuokravastuut	29	28
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	29	28
Leasingvastuut yhteensä		6
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		2

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2020	2019
Koronvaihtosopimus Nordea Bank AB 1627659/2265443		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 13.7.2026.		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0	1333
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-36

Sopimuksella suojattu laina on muutettu kiinteäkorkoiseksi vuonna 2020. Koronvaihtosopimuksella suojataan kaupungin koko lainasalkkua.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12

2020		2019	
vakainainen henkilöstö	koko henkilöstö	vakainainen henkilöstö	koko henkilöstö
12	13	13	14

Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Huleveden viemäroinnin ja vesihuollon osalta esitetään eriytetty tilinpäätöslaskelmat vesihuoltolain muutosten (22.8.2014/681) edellyttämällä tavalla.

Huleveden viemäroinnin tulot ja menot on eriytetty laskennallisesti. Menojen eriyttämisen perusteena on käytetty verkostojen pituuksia vuosilta 2005–2009. Ennen vuotta 2005 rakennetuista jätevesiverkostoista on erotettu 50 % huleveteen. Vuodesta 2010 alkaen hulevesiverkoston arvoa on seurattu kirjanpidossa.

Muista kuin alueelliseen jäteveden käsittelyyn kohdistetuista lainoista on erotettu verkostojen arvojen suhteessa lainapääoma ja niitä vastaavat korkomenot huleveteen.

Kaupunki on korvannut yleisten alueiden huleveden viemäroinnin kustannuksista sopimuksen mukaan 256.263,72 euroa.

Huleveden viemäroinnin tuloslaskelma

	1.1.–31.12.2020		1.1.–31.12.2019	
Liikevaihto		506 563,75		299 266,57
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 175,89		-12 742,37	
Palvelujen ostot	-69 121,50	-80 297,39	-76 248,64	-88 991,01
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-48 154,21		-33 766,07	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-12 519,23		-8 296,70	
Muut henkilösivukulut	-1 946,89	-62 620,33	-1 261,60	-43 324,37
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-218 729,33		-226 213,46
Liiketoiminnan muut kulut		-7 955,75		-3 525,81
Liikelylijäämä		136 960,95		-62 788,08
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muille maksetut korkokulut		-1 049,13		-1 549,11
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä		135 911,82		-64 337,19
Ylijäämä ennen varauksia		135 911,82		-64 337,19
Tilikauden ylijäämä		135 911,82		-64 337,19
Tunnusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		6,5		-3,0
Voitto, %		26,8		-21,5

Huleveden viemäröinnin rahoituslaskelma

	1.1.–31.12.2020		1.1.–31.12.2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä	136 960,94		-62 788,07	
Poistot ja arvonalentumiset	218 729,33		226 213,46	
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 049,13	354 641,14	-1 549,11	161 876,28
Investointien rahavirta				
Investointimenot		-142 924,63		-209 252,14
Toiminnan ja investointien rahavirta		211 716,51		-47 375,86
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			226 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-52 819,92	-52 819,92	-71 833,99	154 166,01
Rahoituksen rahavirta		-52 819,92		154 166,01
Rahavarojen muutos		158 896,59		106 790,15
Tunnusluvut				
Investointien tulorahoitus, %		-248,1		-77,4
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1000 €		-1 067		-1 623
Lainanhoitokate		6,6		2,2

Huleveden viemäröinnin tase

	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 085 401,56	2 167 749,81
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 085 401,56	2 167 749,81
	2 085 401,56	2 167 749,81
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 774 106,87	1 750 446,91
Jäännöspääoma	1 774 106,87	1 750 446,91
VIERAS PÄÄOMA	311 294,70	417 302,90
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	266 924,81	356 768,93
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 369,89	60 533,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 085 401,56	2 167 749,81
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	85,1	80,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,5	139,4
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1 000 €	-454	-590
Lainakanta 31.12, 1 000 €	311	417

Huleveden viemäröinnin liitetiedot

1 000 €	2020	2019
Liikevaihto tehtävälueittain:		
Liittymismaksut	1	1
Hulevesimaksut	250	184
Kaupungin korvaus hulevesiviemäröinnistä	256	114
	507	299
Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Viemäriverkko, menojäätöpoisto 10 %		
Pysyvät vastaavat		
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno I.I.	2 168	2 176
Lisäykset tilikauden aikana	136	218
Vähennykset tilikauden aikana	-219	-226
	2 085	2 168
Oman pääoman erien muutokset		
Jäännöspääoma I.I.	1 750	1 983
Pysyvien vastaavien lisäys	-83	-9
Vieraan pääoman lisäys/vähennys	107	-224
Jäännöspääoma 31.12.	1 774	1 750
Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	112	173

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN

Liikelaitoksen vaikutus tuloksen muodostumiseen

I 000 euroa	Talousarvion ulkoinen toteutuminen		Eliminoinnit		Tuloslaskelma kaupungin tilinpäätöksessä
	Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki	Liikelaitos	
Toimintatuotot	18 764	8 006	-125	-620	26 025
Myyntituotot	3 949	7 750	-78	-364	11 257
Maksutuotot	993		-1		992
Tuet ja avustukset	847				847
Muut toimintatuotot	12 975	256	-46	-256	12 929
Valmistus omaan käyttöön	411	22			433
Toimintakulut	-141 794	-3 495	601	126	-144 562
Henkilöstökulut	-33 802	-694			-34 496
Palvelujen ostot	-96 147	-1 611	450	78	-97 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 904	-1 042	151	1	-6 794
Avustukset	-2 335	-10			-2 345
Muut toimintakulut	-3 606	-138		47	-3 697
Toimintakate	-122 619	4 533	476	-494	-118 104
Verotulot	89 199				89 199
Valtionosuudet	46 900				46 900
Rahoitustuotot ja -kulut	2 421	-460	-450	450	1 961
Korkotuotot	303				303
Muut rahoitustuotot	2 883	18	-450		2 451
Korkokulut	-535	-27			-562
Muut rahoituskulut	-230	-451		450	-231
Vuosikate	15 901	4 073	26	-44	19 956
Poistot ja arvonalentumiset	-7 425	-2 303			-9 728
Suunnitteleman mukaiset poistot	-7 425	-2 303			-9 728
Arvonalentumiset					0
Satunnaiset erät					0
Tilikauden tulos	8 476	1 770	26	-44	10 228
Vapaaehtoisten varausten lisäys		-1 500			-1 500
Tilikauden yli-/alijäämä	8 476	270	26	-44	8 728

Liikelaitoksen vaikutus toimintakatteeseen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Ulkoiset toimintatuotot	18 639	7 386	26 025
Valmistus omaan käyttöön	411	22	433
Ulkoiset toimintakulut	-141 193	-3 369	-144 562
Vaikutus toimintakatteeseen	-122 143	4 039	-118 104

Liikelaitoksen vaikutus vuosikatteeseen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus toimintakatteeseen	-122 143	4 039	-118 104
Ulkoiset rahoituserät	138 070	-10	138 060
Vaikutus vuosikatteeseen	15 927	4 029	19 956

Liikelaitoksen vaikutus poistojen määrään ja tilikauden tulokseen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus vuosikatteeseen	15 927	4 029	19 956
Vaikutus poistoihin	-7 425	-2 303	-9 728
Vaikutus tilikauden tulokseen	8 502	1 726	10 228

Yllä olevien laskelmien mukaan liikelaitoksen talous parantaa kaupungin toimintakatetta 4,0 milj.€, vuosikatetta 4,0 milj. €, kasvattaa kaupungin tulosta 1,7 milj.€ ja kasvattaa kaupungin poistoja 2,3 milj.€.

Liikelaitoksen vaikutus toiminnan rahoitukseen

I 000 euroa	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Rahoituslaskelma kaupungin tilinpäätöksessä
	Kaupunki	Liikelaitos	Kaupunki	Liikelaitos	
Tulorahoitus					
Vuosikate	15 901	4 074	26	-44	19 957
Satunnaiset erät					0
Tulorahoituksen korjauserät	3 487				3 487
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-17 898	-3 903	18		-21 783
Rahoitusosuudet investointimenoihin	63				63
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	929	76			1 005
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 482	247	44	-44	2 729
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-971	-33			-1 004
Antolainasaamisten vähennys	7 622				7 622
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 530				28 530
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-27 646	-860			-28 506
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 617				-2 617
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-25				-25
Saamisten muutos	-865	-753	1 198	-315	-735
Korottomien velkojen muutos	181	1 399	315	-1 198	697
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 691	0	1 557	-1 557	6 691

Liikelaitoksen vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus vuosikatteeseen	15 927	4 030	19 957
Ulkoiset investointimenot	-17 880	-3 903	-21 783
Ulkoiset investointitulot	4 479	76	4 555
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	2 526	203	2 729

Liikelaitoksen vaikutus rahoituksen rahavirtaan

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Antolainasaamisten muutos	6 651	-33	6 618
Lainakannan muutos	-1 733	-860	-2 593
Muut maksuvalmiuden muutokset	804	-867	-63
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	5 722	-1 760	3 962

Liikelaitoksen vaikutus maksuvalmiuteen

	Kaupunki	Liikelaitos	Yhteensä
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	2 526	203	2 729
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	5 722	-1 760	3 962
Vaikutus maksuvalmiuteen	8 248	-1 557	6 691

Ylläolevien laskelmien mukaan liikelaitoksen talous kasvattaa kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaa 0,2 milj.€, heikentää rahoituksen rahavirtaa 1,7 milj.€ ja heikentää maksuvalmiutta 1,5 milj.€.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kaupungin toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tunnusluvun avulla arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Kun tunnusluvun arvo on 100%, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kaupungin vuotuista keskimääräistä investointitasoa.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvon ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= 100 * (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanhoitokulut})$$

Tunnusluku kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kaupungilla on selviytyä takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoituksiin merkitys jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Liikelaitoksen tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpito-arvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvointumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintamenot}$

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden toiminnan ja investointien rahavirran kertymä.

Quick ratio

= $\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Maksuvalmiussuhde joka kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvut luokitusasteikko: hyvä yli 1, tyydyttävä 0,5–1, heikko alle 0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Käyttöpääomasuhde joka kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten kertailuun. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä yli 2, tyydyttävä 1–2, heikko alle 1.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $100 * (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanhoitokulut})$

Tunnusluku kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia veloitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Haminan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja

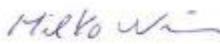
Haminassa 29.3.2021

Titta Erkkilä
puheenjohtaja

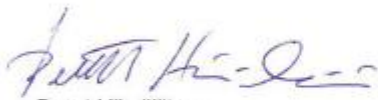
Vesa Koskiaho
I varapuheenjohtaja

Milko Niemi
II varapuheenjohtaja

Katja Andrejev
jäsen

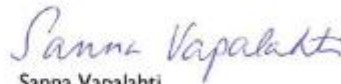
Pentti Hämäläinen
jäsen

Peter Muurman
jäsen

Ritva-Leena Pousi
jäsen

Sanna Vapalahti
jäsen

Ari Rinne
jäsen

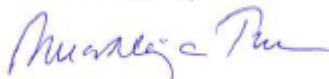
Hannu Muhonen
kaupunginjohtaja

TILINTARKASTAJIEN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Haminassa 19.5.2021

BDO Auditor Oy

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Kirjanpitokirjat

Päiväkirja	sähköisesti arkistoituna	säilytetään 10v.
Pääkirja	sähköisesti arkistoituna	säilytetään 20v.
Vesiliikelaitoksen erilliskirjanpidon päiväkirja	sähköisesti arkistoituna	säilytetään 10v.
Vesiliikelaitoksen erilliskirjanpidon pääkirja	sähköisesti arkistoituna	säilytetään 20v.
Tasekirja	sidottuna	säilytetään pysyvästi

Tositelajit

10	Pankkitositteet
11	Kassatositteet
12	Ceepos kassatositteet
15	Muistiotositteet
20	Ostolaskujen maksatus
29	Ostoreskontra
30	Myyntireskontra suoritukset
31–38	Yleislaskutus
39	Viivästyskorkolaskutus
40	Luottotappiot
41	Sisäinen laskutus
42	Jamix sisäinen ateriapalvelulaskutus
43	Timmi tilavarauslaskutus
44	Perintäsuoritukset
45	Hyvitysten ja ennakoiden kohdistus
46	Timmi sisäinen laskutus
51	Varhaiskasvatuksen laskutus
70	Maanvuokrat
74	Antolainalaskutus
75	Facta rakennusvalvontalaskutus
77	Vesiliikelaitoksen laskutus
82	Sisäisen laskennan Excel-tositteet
89	Matkalaskut
90	Palkkasiirrot kirjanpitoon
91	Käyttöomaisuuskirjanpito
92–93	Automaattikirjaukset
94–95	Laskennalliset kirjaukset
96–99	Tuloksen kirjaus

Tositeaineisto säilytetään 10 vuotta.

EU-projekteihin liittyvä tositeaineisto säilytetään 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä lukien.

Konsernitilinpäätös:

Konsernitilinpäätöksen pääkirja	tulosteina	säilytetään 20 v.
Konsernitilinpäätöksen päiväkirja	tulosteina	säilytetään 10 v.
Yhdistelylaskelmat	tulosteina	säilytetään 10 v.
Tositeaineisto		säilytetään 10 v.